

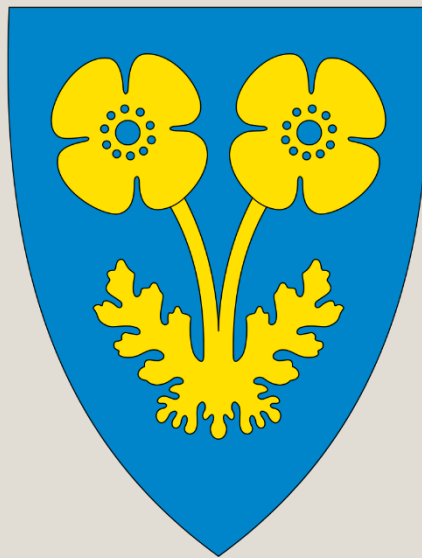

KS Konsulent – best på kommunal sektor

KOSTRA-analyse

Meløy kommune

KOSTRA-publisering pr 15. mars 2023

Innholdsfortegnelse

1	<i>Innledning</i>	5
	Bakgrunn	5
	Valg av sammenligningskommuner	5
	Om KOSTRA	13
	Om denne rapporten	14
	Tekniske forutsetninger for analysen	15
2	<i>Finansielle nøkkeltall</i>	17
	Kommunaløkonomisk bærekraft	17
	Netto driftsresultat	17
	Disposisjonsfond	19
	Langsiktig gjeld	20
	Framskriving	26
3	<i>Administrasjon</i>	29
4	<i>Pleie og omsorg</i>	34
	Befolkningsprognose for eldre frem til 2040	34
	Pleie- og omsorgstjenesten samlet	35
	Institusjonstjenester	42
	Hjemmebaserte tjenester	47
5	<i>Helsetjenester</i>	52
6	<i>Sosialtjenesten</i>	58
7	<i>Barnevern</i>	67
8	<i>Grunnskole</i>	71
	Grunnskoleopplæring	73
	Spesialundervisning	78
	Skolefritidsordning - SFO	83
	Skoleskyss	87
	Voksenopplæring	87
9	<i>Barnehage</i>	89
10	<i>Kultur og kirke</i>	98
	Kultur	98
	Kirke	104
11	<i>Plan, kulturminne, natur og nærmiljø</i>	105
12	<i>Brann- og ulykkesvern</i>	109
15	<i>Samferdsel</i>	112
13	<i>Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft</i>	117
14	<i>Kommunale boliger</i>	121

15	<i>Eiendomsdrift</i>	124
16	<i>Oppsummert</i>	131
17	<i>Avslutning</i>	133

Denne rapporten tar for seg ressursbruken i Meløy kommune i perioden 2019 – 2022 sett i lys av tre andre sammenlignbare kommuner, samt landsgjennomsnittet. Rapporten bygger på de foreløpige KOSTRA-tallen som ble publisert 15. mars 2023.

Meløy er en kommune som har høye lokale inntekter og dermed et langt bedre utgangspunkt enn mange andre kommuner til å gi et omfattende tjenestetilbud til sine innbyggere, og samtidig sikre en robust og bærekraftig kommuneøkonomi. Men dette er for tiden ikke tilfelle. Rapporten viser at Meløy har en svært presset kommuneøkonomi. Man har svært dårlige netto driftsresultat – i år hvor skatteinntektene har vært ekstraordinært gode, ingen penger på bok, og et svært høyt kostnadsnivå på driften – og da særlig på de store områdene pleie og omsorg, grunnskole og administrasjon. Samtidig har også Meløy kraftig fallende folketall - noe som medfører at rammeoverføringene fra staten reduseres. I tillegg vil man få en betydelig større andel eldre innbyggere og færre barn og unge i nær fremtid som gjøre at man må flytte store ressurser fra oppvekstområdet til pleie og omsorg i løpet av relativt kort tid (om man ønsker å opprettholde dagens prioritering mellom de ulike tjenestemottagerne). Alt dette til sammen gjør at Meløy kommune står ovenfor en betydelig omstilling i årene som kommer for å forhindre et økonomisk sammenbrudd frem mot 2030.

Dette forutsetter en tydelig strategi, mange og tøffe politiske valg, og et lederskap som evner å gjennomføre gode og raske omstillingsprosesser.

Lillestrøm, mai 2023

1 Innledning

Bakgrunn

Meløy kommune har bestilt en helhetlig analyse av kommuneøkonomien. Hensikten med denne rapporten er å vurdere status i kommuneøkonomien etter 2022, vurder utviklingen i kommuneøkonomien over tid fra 2019 – 2022, samt gi noen anslag på de økonomiske utsiktene fremover. Rapporten går systematisk igjennom alle tjenestekområder og synliggjør hvordan ressursbruken er i Meløy kommune sett i lys av tre andre utvalgte sammenlignbare kommuner. Hensikten er å gi økt innsikt og kompetanse, samt legge et felles beslutningsunderlag som grunnlag for de videre valgene Meløy kommune må ta i tiden som kommer.

Rapporten baserer seg på de publiserte KOSTRA-tallene (regnskaps- og produksjonstallene) fra kommunene pr 15. mars 2023, dvs de foreløpige regnskapstallene for **2022**. Vår erfaring er at kvaliteten på KOSTRA-tallene begynner å bli svært god. Men; KS-Konsulent har ikke kvalitetssikret tallgrunnlaget i sin helhet. Det betyr at hvis det er rapportert feil inn i KOSTRA, så blir det også feil i denne rapporten. Meløy kommune må selv kvalitetssikre dette.

Valg av sammenligningskommuner

Når man skal gjennomføre en KOSTRA-analyse, blir ofte valg av sammenligningskommuner avgjørende for hva rapporten forteller. Det er tre hovedvariabler som er avgjørende for hvilke kommuner man skal velge å sammenligne seg med:

- Kommunestørrelse
- Utgiftsbehov
- Inntektsnivå

Når det gjelder **kommunestørrelse**, så er det naturlig å sammenligne Meløy med andre kommuner med ca 5-10 000 innbyggere. Antall innbyggere pr 31.12.2022 i de fire kommunene vi benytter i denne rapporten er:

Meløy	Sunndal	Saltdal	Midtre Gauldal
6 212	7 110	4 650	6 133

Kommunene er relativt like i størrelse når det gjelder antall innbyggere, og de forskjellene som er vil ikke påvirke analysene nevneverdig.

Den andre variabelen som må vurderes er kommunenes **utgiftsbehov**, det vil si hvor stort er innbyggernes forventede behov for tjenester. Dette måles/vurderes gjennom *kostnadsindeksen*. Kostnadsindeksen for kommunene i denne analysen er som følger:

2022	Meløy	Sunndal	Saltdal	Midtre Gauldal
	Utgifts- behovs- indeks	Utgifts- behovs- indeks	Utgifts- behovs- indeks	Utgifts- behovs- indeks
0-1 år	0,8300	0,7799	0,7833	1,1009
2-5 år	0,8887	0,9106	1,0042	1,0713
6-15 år	1,0302	0,8726	0,9381	0,9620
16-22 år	1,0198	1,0317	0,8668	0,9349
23-66 år	0,9322	0,9652	0,9257	0,9577
67-79 år	1,2163	1,1943	1,4519	1,1421
80-89 år	1,3655	1,3460	1,3132	1,2475
over 90 år	1,4589	1,6889	1,2416	1,4584
Basistillegg	2,9884	1,8367	3,2174	2,4811
Sone	3,8756	2,2521	1,7684	4,2772
Nabo	2,7758	1,3950	1,3819	1,7976
Landbrukskriterium	1,7096	1,7718	2,2341	5,4472
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	1,1761	1,2119	1,0149	0,9476
Flytninger uten integreringstilskudd	0,3396	0,8992	0,5351	0,3342
Dødelighet	0,9873	1,0777	1,1544	0,9870
Barn 0-15 med enslige forsørgere	1,2132	0,8843	0,9472	0,8137
Fattige	0,7688	0,8657	0,8384	0,5961
Uføre 18-49 år	1,3028	0,7961	1,3701	0,9313
Opphopningsindeks	0,5170	0,4092	0,4648	0,3381
Urbanitetskriterium	0,8437	1,0680	0,9950	0,7622
PU over 16 år	1,3504	1,4061	2,4016	1,3065
Ikke-gifte 67 år og over	1,3403	1,2945	1,3138	1,1652
Barn 1-2 år uten kontantstøtte	0,6020	0,8001	0,8896	0,8111
Innbyggere med høyere utdanning	0,5706	0,7484	0,6853	0,5391
1 Kostnadsindeks	1,13280	1,06688	1,15433	1,09847

Meløy har en kostnadsindeks som ligger 13,3 % (1,13280) over landsgjennomsnittet. Sunndal kommune ligger 6,7 % over, mens Saltdal ligger 15,4 % over og Midtre Gauldal 9,8 % over landsgjennomsnittet. Meløy og Midtre Gauldal skiller seg ut ved at man har høyere kriterier på *Sone* og *Nabo* (innbyggerne bor mer spredt enn i de

andre kommunene og landsgjennomsnittet). Men totalt sett er det altså relativt små forskjeller i utgiftsbehov mellom de fire kommunene.

Den tredje variabelen som må vurderes når man skal velge sammenligningskommuner er *inntektsnivå*. Meløy, Saltdal og Sunndal er alle kommuner som har høye lokale inntekter. Det er flere grunner til dette. Meløy og Saltdal mottar distriktstilskudd for Nord-Norge, og Sunndal distriktstilskudd for Sør-Norge, mens Midtre Gauldal ikke mottar noen regionalpolitiske virkemidler:

Knr	Kommune	Distrikts- tilskudd Sør-Norge		Distrikts- tilskudd Nord-Norge	
		Småkommuner	Store kommuner	Småkommuner	tilskudd NN
		1000 kr	1000 kr	1000 kr	1000 kr
1563	Sunndal	-	9 536		
1837	Meløy			-	11 626
1840	Saltdal			-	8 620
5027	Midtre Gauldal	-	-		

Alle kommunene har også valgt å innføre eiendomsskatt, men det er forskjeller i inntektene:

Knr.	Kommune	Eiendoms- skatt KOSTRA foreløpige 2022 1000 kr	Konsesjonskraft og hjemfallsinntekter 2022 foreløpige 1000 kr	Eiendomsskatt, konsesjons- og hjemfallsinnt i pst av korr frie innt 2022 (foreløpig)	Renteinnt/ utbytte i pst av korr frie inntekter 2022 (foreløpig)	Renteinnt. utbytte og eieruttak KOSTRA 2022 1000 kr	Havbruks- fond 1000 kr
1563	Sunndal	74 334	22 369	20,9 %	3,4 %	15 708	0
1837	Meløy	48 231	19 272	15,8 %	1,1 %	4 757	16 894
1840	Saltdal	12 038	5 306	5,7 %	3,2 %	9 698	5 895
5027	Midtre Gauldal	11 971	5 255	4,4 %	2,9 %	11 102	0

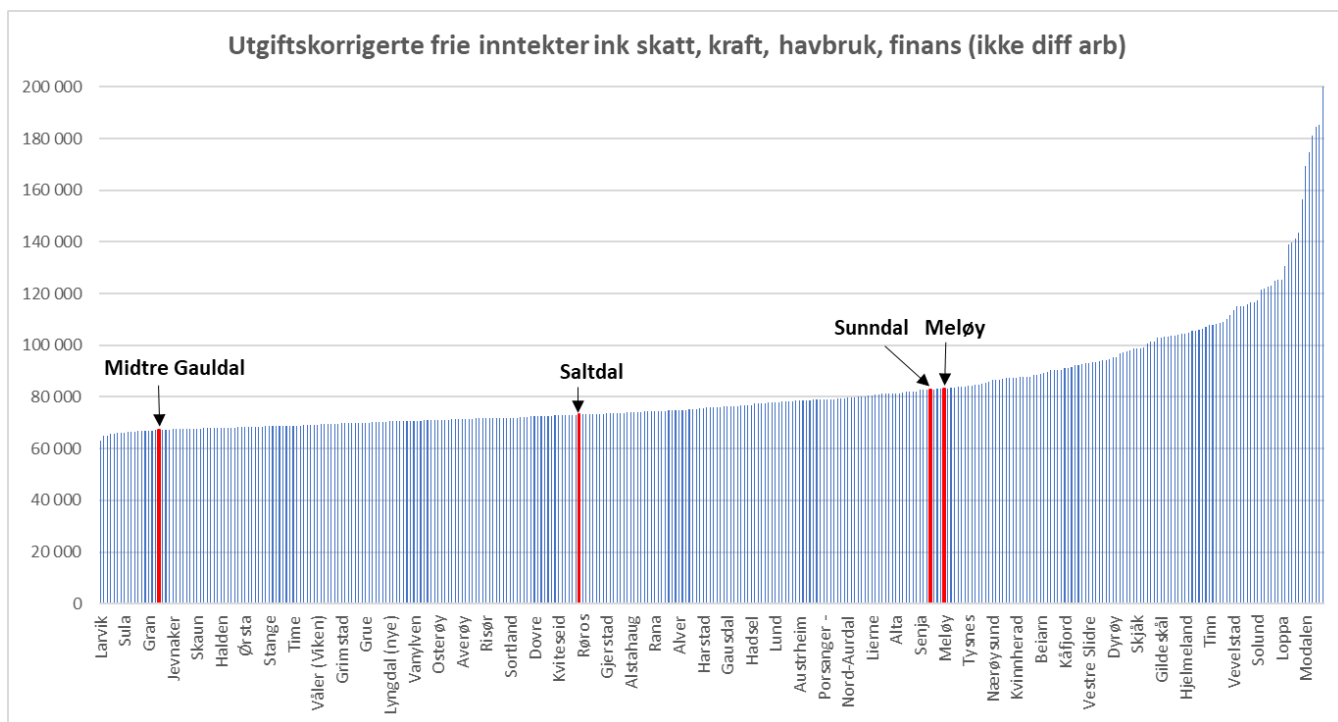
Meløy tok inn 48 mill i eiendomsskatt i 2023, noe som er nest høyest i utvalget. Sunndal ligger høyest med 74 mill. Dette er fordi både Sunndal og Meløy har (kraft)verk og bruk som betaler eiendomsskatt. I Saltdal og Midtre Gauldal tok man inn ca 12 mill i eiendomsskatt som (primært) er knyttet til bolig og fritidshus. I tillegg til dette har Meløy 19,2 mill og Sunndal 22,3 mill i konsesjonskraftsinntekter, mens Saltdal og Midtre Gauldal tok inn «bare» 5,2 mill. Meløy mottok også 16,9 mill fra Havbruksfondet i 2022, mens Saltdal fikk 5,9 mill. Sunndal og Midtre Gauldal har ikke inntekter fra Havbruksfondet.

I tillegg betaler Meløy og Saltdal bare 5,1% i arbeidsgiveravgift av kommunens totale lønnsmasse, mens Sunndal betaler 10,6 %. Midtre Gauldal betaler 14,1 %. Dette gir

en «fordel» på 24,5 mill for Meløy, 16,9 mill for Saltdal og 10,4 mill for Sunndal i forhold til Midtre Gauldal (OBS; 2020- tall).

Kommune	Beregnet gevinst / del som vedr frie inntekter 1000 kr	DDA lokalt pst
1563 Sunndal	10 389	0,106
5027 Midtre Gauldal	-	0,141
1837 Meløy	24 556	0,051
1840 Saltdal	16 943	0,051

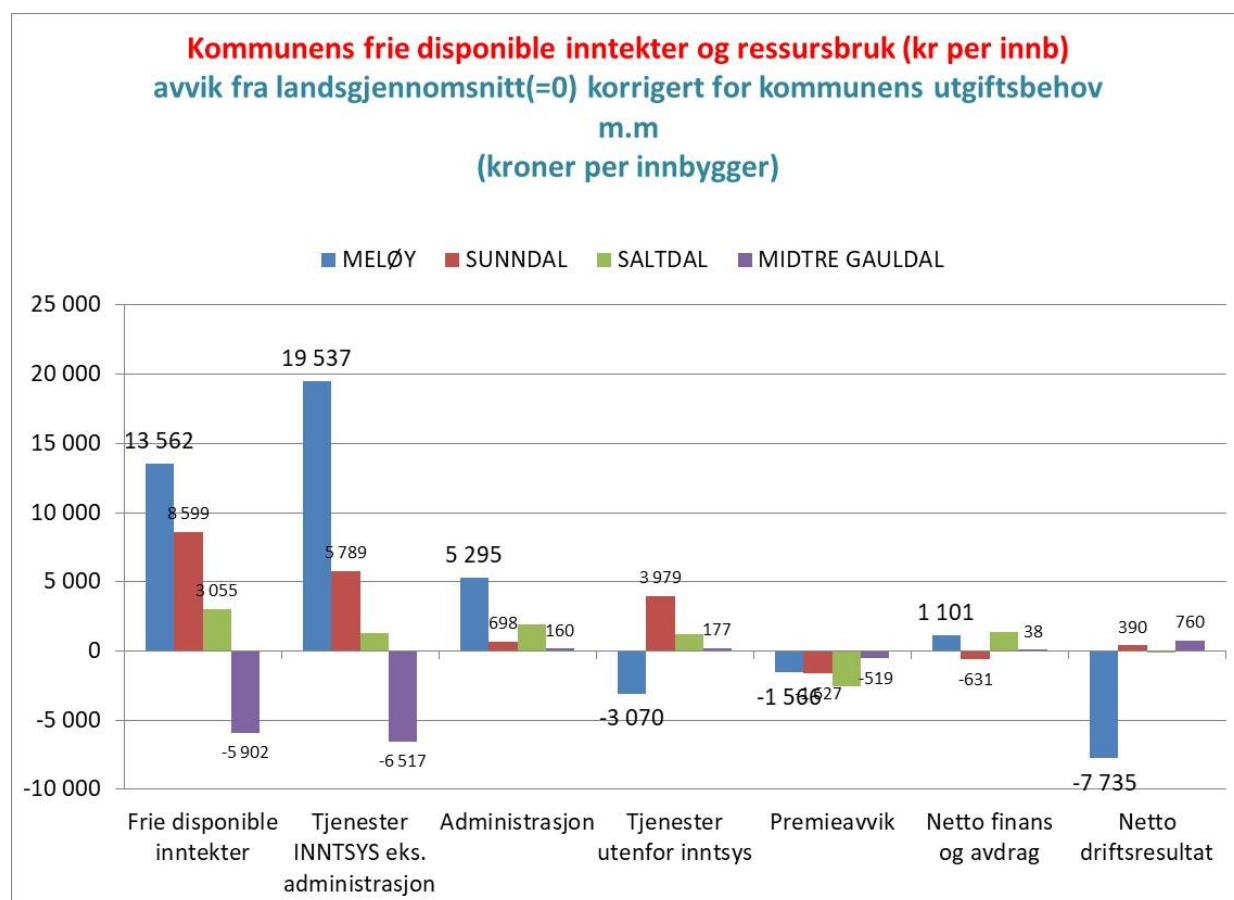
Dersom vi oppsummerer dette og ser på de *utgiftskorrigerede inntektene*, som tar høyde for ulikheter i forventet kostnadsnivå og som også inkluderer inntekter ut over de frie inntektene (høye personskatteinntekter, eiendomsskatt, regionalpolitiske virkemidler, havbruksfondet, etc) så får vi følgende oversikt over «faktisk» inntektsnivå pr innbygger:

Meløy ligger på 246. plass (nedenfra) av 356 kommuner. Sunndal ligger marginalt lavere på 242. plass, mens Saltdal ligger på 133. plass. Midtre Gauldal ligger klart lavest på 19. plass da de (nesten) ikke har noen form for lokale inntekter. I tillegg til dette kommer effekten av differensiert arbeidsgiveravgift som ikke er med i denne

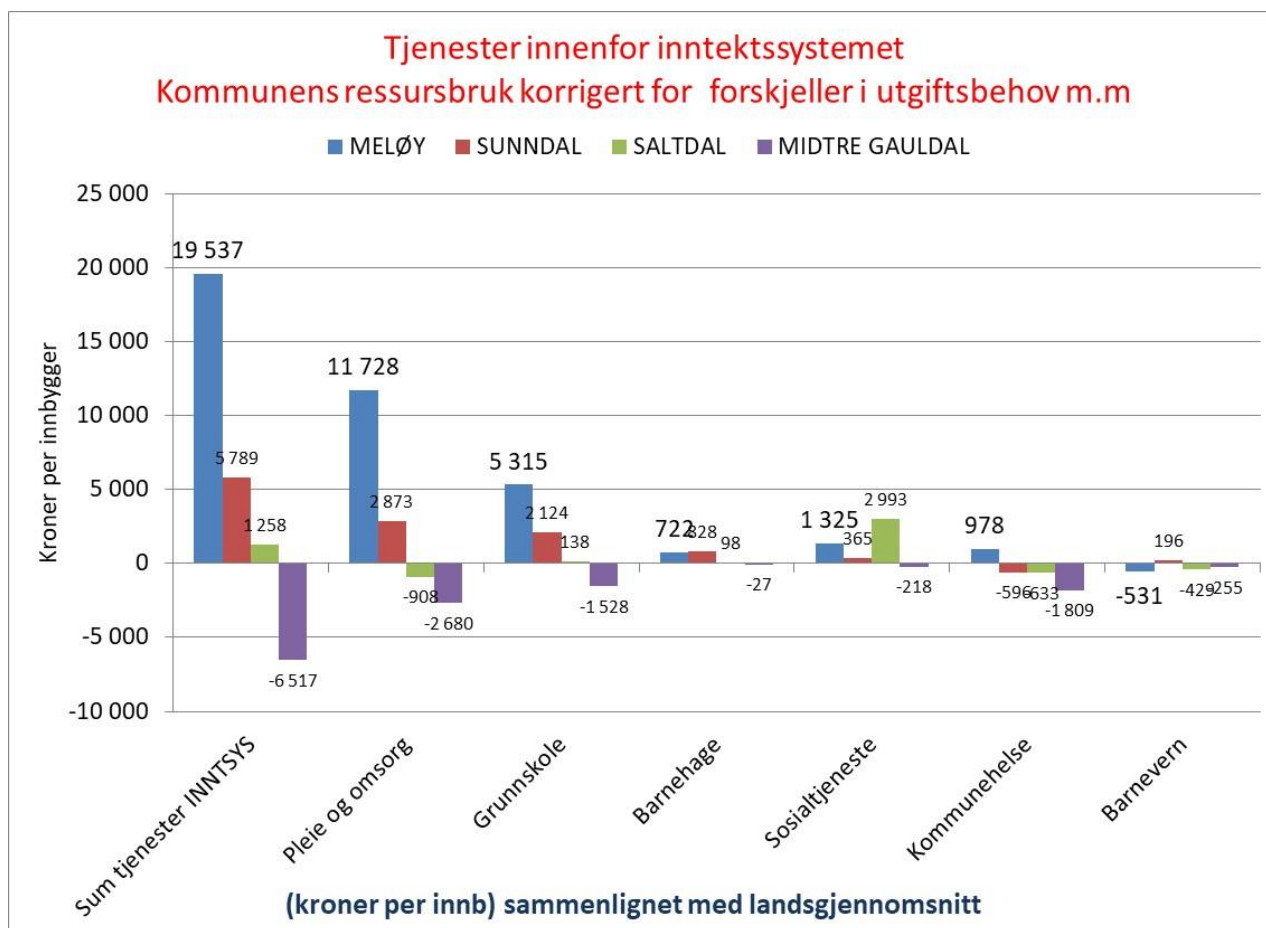
oppstillingen. Oppsummert kan vi derfor si at alle kommunene er relativt like både når det gjelder størrelse og utgiftsbehov, mens Midtre Gauldal har mindre ressurser til å løse oppgavene for. *Om Meløy skulle hatt samme inntektsnivå som Midtre Gauldal i 2022 så hadde man hatt hadde man hatt 121 millioner mindre til disposisjon i 2022.* Dette motsvarer (omtrent) det Meløy hadde i lokale merinntekter enn Midtre Gauldal (som redegjort for over) i 2022.

Hvordan er så ressursbruken i kommunene i utvalget i forhold til det beregnede utgiftsbehovet på de ulike sektorene? KS har laget en modell hvor kommunen kan sammenligne egen ressursbruk opp mot de objektive kriteriene som staten legger til grunn i inntektssystemet. Det vil si at man kan sammenligne den *faktiske ressursbruken* i Meløy opp mot det staten legger til grunn at man *har behov for*, definert gjennom delkostnadsnøkler i inntektssystemet for de enkelte deltjenestene. Den enkelte kommunes utgiftsbehov er «0», mens reelt forbruk i forhold til objektivt beregnet utgiftsbehov, vises på søylene. **Merk: Dette er 2021-tallen da KS ikke har oppdatert denne modellen med KOSTRA-tallene for 2022.**

Vi ser i første blå søyle at Meløy hadde kr 13 562 mer pr innbygger enn landsgjennomsnittet (utgiftskorrigert) i frie disponible inntekter, mens Midtre Gauldal hadde kr 5 902 mindre pr innbygger. Dette betyr at om Meløy skulle hatt samme inntektsnivå som Midtre Gauldal i 2021, så hadde man hatt ca 121 mill mindre (som redegjort for over) i frie disponibel inntekter. Om man ser på ressursbruken (søylegruppe 2, 3 og 4), så bruket Meløy da også 135,2 millioner mer på tjenesteproduksjon og administrasjon enn det Midtre Gauldal gjorde. I tillegg brukte man 6 mill mer netto på renter og avdrag. Totalt sett fikk man da også et netto driftsresultat som var 48 mill dårligere enn landsgjennomsnittet (og øvrige kommuner i utvalget).

Hvordan fordeler så dette seg på tjenesteområdene?

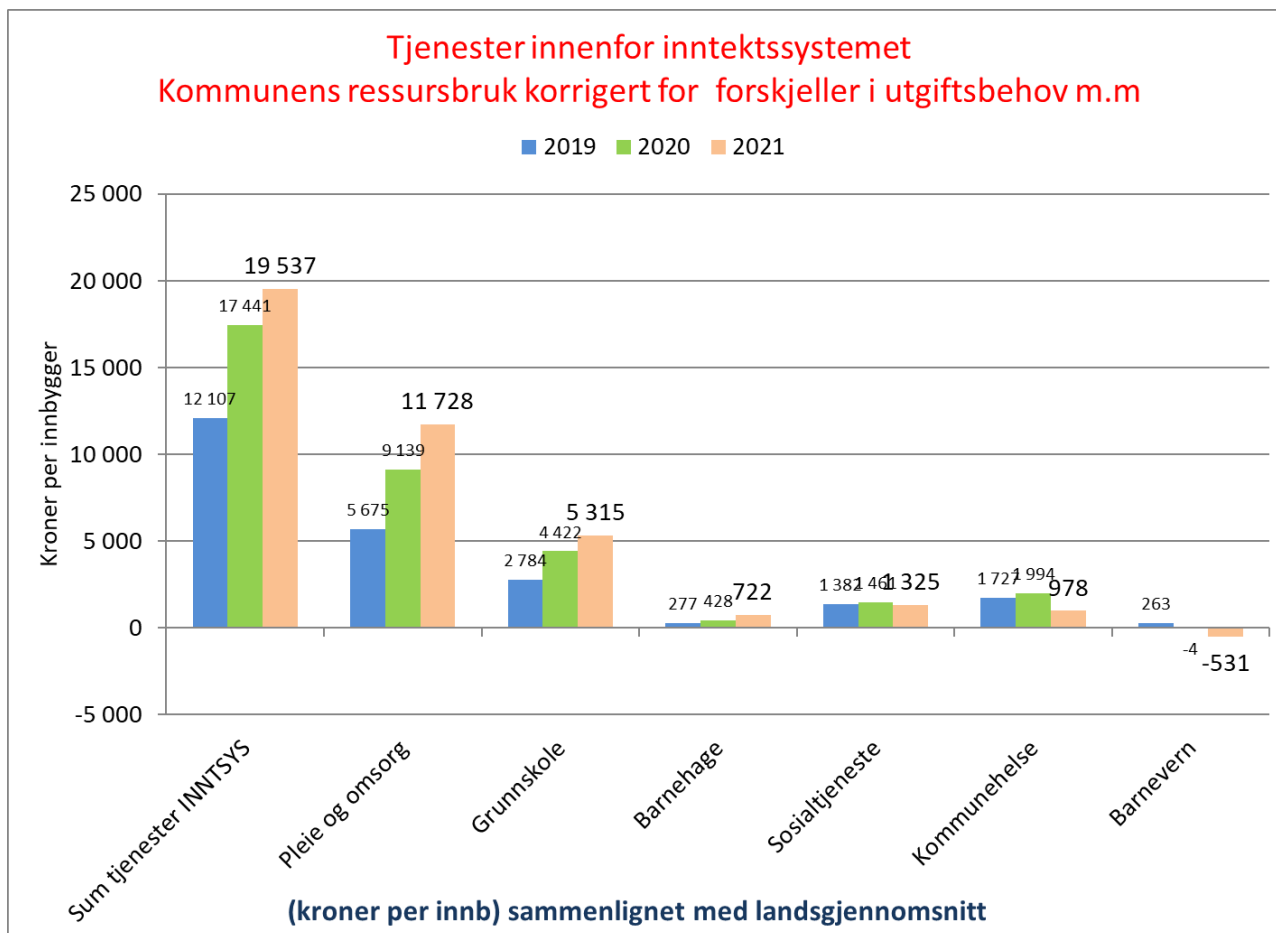

Vi ser i første blå søyle at Meløy samlet for de seks stor tjenesteområdene (med egen delkostnadsnøkkel i inntektssystemet) brukte kr 19 357 mer pr innbygger eller totalt 121,3 mill mer enn det som det objektive utgiftsbehovet skulle tilsi i 2021 på tjenesteproduksjon. Dette er suverent høyest i utvalget. Skulle Meløy brukt like mye som Midtre Gauldal i 2021 på tjenesteproduksjon på disse seks områdene, så måtte

man redusert ressursbruken med 162 millioner på disse tjenesteområdene. I forhold til Sunndal (som har samme inntektsnivå) så ligger man da også 85 mill over. Skulle man lagt seg på Saltdal sitt nivå, så hadde man brukt ca 106 mill mindre.

Videre ser vi at det er på pleie og omsorg og grunnskole at Meløy skiller seg ut med høy ressursbruk i forhold til det objektivt beregnede utgiftsbehovet (og de andre kommunene i utvalget). På pleie og omsorg brukte man 73 mill mer enn det det objektive utgiftsbehovet skulle tilsi (kr 11 728 x 6 211 innbyggere), og på grunnskole 33 mill mer. Også på sosialtjenesten (8,2 mill) og kommunehelsetjenesten (6,2 mill) er ressursbruken høyere enn øvrige kommuner og beregnet utgiftsbehov.

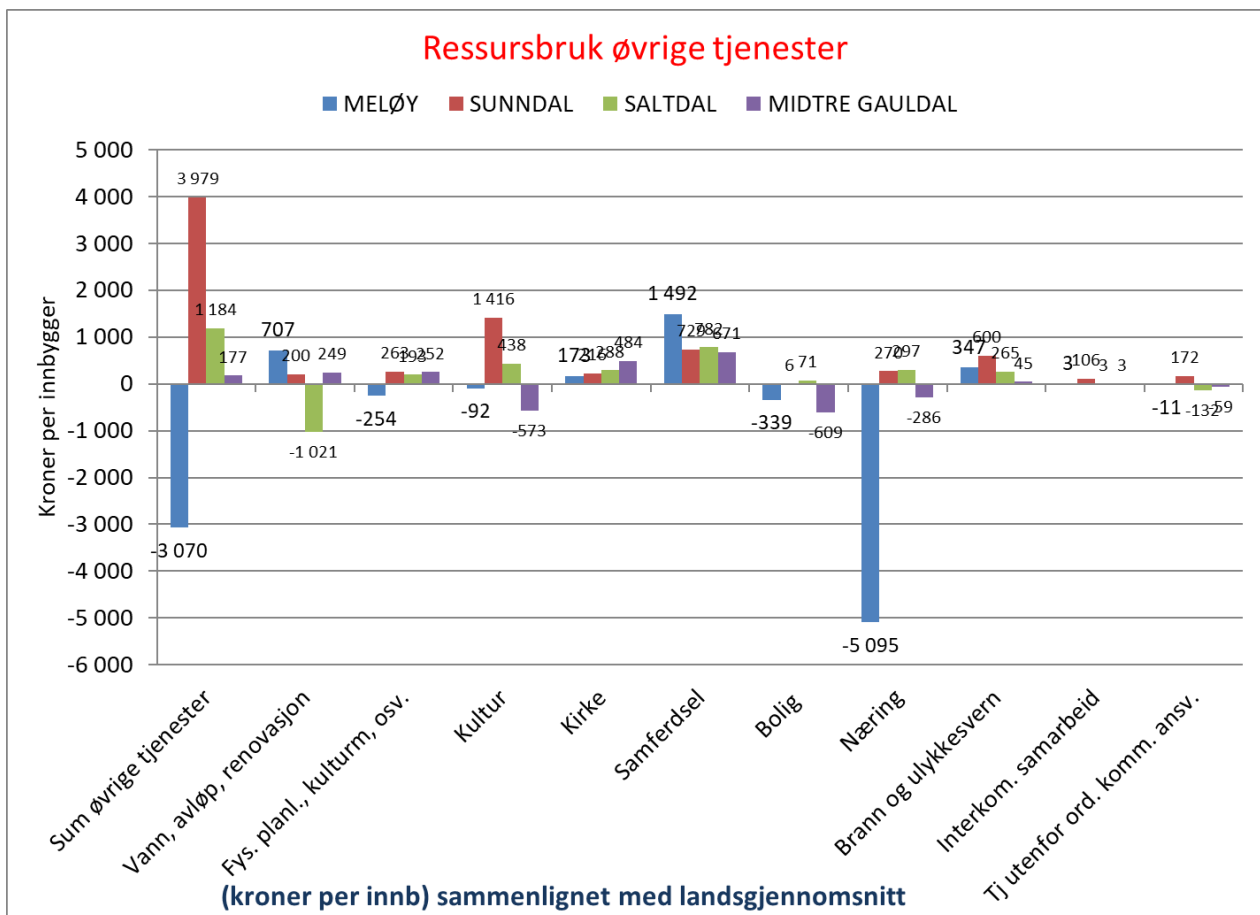
Ser vi på utviklingen 2019 – 2021 for Meløy på disse områdene så ser vi følgende:

Kostnadene økte kraftig både på pleie og omsorg og grunnskole fra 2019 til 2021.

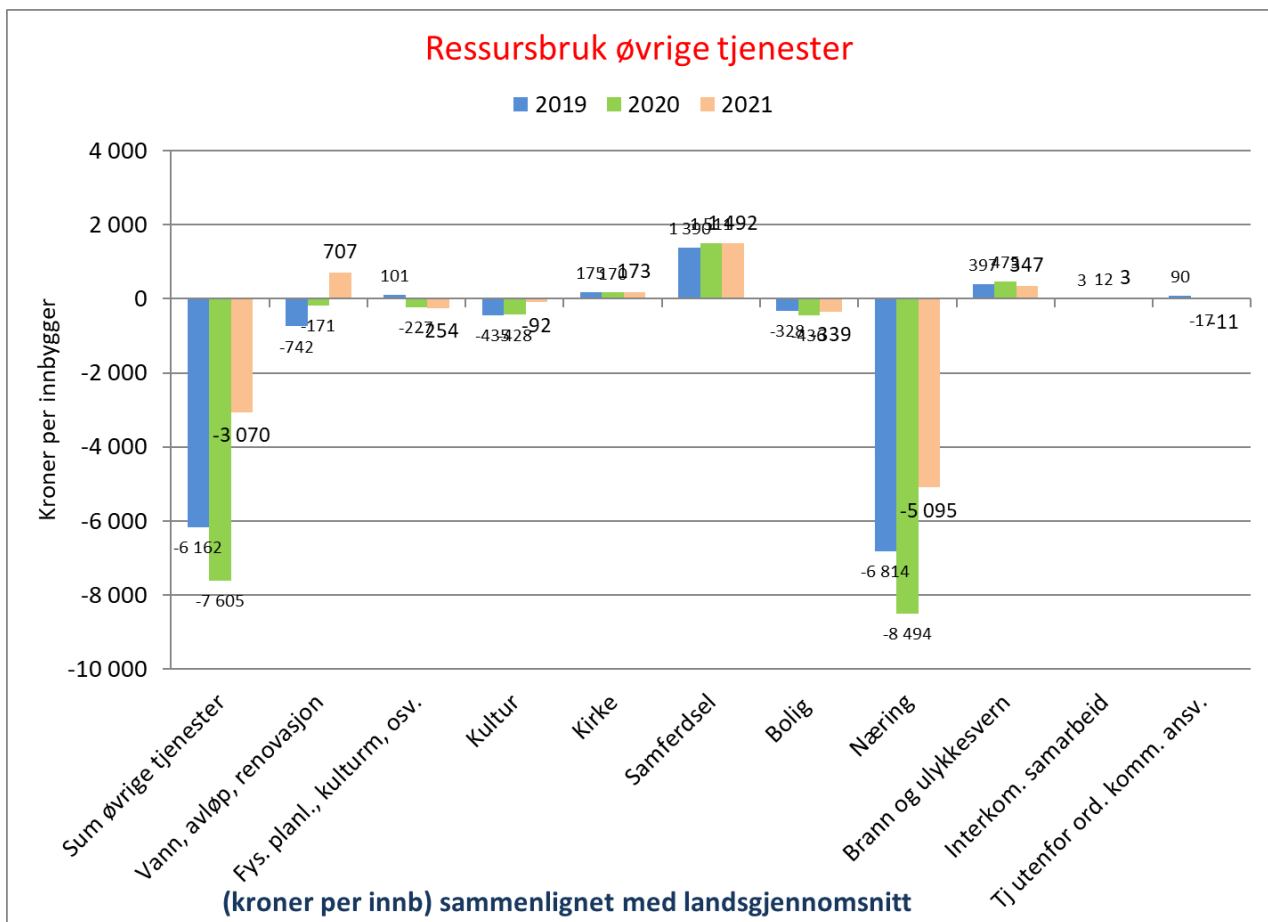
Samlet utgjorde kostnadsveksten 53 mill fra 2020 til 2021 på disse to tjenesteområdene. På øvrige områder har kostnadsutviklingen ligget relativt stabilt.

På øvrige tjenesteområder ser bildet slik ut:

Her ser vi at det er mindre forskjeller mellom kommunene. Av første søyle ser vi at her ligger Meløy klart lavest i utvalget. Dette er fordi Meløy står med en stor inntekt på *Næring*, da det er her konsesjonsavgiften inntektsføres. På disse områdene er det kun antall innbyggere som faktoren, hvilket betyr at avstandsutfordringer og bosetningsmønsteret, etc, ikke kompenseres/justeres mellom de fire kommunene. Meløy skiller seg ut med svært høye kostnader på samferdsel, men ellers er det relativt små forskjeller mellom kommunene.

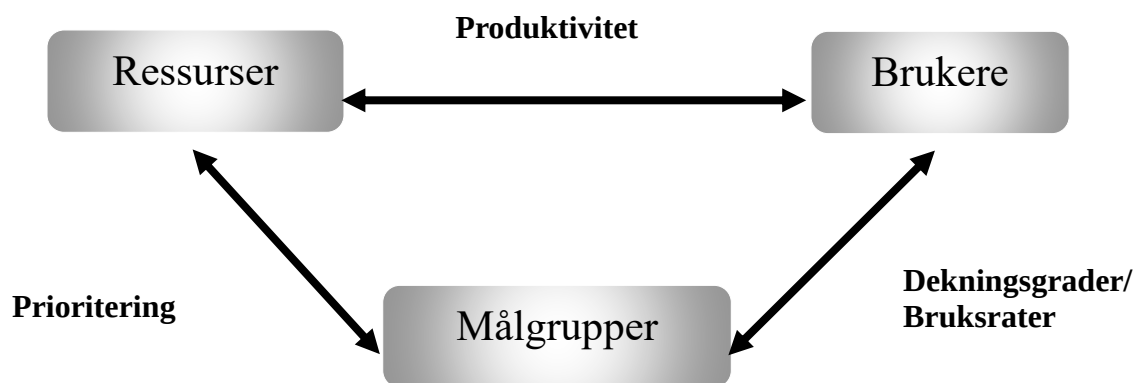
I diagrammet nedenfor ser vi at ressursbruken på disse områdene har vært relativt stabil siste tre år:

Om KOSTRA

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Informasjonen om kommunale og fylkeskommunale tjenester, bruk av ressurser på ulike tjenestoområder og egenskaper ved befolkningen, blir registrert og sammenstilt for å gi relevant informasjon til beslutningstakere i kommuner, fylkeskommuner og staten.

KOSTRA rapporterer på tre dimensjoner – ressurser, brukere og målgrupper, som igjen danner grunnlaget for og presenteres som nøkkeltall for prioriteringer, produktivitet og dekningsgrader:

Produktivitet – sier noe om hvor mye man bruker pr tjenestemottaker / plass, og omtales i noen sammenhenger som enhetskostnad. Måles ofte i korrigerte brutto driftsutgifter pr bruker eller pr plass. I sammenligningen av produktiviteten mellom kommunene i denne rapporten er nettopp denne type nøkkeltall brukt.

Dekningsgrad – sier noe om hvor mange av kommunens innbyggere i en målgruppe som mottar tjenester. Eks: antall barn i barnehage av kommunens 1-5 åringer, eller antall innbyggere 80+ på institusjon av alle kommunens innbyggere 80+.

Prioritering – sier noe om hvor mye penger man bruker på en målgruppe. Uttrykkes ofte som netto driftsutgifter pr innbygger i målgruppa. Spesielt for tjenestene i pleie og omsorg, barnehage, skole, sosial og barnevern vil nettoutgiftene i målgruppen bestå av forholdet mellom andel innbyggere som mottar tjenester og nettoutgift pr bruker.

Det som er viktig å bemerke er at selv om KOSTRA har omfattende informasjon knyttet til prioritering og produktivitet, finner vi lite eller ingen informasjon om *kvaliteten* på tjenestene som kommunene leverer, hvor effektivt kommunen drives eller hvor godt lokaldemokratiet ivaretas.

Om denne rapporten

Dette er en KOSTRA-analyse som fokuserer på likhet og variasjon i prioritet, dekningsgrader og produktivitet. Analysen vil kunne gi sentrale svar på kostnadsnivå, ressurs pr bruker og den samlede struktur i tilbudet sammenlignet med øvrige kommuner. Dette kan gi klare holdepunkter for hvor kommunen bør rette oppmerksomheten, men sier lite om hva som er årsaken til variasjonen, være seg etablert praksis, brukergrupper med særskilte behov eller faktiske kvalitetsforskjeller.

Rapporten sier derfor heller ikke noe om hva man konkret bør gjøre – hvilke tiltak som bør iverksettes – for å øke inntektene eller redusere kostnadene dersom det skulle være behov for/ønske om det. Dette må Meløy selv vurdere.

KOSTRA-indikatorene gir isolert sett få holdepunkter på hvorvidt tjenestene er i samsvar med lokalt behov. Informasjon om det lokale handlingsrommet er derfor begrenset til hva indikatorene for prioritering, ressursbruk pr plass/bruker og tilgjengelighet viser.

Tekniske forutsetninger for analysen

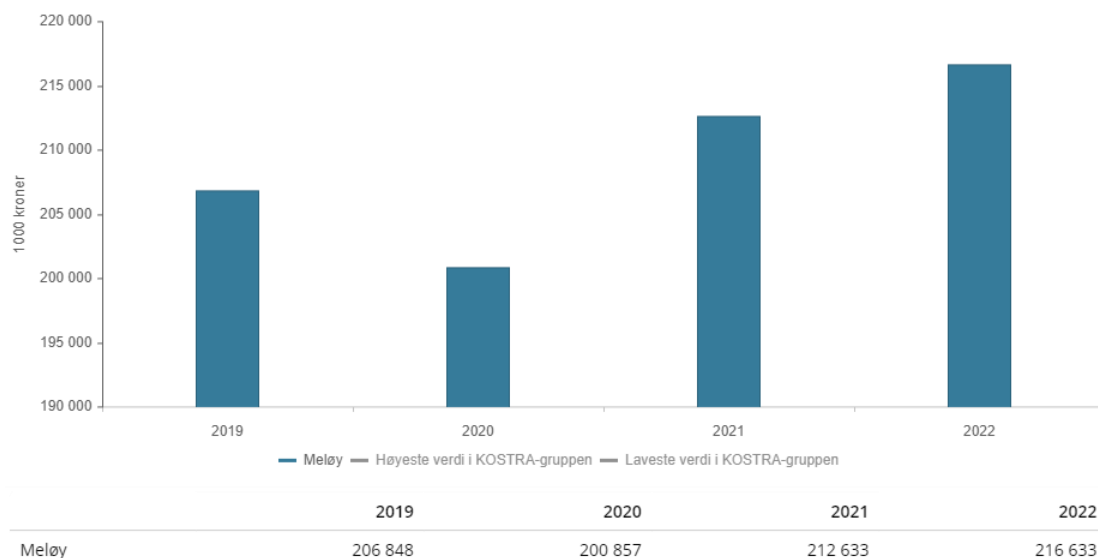
Datagrunnlaget for denne rapporten er i sin helhet basert på de foreløpige KOSTRA-tallene for 2022, som ble publisert 15. mars 2023.

2020 og 2021 var et spesielt år for kommunesektoren sett i lys av koronapandemien. Økonomisk kom kommunesektoren greit ut av dette, men det er tydelig at en del kommuner «tapte» på dette da de hadde store kostnader til å håndtere pandemien, beredskap, smittesporing etc, mens andre «tjente» på dette ved at staten ga en generell kompensasjon i rammetilskuddet, mens man hadde lave kostnader. Det er ikke gjort noen helhetlig analyse av dette, men det er nærliggende å anta at Meløy ligger i kategorien for kommuner som «tjente» på dette. Kommunene har også tidvis inntektsført denne kompensasjonen litt ulikt, så det kan være en medvirkende årsak hvis det er store endringer fra 2019 til 2020 i denne rapporten.

2021 og 2022 var også ekstraordinært gode skatteår for kommunesektoren, da staten la om satsene for utbytteskatt fra 1. januar 2021. Dette medførte at mange aksjeeiere tok ut store utbytter for å spare fremtidig skatt, noe som påvirket skatteinntektene kraftig i 2021. Dette fikk også en overhengende effekt til 2022. For Meløy sin del medførte dette at skatteinntektene økte med 12-15 millioner i 2021/22. KS har vært tydelige på at dette er «engangsinntekter» som ikke vil bli videreført inn i 2023 og årene fremover.

Skatt på inntekt og formue Beløp (1000 kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

I dokumentet brukes ofte begrepet *korrigerte brutto driftsutgifter*. Korrigerte brutto driftsutgifter omfatter driftsutgiftene ved kommunens egen tjenesteproduksjon pluss MVA-utgift og avskrivninger, minus dobbeltføringer i de kommunale regnskaper som skyldes viderefordeling av utgifter/internkjøp mv.

KS-K har erfaringer for at det noen tjenester og indikatorer kan være variasjoner som følge av ulik føringspraksis mellom kommunene eller feilrapporterte tall. Men generelt kan man si at kvaliteten på KOSTRA begynner å bli svært god og at det er sjelden man finner de helt store feilene eller ulikhetene i føringspraksis.

I alle diagrammer (der det er mulig) er det korrigert for utgiftsbehovet med utgangspunkt i delkostnadsnøkklene for 2022. Det vil si at man tar hensyn til om man for eksempel har flere barn og unge eller mer spredt bosetning i de andre kommunene i utvalget. KOSTRA-databasen hos SSB tar ikke slike hensyn, men ser alle kommuner som «like» uavhengig av det faktiske utgiftsbehovet i de forskjellige kommunene. Det er også juster for inflasjon med endelig deflator, slik at det skal bli lettere å sammenligne ressursbruken mellom år.

2 Finansielle nøkkeltall

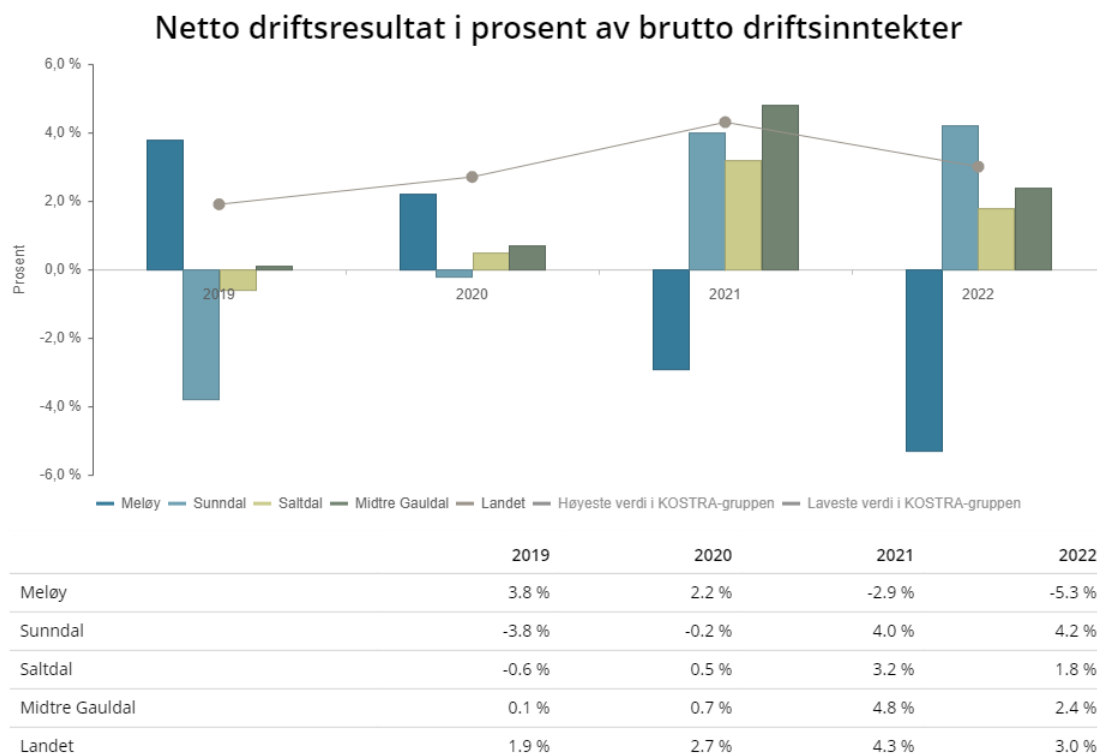
Kommunaløkonomisk bærekraft

Når man skal vurdere bærekraften i kommuneøkonomien i en kommune er det tre sentrale nøkkeltall som må vurderes for å få oversikt over den langsiktige kommunaløkonomiske bærekraften. Dette er:

- Netto driftsresultat
- Disposisjonsfond
- Gjeld

Netto driftsresultat

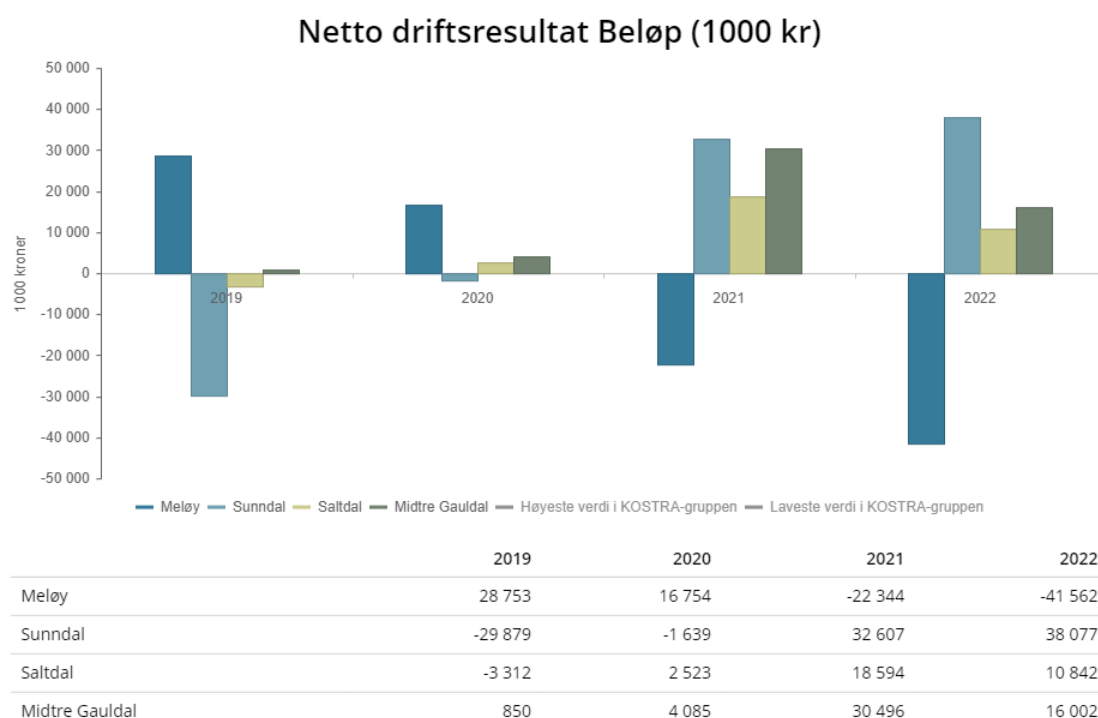
Enkelt beskrevet sier netto driftsresultat noe om hvor godt man organiserer og driver i forhold til de inntektene man har, etter at renter og avdrag er betjent. Hva sier så tallene når vi ser på netto driftsresultat over tid for kommunene i denne analysen?

Når vi ser på netto driftsresultat, opereres det med et måltall som tilsier at netto driftsresultat bør utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter over tid. Dette for å ha solid nok økonomi til å tåle svingninger i kommunens egen økonomi og ellers i landet på en slik måte at man kan opprettholde et jevnt og stabilt tjenestenivå. Som vi ser, har Meløy kraftig fall i netto driftsresultat de siste fire årene. I 2019 var driftsresultatet på pluss 3,8 %, i 2020 pluss 2,2 %, i 2021 minus 2,9 % og i 2022 minus 5,3 %.

Som nevnt over var 2020 et «gullår» for kommuneøkonomien. Staten tilførte 7 milliarder som korona-kompensasjon for ekstraavgifter og inntektsbortfall igjennom inntektssystemet. KS og staten er enige om at staten totalt sett kompenserte de kostnadene sektoren har hatt, men enkelte kommuner hadde langt høyere kostnader enn det som ble kompensert og mange små kommuner uten store smitteutbrudd, fikk kompensert mer enn det man hadde i faktiske kostnader. Det er nærliggende å tro at Meløy er i den siste kategorien, noe som kan være med på å beskrive det gode resultatet i 2020.

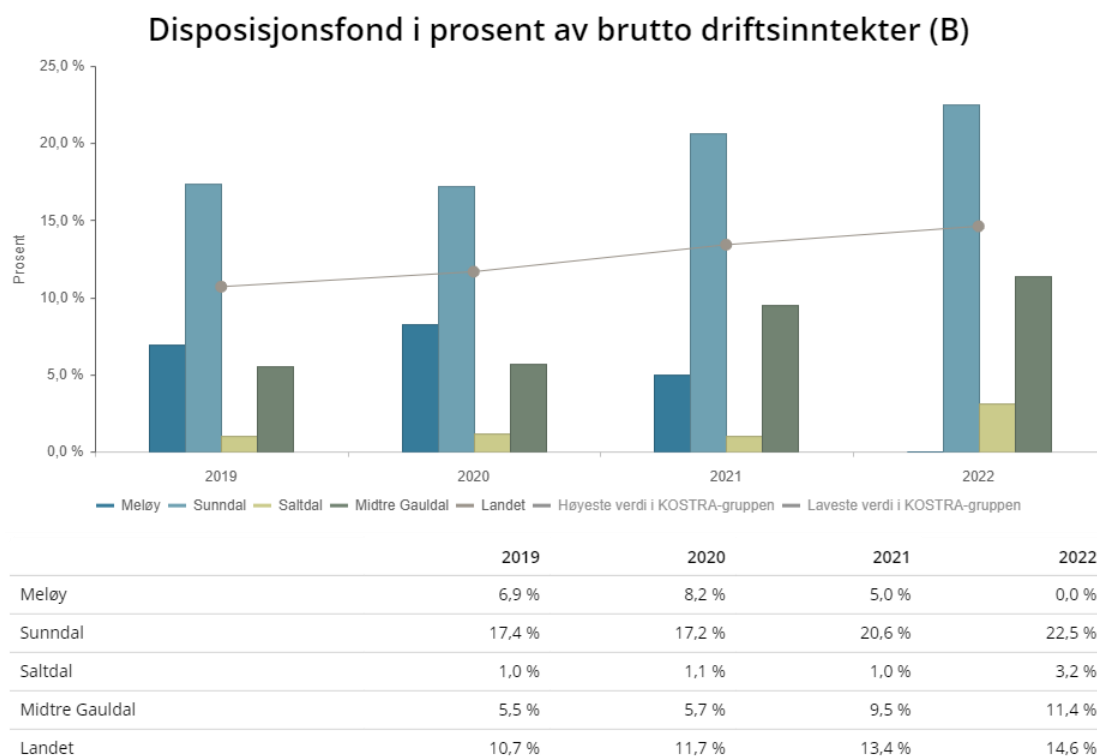
Også 2021 og 2022 var svært gode år for kommuneøkonomien som vist over på grunn av den svært høye skatteinntekten. Allikevel ble netto driftsresultat i Meløy minus 22,3 millioner i 2021 og minus 41,5 millioner i 2022:

Hvis vi også korrigerer for de anslagsvis 12 millioner i ekstraordinær skatteinntekter som vist over (side 6) i 2022, så ble tallet minus 64 millioner. Og når vi vet at det anbefalte resultatmålet for en kommune er 1,75 % av brutto driftsinntekter, noe som utgjør 13 mill, **så viser dette at Meløy i 2022 hadde et omstillingsbehov på nærmere 75-80 mill inn mot 2023 for å kunne ha sunn og bærekraftig kommuneøkonomi.**

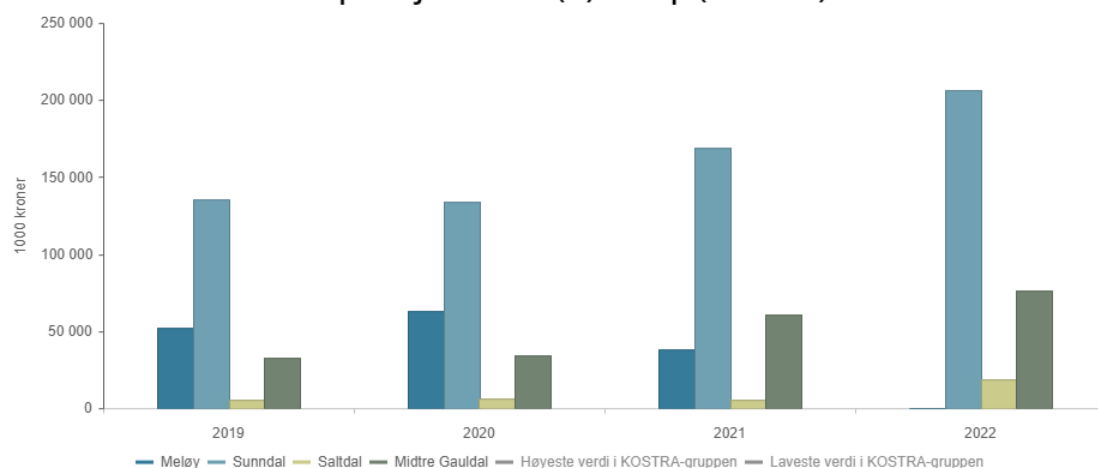
Disposisjonsfond

Det uforutsette kan skje – også i kommuner. For å sikre at man er i stand til å håndtere plutselige svingninger i kommuneøkonomien, samt ha penger til å delfinansiere investeringer med egenkapital, så må kommunen hvert år sette av litt penger på disposisjonsfond. For kommunene i dette utvalget ser størrelsen på disposisjonsfondet slik ut i 2022:

Meløy hadde et disposisjonsfond på 6,9 % av brutto driftsinntekter i 2019. I 2022 er disposisjonsfondet tørt, og man har ikke noe penger igjen «på bok». Øvrige kommuner i utvalget har bygget opp disposisjonsfondet gjennom perioden. Det foreligger ikke noe krav til måltall på disposisjonsfondet, men 10 % anses for å være en god størrelse for å kunne håndtere uforutsette hendelser og svingninger i kommuneøkonomien. Oppgitt i kroner, så var disposisjonsfondet ved utgangen av 2022 på kr 164 000.

Disposisjonsfond (K) Beløp (1000 kr)

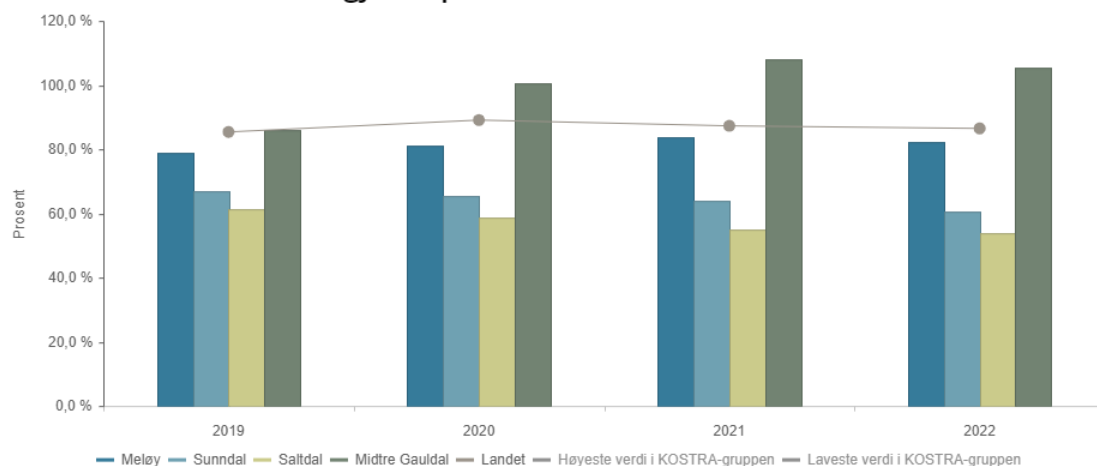

	2019	2020	2021	2022
Meløy	52 119	63 073	38 287	164
Sunndal	135 426	133 595	169 008	206 032
Saltdal	5 385	6 250	5 773	19 062
Midtre Gauldal	32 448	34 231	60 590	76 421

Langsiktig gjeld

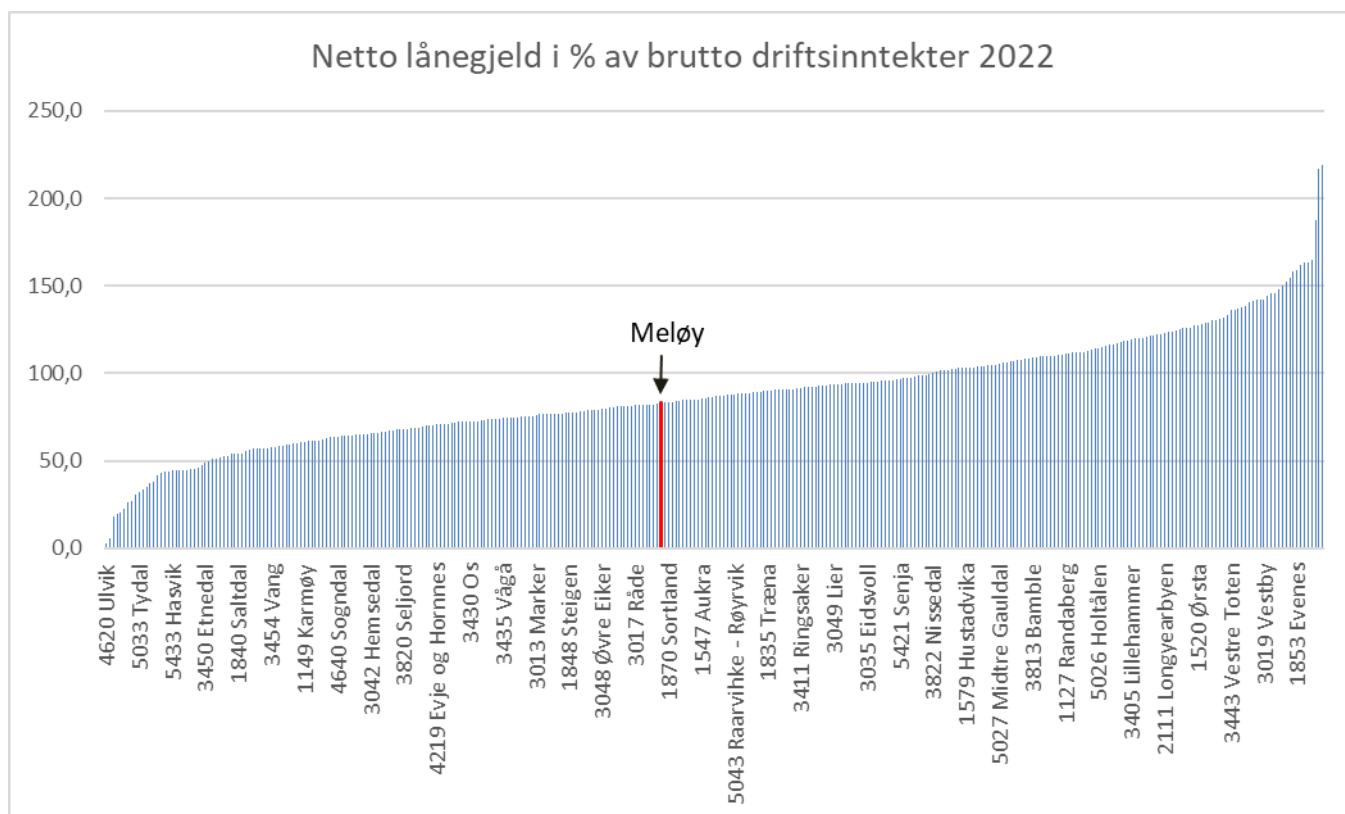
En kommunes gjeld legger beslag på driftsinntekter som ellers kunne vært benyttet til tjenesteproduksjon. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Denne måles i % av brutto driftsinntekter og sier noe om hvilken belastning den langsiktige gjelden utgjør for kommunen. For våre kommuner ser gjeldsbelastningen ut som følger:

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	2019	2020	2021	2022
Meløy	79,0 %	81,0 %	83,8 %	82,3 %
Sunndal	66,9 %	65,4 %	63,8 %	60,6 %
Saltdal	61,2 %	58,6 %	54,9 %	53,8 %
Midtre Gauldal	85,9 %	100,5 %	107,9 %	105,3 %
Landet	85,4 %	89,1 %	87,3 %	86,5 %

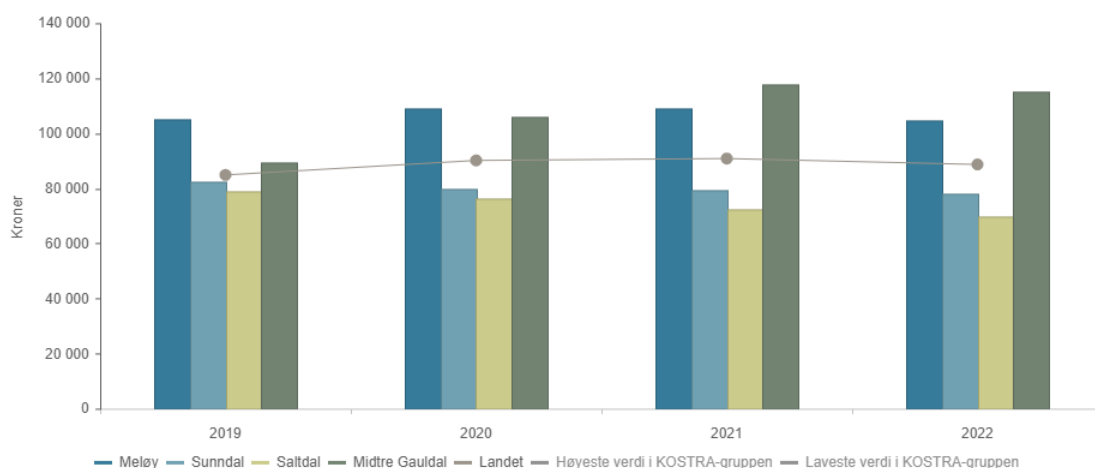
I diagrammet over utgjør netto lånegjeld for Meløy sin del 82,3 % av brutto driftsinntekter i 2022, noe som er litt under landsgjennomsnittet. Nivået har ligget relativt stabilt i hele perioden. I diagrammet nedenfor ser vi at Meløy da også har en gjennomsnittlig gjeldsgrad sammenlignet med øvrige norske kommuner:

Som vi så over er Meløy en kommune med høye inntekter pr innbygger på grunn av Nord-Norgetilskudd, kraftinntekter, eiendomsskatt, utbytter fra havbruksfondet, differensiert arbeidsgiveravgift, etc. Når lånegjelden måles i forhold til brutto driftsinntekter, så betyr det at den relativt sett er lav i forhold til landsgjennomsnittet. Ser vi derimot på lånegjeld *pr innbygger* istedenfor, så ser vi at Meløy ligger godt over landsgjennomsnittet med nesten 104,7' pr innbygger. Landsgjennomsnittet er 88,7'.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

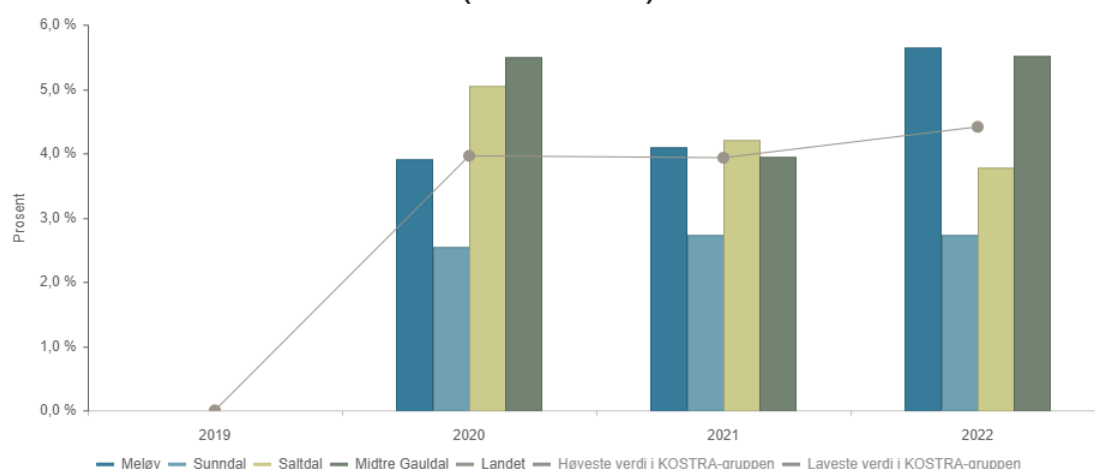
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Hvorvidt dette gjeldsnivået pr innbygger er en smart strategi, avhenger av tilstanden på realkapitalen (bygg, veier, etc) i kommunen. En kommune er pr definisjon en «evighetskonstruksjon» og man skal vokte seg vel for å forbruke mer av realkapitalen enn det man legger igjen. Hvis det er slik at man finansierer driften med å ikke investere/slite ned på realkapitalen, så skyver man behovet for investeringer (og rente og avdragsbetalinger) over på fremtidige generasjoner. Da må påfølgende generasjoner «ta igjen» og betale på manglende investeringer fra tidligere år. Samtidig må man ikke «overinvestere» da det skaper press på kommuneøkonomien da det er de samme inntektene som skal finansiere både renter, avdrag og tjenesteproduksjon.

I diagrammet nedenfor ser vi på hvor mye Meløy bruker netto på renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter. Resultatbegrepet viser hvor stor andel av driftsinntektene som er bundet opp til tilbakebetaling av lån. Rente- og avdragsbelastningen vil avhenge av valgt finansieringsstrategi, f.eks. andelen fremmedkapital, nedbetalingstiden, o.l. Ekstraordinære avdrag og nedbetaling av lån vil ikke fremkomme fordi dette føres i investeringsregnskapet, og det her bare tas hensyn til transaksjoner i driftsregnskapet. I netto finans omfattes renteutgifter/-inntekter og tap/gevinst på finansielle plasseringer (aksjer etc) som er definert som omløpsmidler i balansen.

**Netto finans og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)
(Konsolidert)**

	2019	2020	2021	2022
Meløy		3,9 %	4,1 %	5,7 %
Sunndal		2,5 %	2,7 %	2,7 %
Saltdal		5,0 %	4,2 %	3,8 %
Midtre Gauldal		5,5 %	3,9 %	5,5 %
Landet		4,0 %	3,9 %	4,4 %

Vi ser av tabellen over at Meløy bruker mest på netto finans og avdrag med 5,7 % av brutto driftsinntekter. Dette er en økning på 1,8 % siden 2020. Landsgjennomsnittet er 4,4%.

Netto driftsutgifter i kroner pr innbygger

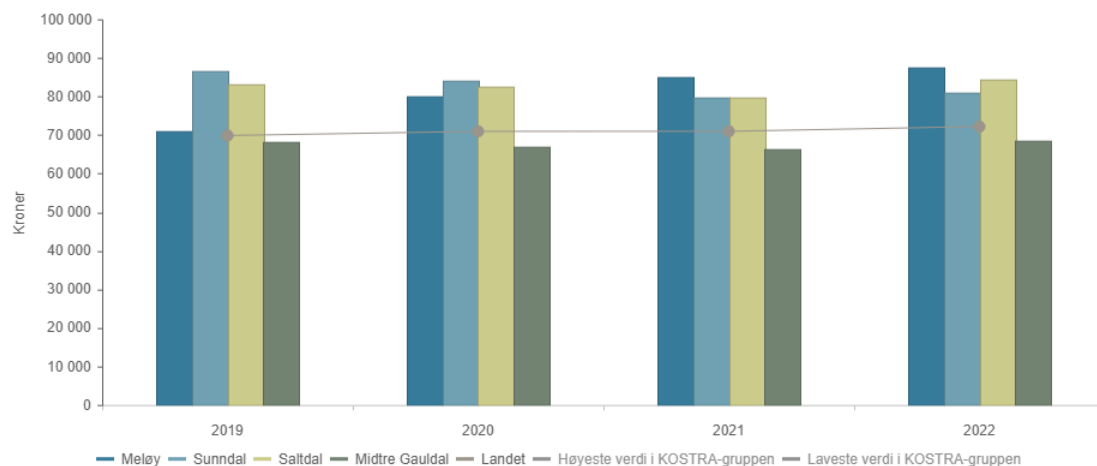
Kommunens resultat påvirkes først og fremst av om tjenesteproduksjonen tilpasser seg behovene og rammene gitt igjennom inntektssystemet (frie inntekter i form av skatt og rammetilskudd), regionalpolitiske virkemidler og lokale inntekter i form av brukerbetaling, finansinntekter, eiendomsskatt, kraftrelaterte inntekter, utbetalinger fra Havbruksfondet, etc. Med mindre de lokale inntektene skulle øke så er det viktig

at kommunens samlede nettodriftsutgifter på tjenesteproduksjon ikke øker mer enn endringer i utgiftsbehovet (og landsgjennomsnittets kostnader) skulle tilsi. For Meløy ser dette slik ut:

Netto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

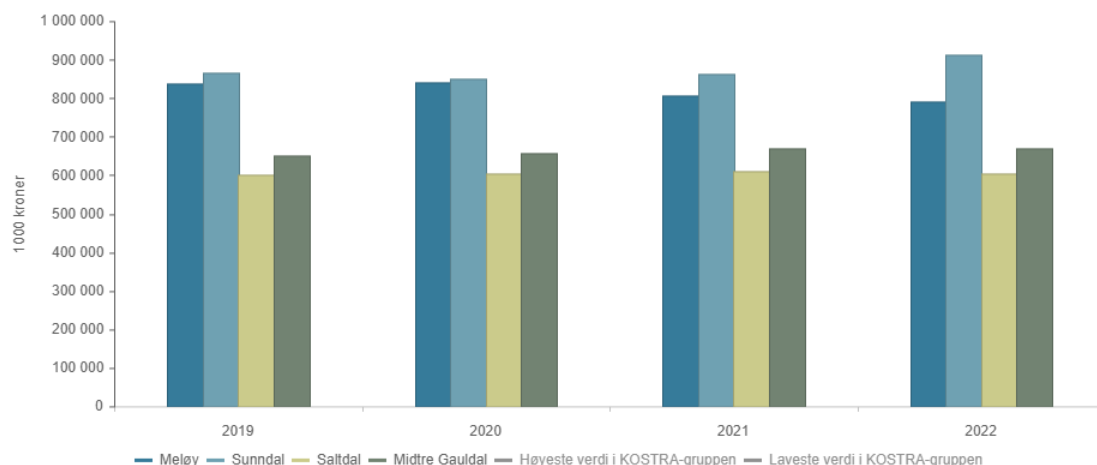
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Diagrammet over viser netto driftsutgifter pr innbygger for *alle* funksjoner som det er utgiftsført kostnader på i 2019-2022. Denne kan ikke uten videre sammenlignes år for år da sektorens ansvar stadig forandres noe. Men den gir en god indikasjon på kostnadsutviklingen over tid *sett i forhold til landsgjennomsnittet*. Av diagrammet over ser vi at Meløy i 2019 brukte kr 1 304 mer pr innbygger eller totalt 8 millioner i netto driftsutgifter på tjenesteproduksjon enn landsgjennomsnittet. I 2022 har dette økt til kr 15 261 mer pr innbygger, eller totalt 95 mill mer. Tallet er justert med utgiftsbehov og endelig deflator. Dette betyr at kostnadene har økt/produktiviteten har falt med 87 mill fra 2019 til 2022. Ser vi på driftsinntekten i samme periode så ser vi at de har gått ned med 46,5 millioner fra 2019 til 2022.

Sum driftsinntekter Beløp (1000 kr)

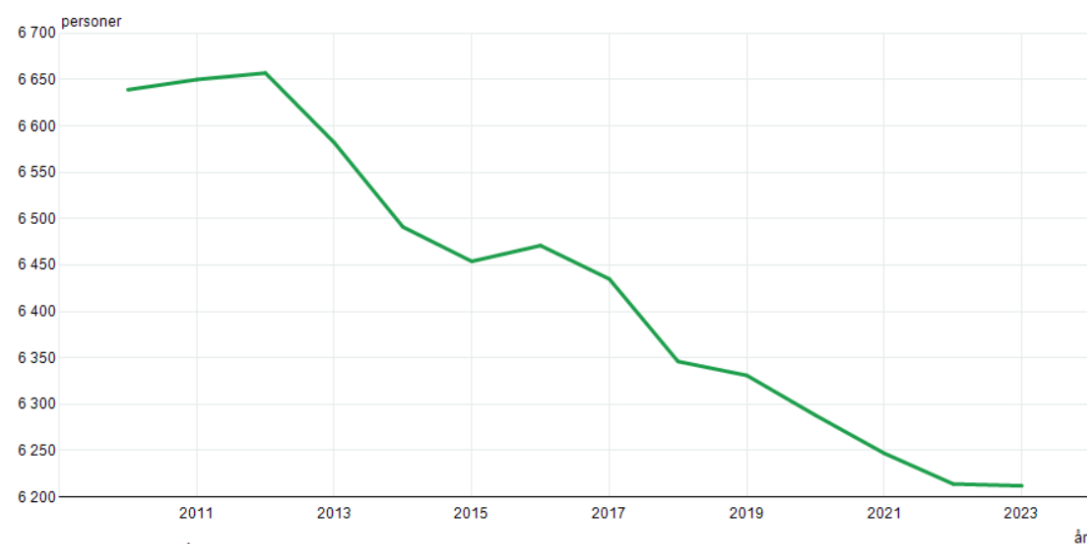
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2019	2020	2021	2022
Meløy	836 624	841 122	807 527	790 118
Sunndal	866 105	851 001	863 939	914 311
Saltdal	602 393	603 266	610 228	604 706
Midtre Gauldal	650 313	658 245	669 176	670 604

Årsaken til dette er det kraftige fallet i inntekten er først og fremst knyttet til et kraftig fall i antall innbygger i perioden:

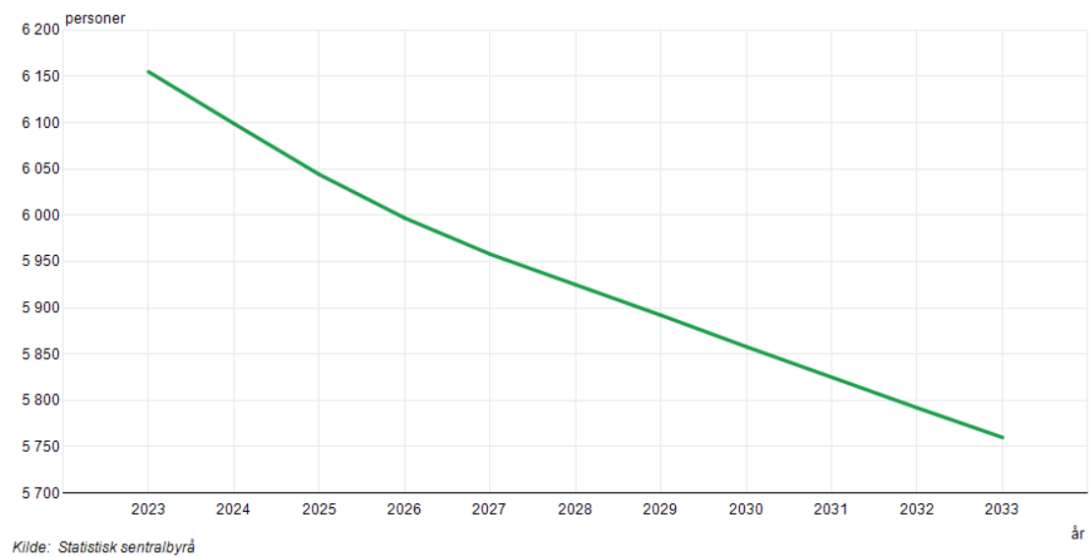
07459: Befolkning, etter år. Personer, Meløy.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I 2019 var det 6 331 innbygger i Meløy. I 2022 er dette redusert til 6 211. En nedgang på 120 innbyggere gir et betydelig nedtrekk i overføringene igjennom inntektssystemet. SSB fremskriver i sine befolkningsprognoser at befolkningsnedgangen vil fortsette i kommende 10-årsperiode:

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Meløy, Hovedalternativet (MMMM).

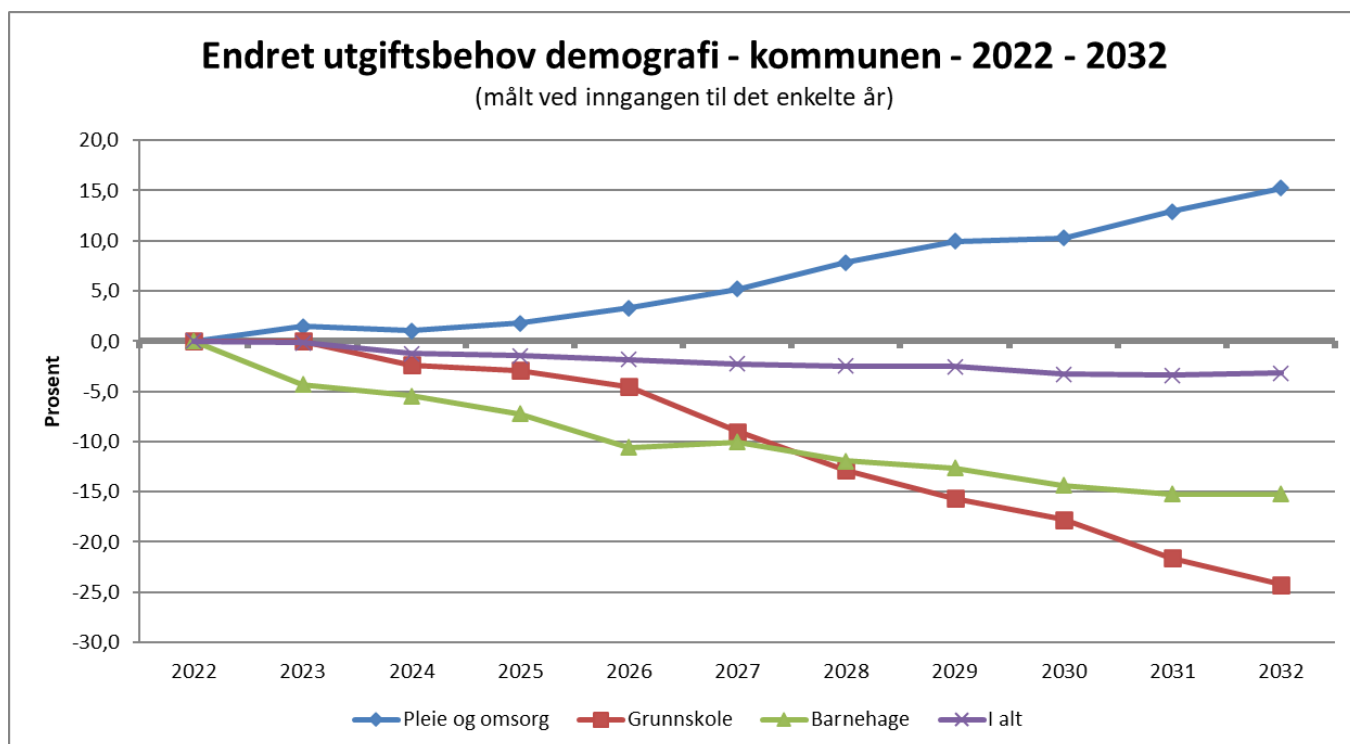

Det er grunn til en betydelig bekymring for den fremtidige bærekraften i kommuneøkonomien i Meløy om man ikke får en bedre balanse her.

Framskriving

Inntektssystemet er skrudd sammen slik at kommunene får rammetilskuddet utregnet ut ifra antall innbyggere i ulike aldersgrupper og deres behov for tjenester. Når vi vet hva en innbygger «koster» (og gir) i rammetilskudd fra staten i dag, så kan vi også beregne hvordan det behovet for tjenester vil endre seg i årene som kommer med utgangspunkt i de befolkningsframskrivingene som SSB lager. For Meløy ser framskrivingen¹ slik ut:

¹ Basert på befolkningsprognose publisert av SSB 18. august 2020 og modell publisert av KS

Vi ser av diagrammet over at Meløy i 2031 vil få et økt utgiftsbehov for pleie- og omsorgstjenester som tilsvarer en økning på 15 % fra dagens nivå. Dette fordi folketallet som mottar disse tjenestene øker. På grunnskole vil man få en reduksjon frem mot 2032 på 24,3 %. Dette skjer fordi folketallet i denne aldersgruppen faller og dermed også rammetilskuddet fra staten. På barnehageområdet er det fremskrevet en nedgang på 15,2 %. Når folketallet i tillegg faller så betyr dette at Meløy vil ha en realnedgang i de økonomiske rammene igjennom hele perioden. Hva betyr dette så i kroner?

1837 MELØY

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2022 kroner og endring fra 1.1.2022)

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM MELØY
2023	2 847	0	-2 635	-437	-132	-269	-626
2024	-789	-2 831	-688	-363	-72	-263	-5 005
2025	1 482	-629	-1 109	-426	-47	-263	-992
2026	2 959	-1 887	-2 027	-371	-12	-364	-1 702
2027	3 729	-5 347	331	-85	-67	-403	-1 842
2028	5 169	-4 560	-1 147	-43	-43	-386	-1 011
2029	4 139	-3 302	-459	-248	24	-299	-145
2030	620	-2 516	-1 045	-306	82	-303	-3 468
2031	5 219	-4 560	-523	-248	24	-407	-495
2032	4 615	-3 145	0	-294	70	-277	968
Sum 2023-2032	29 990	-28 778	-9 302	-2 822	-172	-3 234	-14 319
Sum 2024-2027	12 550	-15 254	-4 640	-1 289	-240	-1 679	-10 167

Av diagrammet over ser vi at om Meløy skal ha samme prioritering i pleie og omsorg i 2032 som i dag, så må man ha økt budsjettet med 30 millioner for denne sektoren i

2032. Men fordi barnetallet faller så kraftig, så må man redusere grunnskole med ca 28,8 millioner og barnehage med 9,3 mill frem mot 2032 for å opprettholde samme prioritering som i dag. Og fordi staten igjennom utgiftsutjevningen legger dette til grunn og trekker dette ifra igjennom inntektssystemet, så betyr dette at Meløy må bekoste hele veksten i pleie og omsorg fra egne midler (staten vil ikke kompensere noe igjennom inntektssystemet). I tillegg vil Meløy få en realnedgang på 14,3 mill i 2032 i forhold til dagens budsjetttrammer i rammeoverføringene fra staten.

Her er det verdt å merke seg at om Meløy gjennomfører omstillinger som skissert over, så har man fortsatt ikke spart én krone – man har bare samme prioritering som i 2022. Om man skal spare/ redusere ressursbruken så må veksten på pleie og omsorg være mindre enn skissert og/eller nedtrekket på skole, barnehage og barnevern større enn skissert i tabellen over.

Disse tallene er regnet ut ifra gjennomsnittskostnaden pr innbygger *for hele landet*. Som vi skal se nedenfor har Meløy høyere enhetskostnader både på grunnskole og barnehage enn landsgjennomsnittet, så det betyr at begge anslagene i tabellen over er for lave.

3 Administrasjon

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

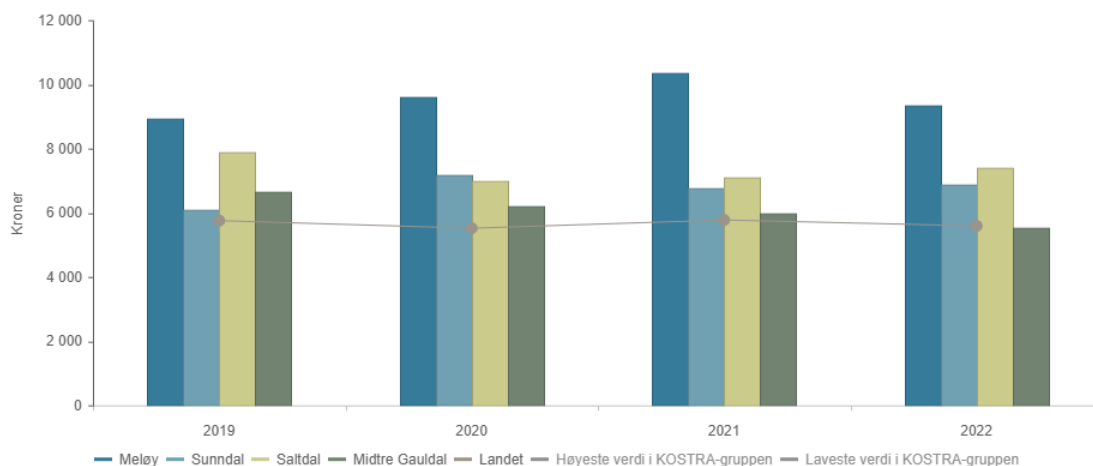
- 100 Politisk styring
- 110 Kontroll og revisjon
- 120 Administrasjon
- 121 Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen
- 130 Administrasjonslokaler
- 180 Diverse fellesutgifter
- 285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde

Dette kapitlet omhandler i praksis flere områder. I tillegg til administrasjon, har vi også utgifter til politikk og kontrollvirksomhet, forvaltningsutgifter for eiendom og administrasjonslokaler. Hvis vi først ser på netto driftsutgifter til administrasjon og styring samlet (alle funksjoner), så har vi følgende situasjon:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Meløy	8 946	9 612	10 349	9 340
Sunndal	6 097	7 189	6 774	6 892
Saltdal	7 889	6 976	7 107	7 394
Midtre Gauldal	6 668	6 192	5 982	5 534
Landet	5 755	5 518	5 775	5 591

Meløy ligger klart høyest i utvalget med kr 9 340 pr innbygger, mens Midtre Gauldal ligger lavest med kr 5 534 pr innbygger. Kostnadene i Meløy har ligget stabilt høyt igjennom hele perioden, men med en kraftig økning på ca 8,7 mill fra 2020 til 2021. Så er det tatt ned igjen med 6,2 mill fra 2021 til 2022. Om Meløy skulle hatt samme

ressursbruk som Midtre Gauldal på dette området, så hadde man måtte tatt ned ressursbruken med 23,6 mill i 2022.

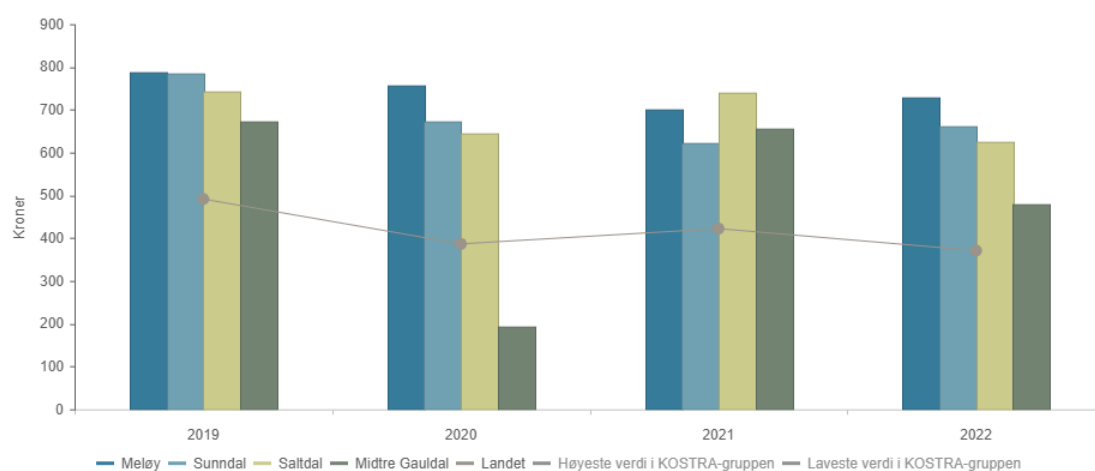
Diagrammet over - «Administrasjon og styring» - er en fellesbetegnelse for funksjonene 100, 110, 120, 121 og 130. Nedenfor ser vi på de ulike funksjonene for disse områdene.

På funksjon 100 – politisk styring - så ligger Meløy høyst med kr 728 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

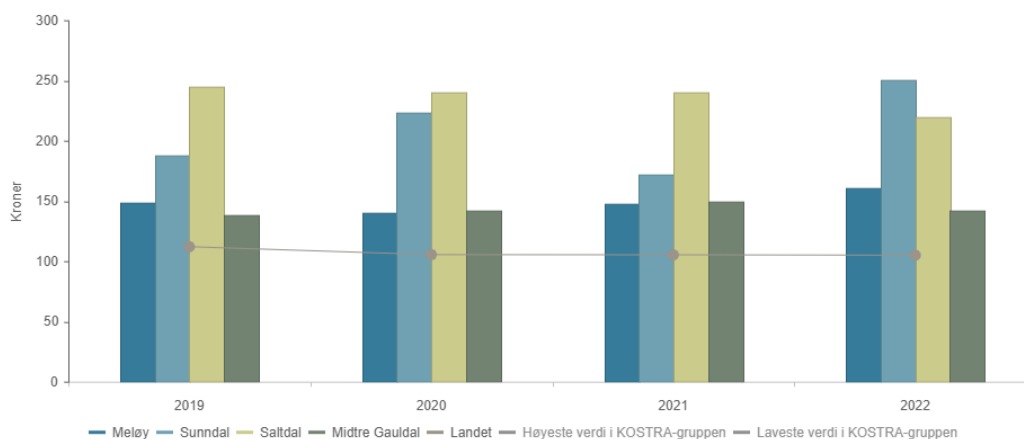
Meløy brukte 1,5 mill mer på dette området enn Midtre Gauldal i 2022.

På funksjon 110 – kontroll og revisjonsvirksomhet ligger Meløy middels:

Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

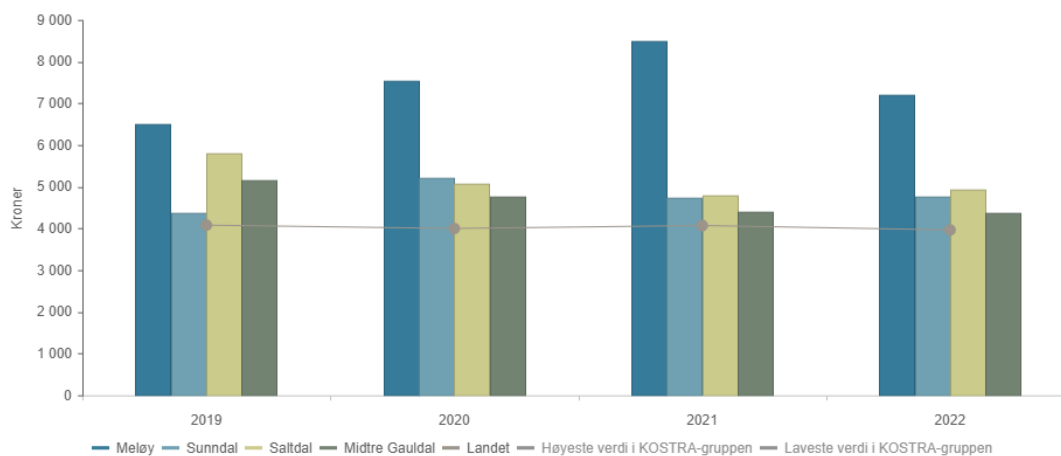
Meløy ligger middels i utvalget, men det er verdt å merke seg at det er relativt små forskjeller mellom kommunene i kronebeløp.

På funksjon 120 – administrasjon, ser bildet slik ut:

Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

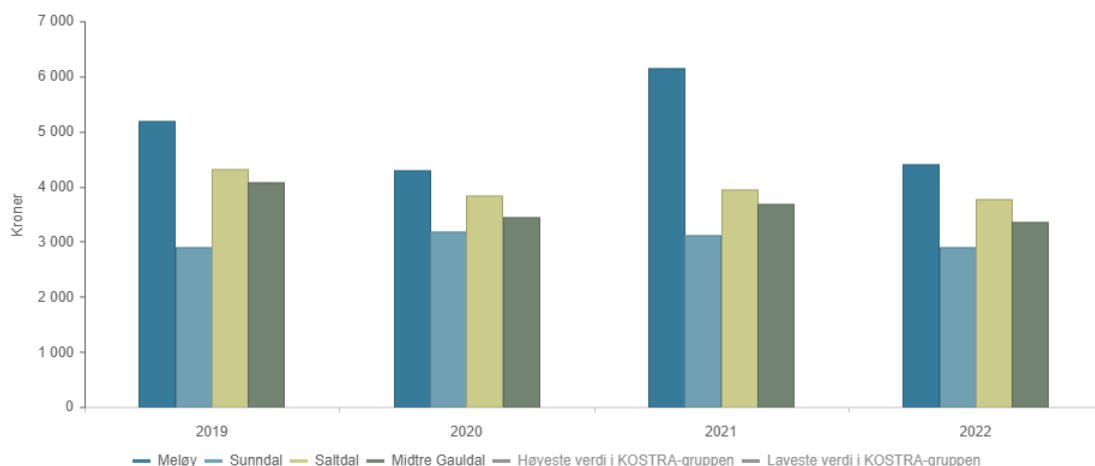
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Her ligger Meløy klart høyest med kr 7 193 pr innbygger, mens Midtre Gauldal ligger lavest med kr 4 373 pr innbygger. Dette utgjør en forskjell på 17,5 mill. Erfaringsvis er disse forskjellene knyttet til ulik føringspraksis for felleskostnader (særlig knyttet til IKT). Men i Meløy handler det også om et høyt kostnadsnivå på lønn. Ser vi på lønnskostnaden på området (funksjon 120) så finner vi følgende:

Administrasjon Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

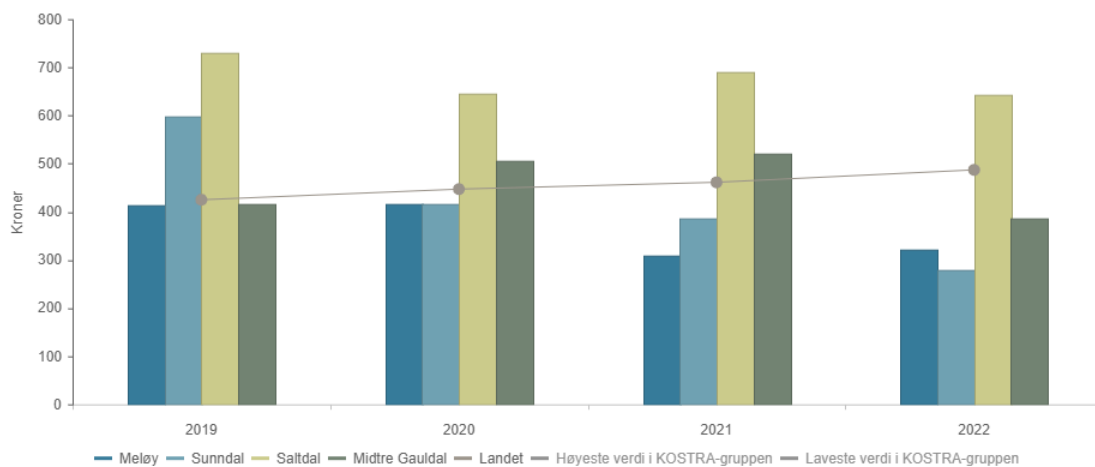
Som vi ser av diagrammet over, hadde Meløy lønnskostnader på kr 4 403 pr innbygger til administrasjon og styring i 2022. Dette er høyest i utvalget. Her ligger Sunndal lavest med 2 896. Forskjellen utgjør 9,4 mill.

Meløy ligger middels i utvalget på funksjon 130 – administrasjonslokaler, med kr 321 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (130) administrasjonslokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

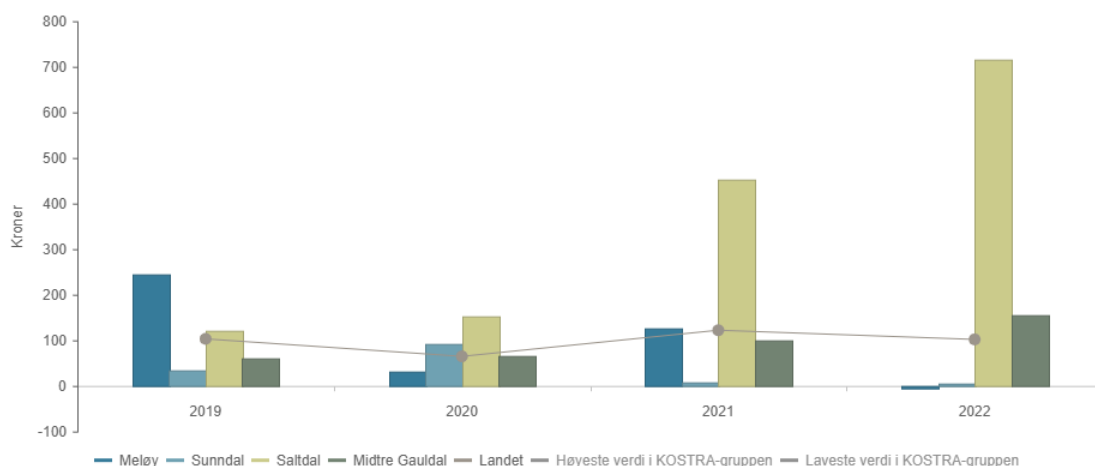

På funksjon 180 diverse fellesutgifter hadde Meløy en liten inntekt på kr 5 pr innbygger.

Netto driftsutgifter per innbygger (180) diverse fellesutgifter (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

4 Pleie og omsorg

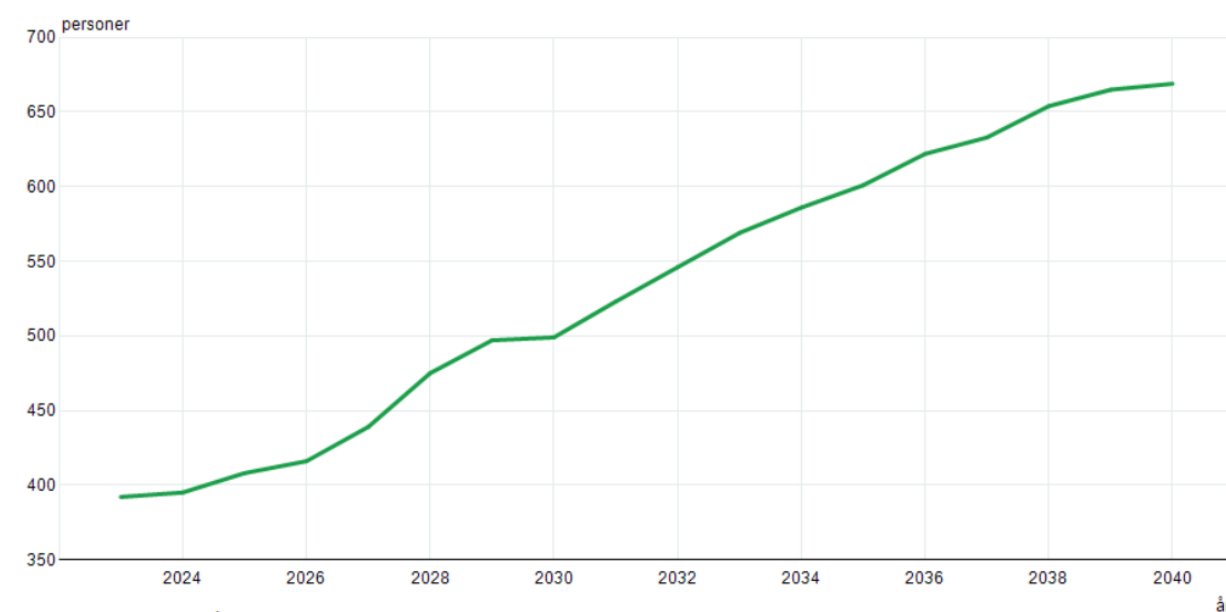
Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med
- 234 funksjonsnedsettelse
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon
- 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
- 256 Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene
- 261 Institusjonslokaler

Befolkningsprognose for eldre frem til 2040

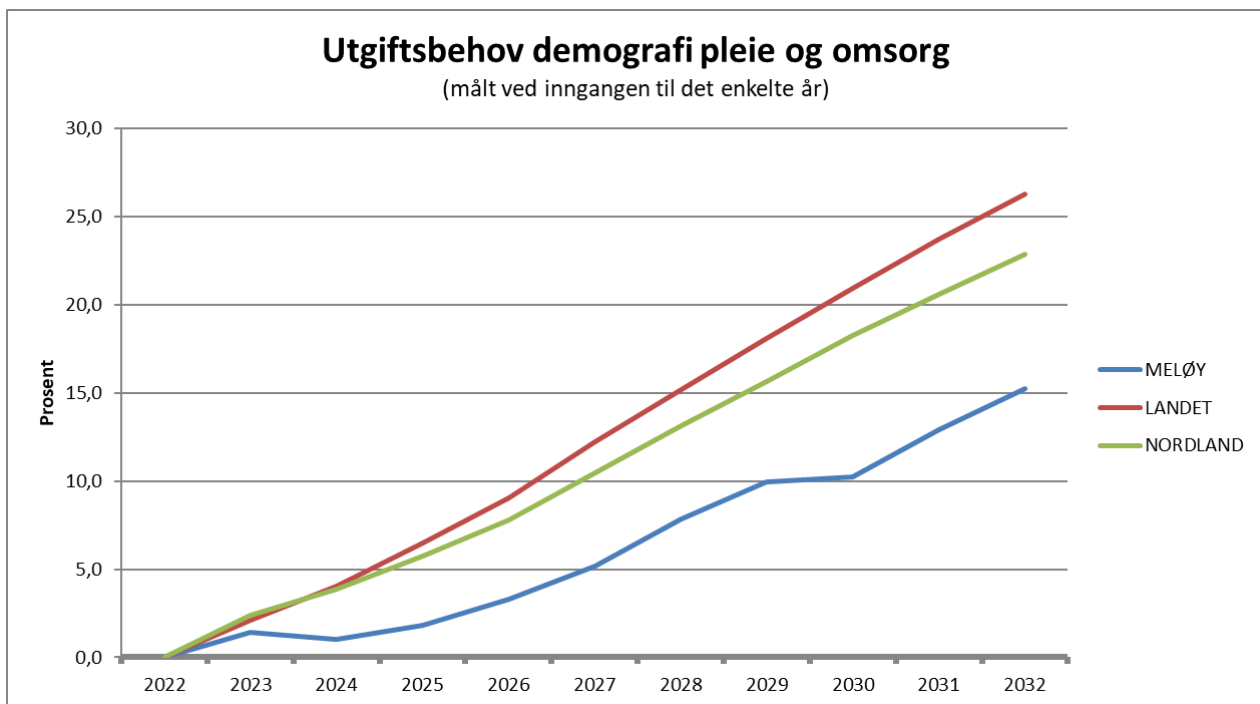
Vi starter med å se på hva SSB sier om befolkningsutviklingen for innbyggere over 80 år frem mot 2040:

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Hovedalternativet (MMMM), Meløy, 80 år eller eldre.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I henhold til SSBs befolkningsprognose (alternativ MMMM - middels nasjonal vekst) fra 2022, så vil antall innbyggere over 80 år stige jevnt frem til 2040. I dag er det ca 390 innbyggere over 80 år i Meløy. Allerede i 2029 vil det være 100 flere. Og i 2035 vil det være 200 flere innbyggere over 80 år enn det som det er i dag. 2040 vil det være nesten 300 flere enn i dag. Samlet sett vil dette bety at behovsprofilen for tjenesten vil endre seg igjennom hele perioden. Utgiftsbehovet i Meløy for denne aldersgruppen vil øke betydelig, men allikevel vesentlig mindre enn det som er tilfelle for økningen for gjennomsnittet for Nordland og landet igjennom denne perioden:

Vi ser av diagrammet over at landet vil ha en økning i utgiftsbehovet på 26% i 2032. Gjennomsnittet for Nordland vil øke med 23 %, mens utgiftsbehovet i Meløy vil øke med «bare» 15 %.

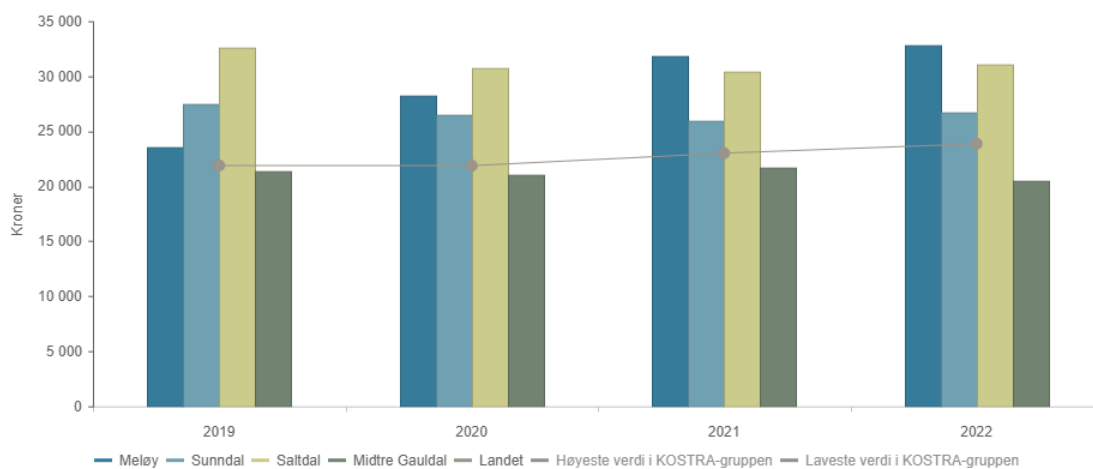
Pleie- og omsorgstjenesten samlet

Vi starter med å se på netto driftsutgifter for hele pleie- og omsorgstjenesten samlet pr innbygger. I diagrammet nedenfor presenteres netto driftsutgifter pr innbygger i perioden 2019 – 2022 korrigert for utgiftsbehovet i de ulike årene og justert med endelig deflator:

Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgtjenesten (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

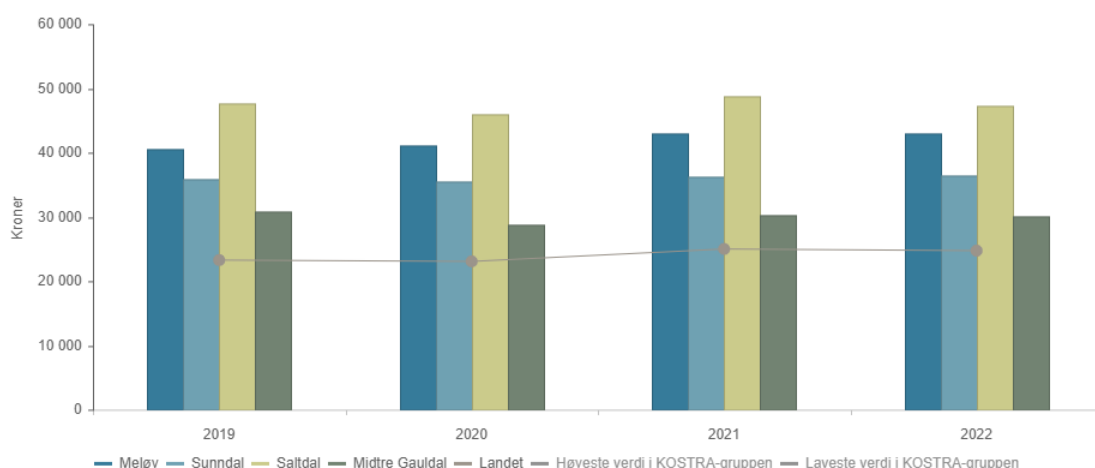

Vi ser her at samlet sett ligger Meløy i 2022 klart høyest i utvalget med en kostnad på kr 32 821 pr innbygger. Lavest ligger Midtre Gauldal med kr 20 553 pr innbygger. Differansen mellom Meløy og Midtre Gauldal er på kr 12 268 pr innbygger eller totalt 76,2 mill. Kostnadene har økt vesentlig mer enn landsgjennomsnittet i perioden. I 2020 brukte Meløy 10,4 mill mer enn landsgjennomsnittet. I 2022 brukte man 55,6 mill mer enn landsgjennomsnittet. Dette er en kostnadsøkning på 45,2 mill på tre år (ut over økning i utgiftsbehovet).

Hvor mye bruker man så på lønn?

Helse- og omsorg Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

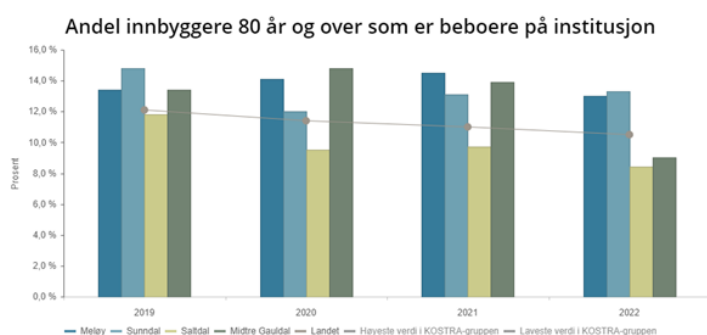
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

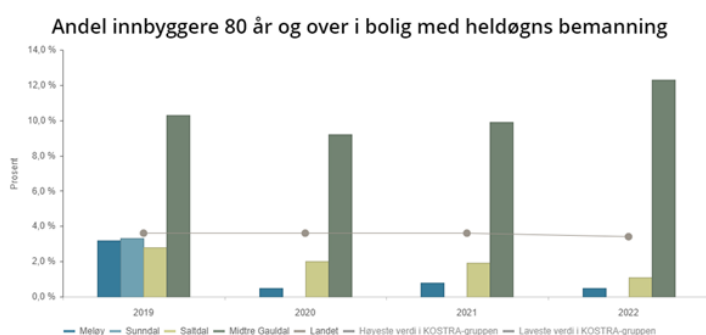
	2019	2020	2021	2022
Meløy	40 646	41 039	43 066	43 017
Sunndal	35 827	35 446	36 282	36 400
Saltdal	47 693	45 972	48 842	47 214
Midtre Gauldal	30 808	28 773	30 302	30 091
Landet	23 281	23 074	25 008	24 750

En av de viktigste kostnadsdriverene pleie og omsorg er lønnskostnadene. I 2022 brukte Meløy kr 43 017 pr innbygger på lønn i helse og omsorg. Dette er opp fra kr 40 646 pr innbygger i 2020. Kostnadsveksten har vært på 14,7 mill fra 2019 til 2022.

En annen viktig faktor som påvirker kostnadsnivået er andelen som mottar tjenester, det vil si terskelen for å få tildelt tjenester. Ser vi på omfanget av heldøgns tilbud om omsorgsplasser i institusjon og heldøgns bemannede boliger:

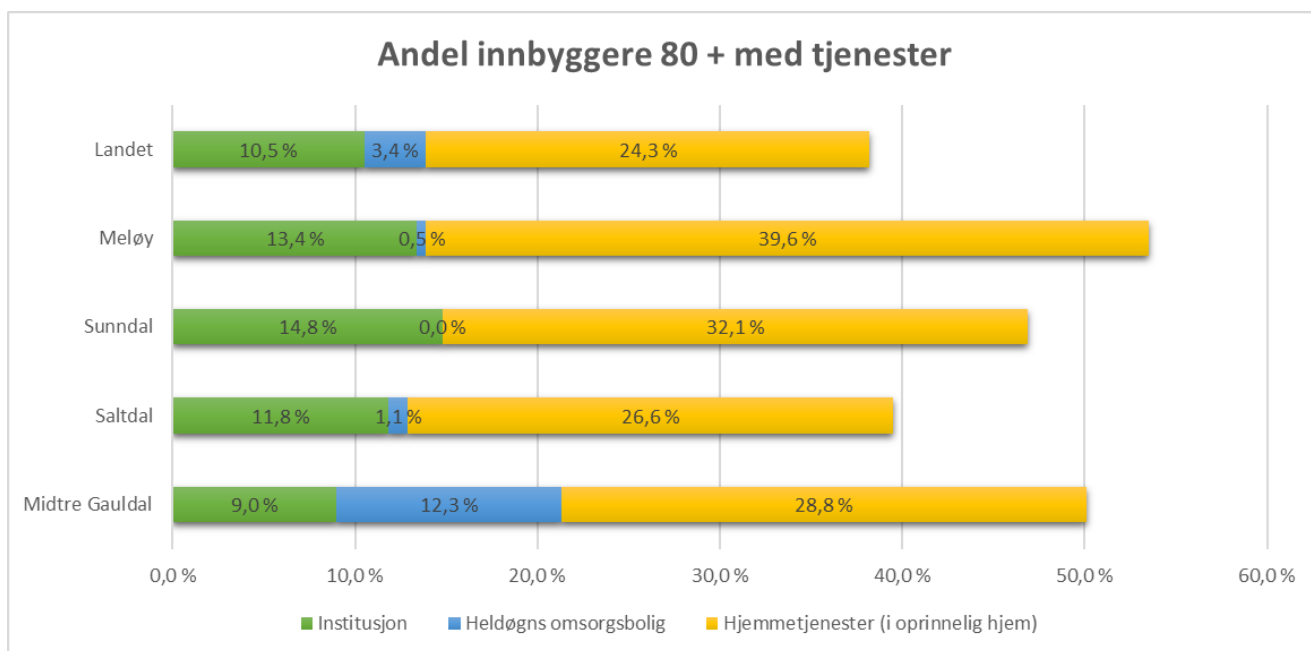

	2019	2020	2021	2022
Meløy	13,4 %	14,1 %	14,5 %	13,0 %
Sunndal	14,8 %	12,0 %	13,1 %	13,3 %
Saltdal	11,8 %	9,5 %	9,7 %	8,4 %
Midtre Gauldal	13,4 %	14,8 %	13,9 %	9,0 %
Landet	12,1 %	11,4 %	11,0 %	10,5 %

	2019	2020	2021	2022
Meløy	3,2 %	0,5 %	0,8 %	0,5 %
Sunndal	3,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Saltdal	2,8 %	2,0 %	1,9 %	1,1 %
Midtre Gauldal	10,3 %	9,2 %	9,9 %	12,3 %
Landet	3,6 %	3,6 %	3,6 %	3,4 %

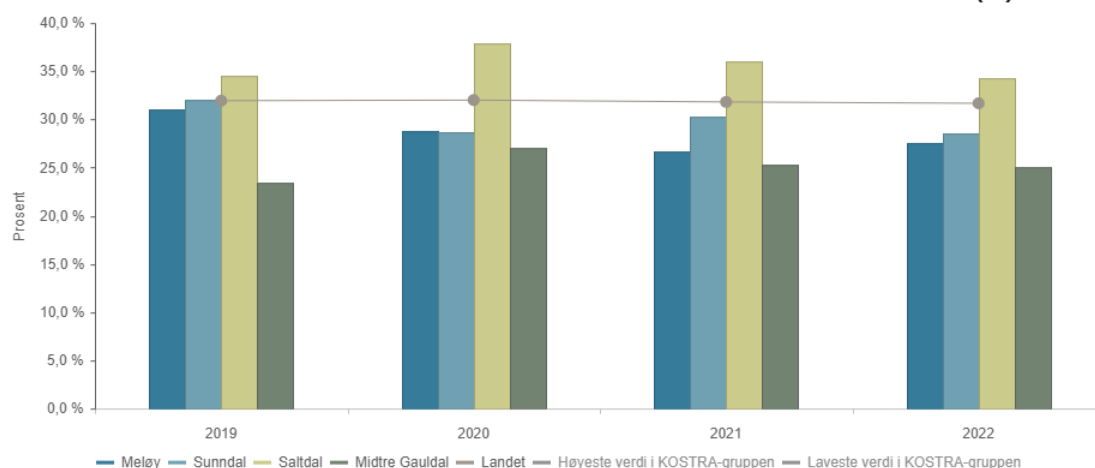
Som vi ser av diagrammet, har Meløy 13 % av innbyggerne over 80 år i institusjon, mens 0,5 % bodde i bolig med heldøgns bemanning. Tar vi også med de over 80 år som mottar hjemmetjenester i Meløy (39,6 %), så ser vi at Meløy har klart høyest andel innbygger over 80 år i utvalget som mottar tjenester. Samlet mottar 53,5 % av innbyggerne over 80 år tjenester. Dette er 15,3 % høyere enn landsgjennomsnittet, men fortsatt «bare» 3,4 % høyere enn Midtre Gauldal:

Midtre Gauldal har altså lavest kostnader og nest høyest dekningsgrader, det vil si klart høyest produktivitet. Mens Meløy har klart høyest kostnader og høyest dekningsgrader, det vil si middels produktivitet.

Ser vi på profilen når det gjelder bistandsbehovet (alle brukere - også de som har tilrettelagte tjenester, psykisk helse, rus, etc) i brukergruppa for de som er kartlagt å ha omfattende bistandsbehov, så er den som følger:

Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)

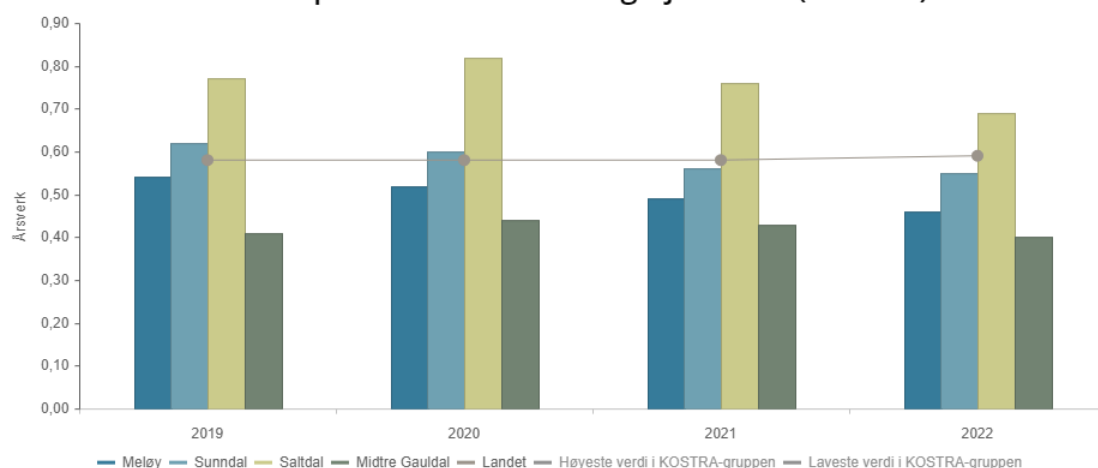

	2019	2020	2021	2022
Meløy	31,1 %	28,8 %	26,6 %	27,6 %
Sunndal	32,0 %	28,7 %	30,3 %	28,5 %
Saltdal	34,5 %	37,9 %	36,1 %	34,3 %
Midtre Gauldal	23,4 %	27,1 %	25,3 %	25,0 %
Landet	31,9 %	32,0 %	31,8 %	31,7 %

For Meløy sin del ser vi at omfanget på andel brukere med omfattende bistandsbehov er middels i utvalget med 27,6 %, noe som er godt under landsgjennomsnittet som ligger på 31,7 %. Kommunen har ligget omtrent på dette nivået igjennom hele perioden. Når vi ser at det er forskjeller mellom kommunene kan dette skyldes flere forhold. Det første er at det er en faktisk variasjon i behov. Den andre er den faglige vurderingen av hva som er omfattende behov eller ikke. Den tredje er vurderingen av hvilket omfang på tjenestetilbudet de ulike behovskategoriene utløser – bruken av omsorgstrappen. Her ser vi ofte at skjønnnet varierer ganske betydelig imellom kommunene. Og det fjerde er at når andelen av innbyggerne som har tjenester øker, så faller andelen som har omfattende bistandsbehov – jo flere brukere man får, desto «friskere» blir de siste brukerne som får tjenester.

Ser vi på antall avtalte årsverk pr bruker så finner vi følgende:

Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)

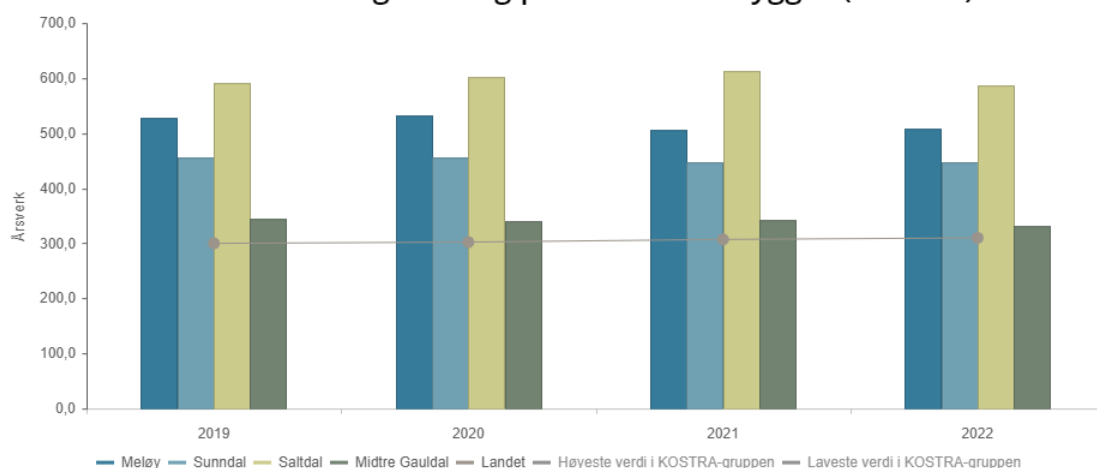

	2019	2020	2021	2022
Meløy	0,54	0,52	0,49	0,46
Sunndal	0,62	0,60	0,56	0,55
Saltdal	0,77	0,82	0,76	0,69
Midtre Gauldal	0,41	0,44	0,43	0,40
Landet	0,58	0,58	0,58	0,59

I Meløy var det i 2022 0,46 årsverk pr registrerte bruker. Dette er middels i utvalget. Årsaken til dette kan være flere. Det ene er som vi så over at Meløy ser ut til generelt sett å ha en lav produktivitet. Det andre kan være at Meløy ligger lavt fordi de har mange brukere, og da er det mange relativt «friske» eldre som bare får litt tjenester. Men i statistikken teller de med samme vekt som de som mottar svært mye tjenester. Og da blir gjennomsnittsandelen av årsverk pr bruker lav. Det tredje kan være at Meløy har relativt sett få særlig ressurskrevende brukere (med svært høy bemanningsnorm).

Ser vi på antall årsverk omregnet pr 10 000 innbygger så finner vi følgende:

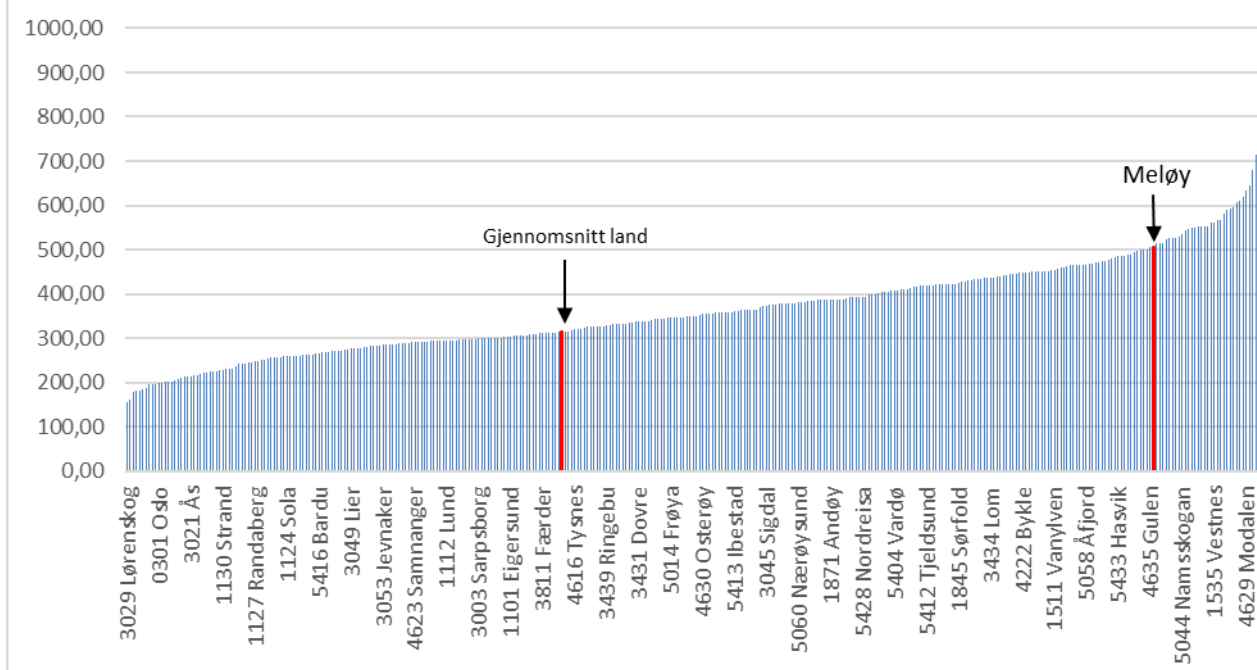
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	527,3	533,0	505,1	508,0
Sunndal	454,9	454,7	447,5	446,0
Saltdal	591,8	602,2	612,6	585,9
Midtre Gauldal	343,7	340,3	343,0	331,3
Landet	299,9	302,2	307,0	309,9

Meløy har 508 årsverk omregnet pr 10 000 innbyggere i pleie og omsorg. Dette er nest høyest i utvalget. Landsgjennomsnittet er 310. I diagrammet nedenfor ser vi at Meløy har høy andel årsverk/lav produktivitet i forhold til andre kommuner i landet i omsorgstjenesten.

Årsverk Helse og omsorg pr 10 000 innbyggere 2022 (ikke utgiftskorr)

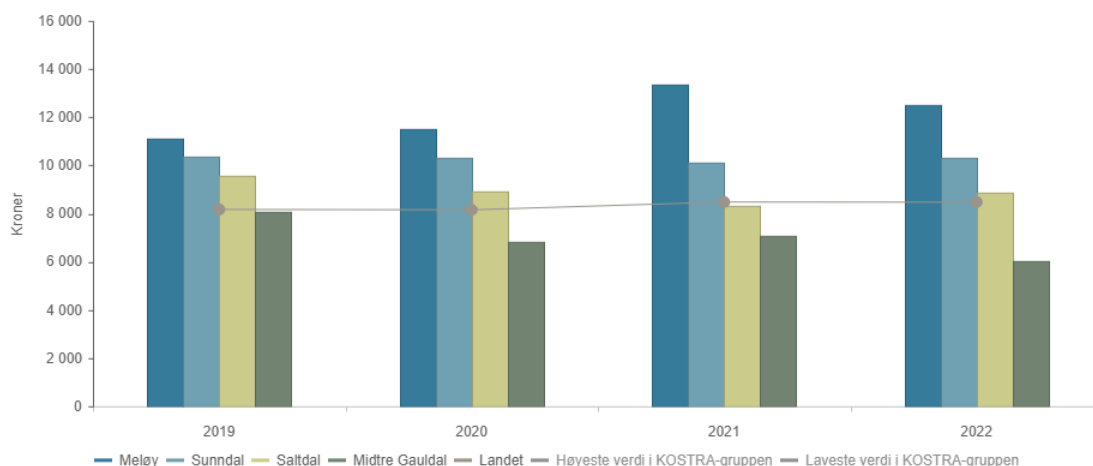
Institusjonstjenester

Neste skritt i rapporten blir å se nærmere på de ulike tjenesteområdene hver for seg. Første ut er den institusjonsbaserte delen av tjenesten. Vi starter her med å se på netto driftsutgifter pr innbygger til funksjon 253 - helse og omsorgstjenester i institusjon:

Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

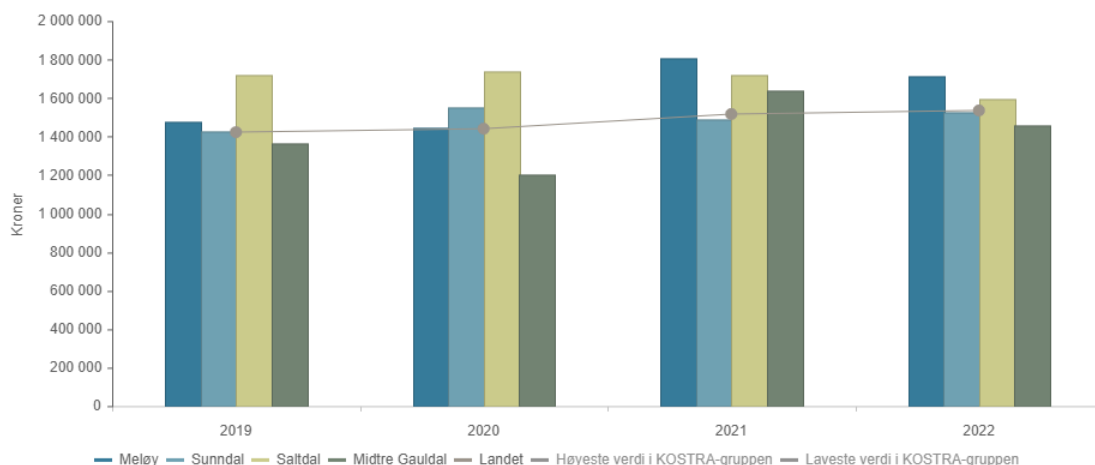

Meløy brukte i 2022 kr 12 517 (utgiftskorrigert) til dette formålet, noe som er klart høyest i utvalget, og godt over landsgjennomsnittet som er på kr 8 473 pr innbygger, og mer enn dobbelt så høyt som Midtre Gauldal. Meløy brukte i 2022 ca 40 mill mer enn Midtre Gauldal på institusjonstjenester.

Diagrammet nedenfor sier noe om produktiviteten i den institusjonsbaserte tjenesten:

Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)

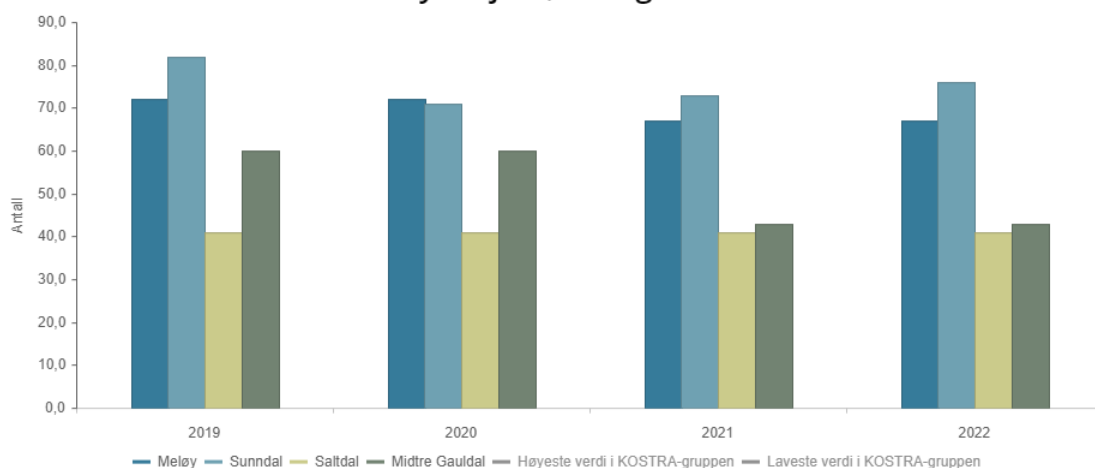
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Søylene i diagrammet viser korrigerte brutto driftsutgifter pr kommunal plass for kommunene. Høyest beløp her betyr lavest produktivitet i utvalget. Meløy ligger i 2022 med høyest brutto kostnad med kr 1 714 987 pr plass.

Det er variasjon i hvor mange plasser kommunene i utvalget har i sykehjem:

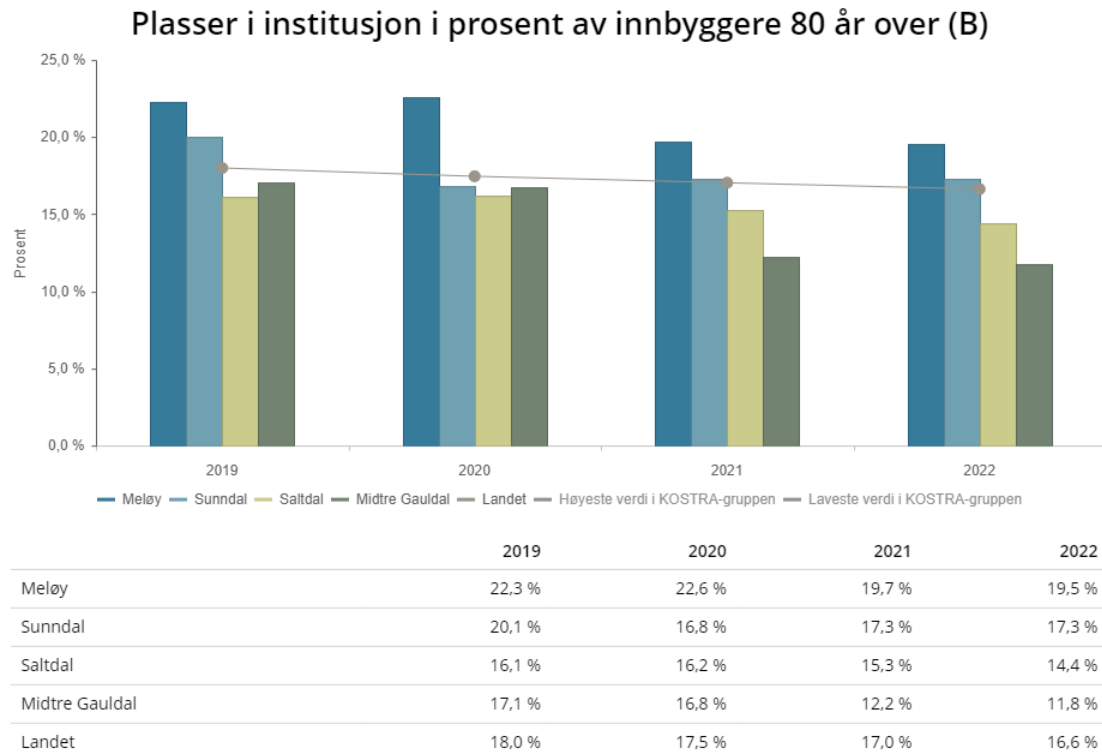
Plasser i sykehjem, korrigert for utleie

	2019	2020	2021	2022
Meløy	72,0	72,0	67,0	67,0
Sunndal	82,0	71,0	73,0	76,0
Saltdal	41,0	41,0	41,0	41,0
Midtre Gauldal	60,0	60,0	43,0	43,0

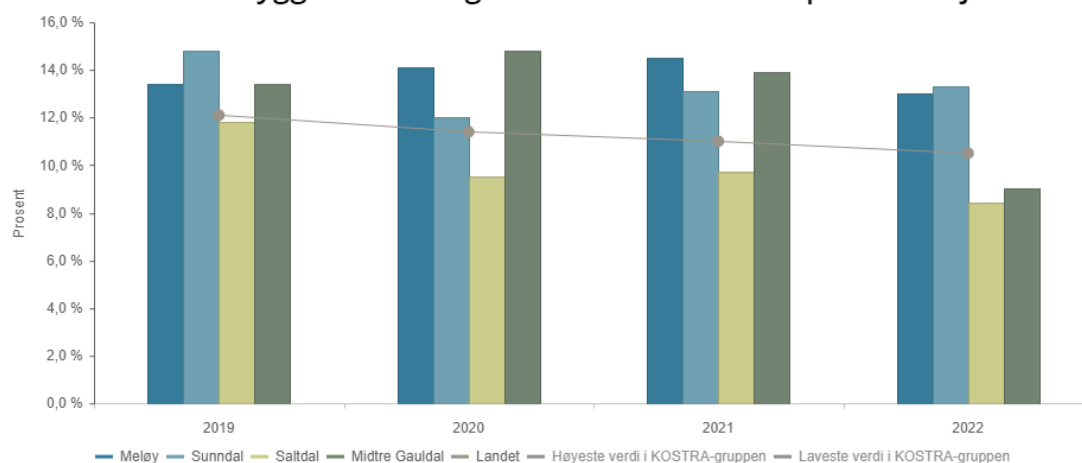
Sunndal har høyest antall plasser med 76, Meløy har 67, Midtre Gauldal har 43, og Saltdal 41.

Antall plasser målt i prosent av andel innbygger over 80 år, viser at Meløy ligger høyest i utvalget med 19,5 %. Landsgjennomsnittet er 16,6 %:

Ser vi på andel innbyggere som bor fast (langtids plass) på sykehjem så finner vi følgende:

Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon

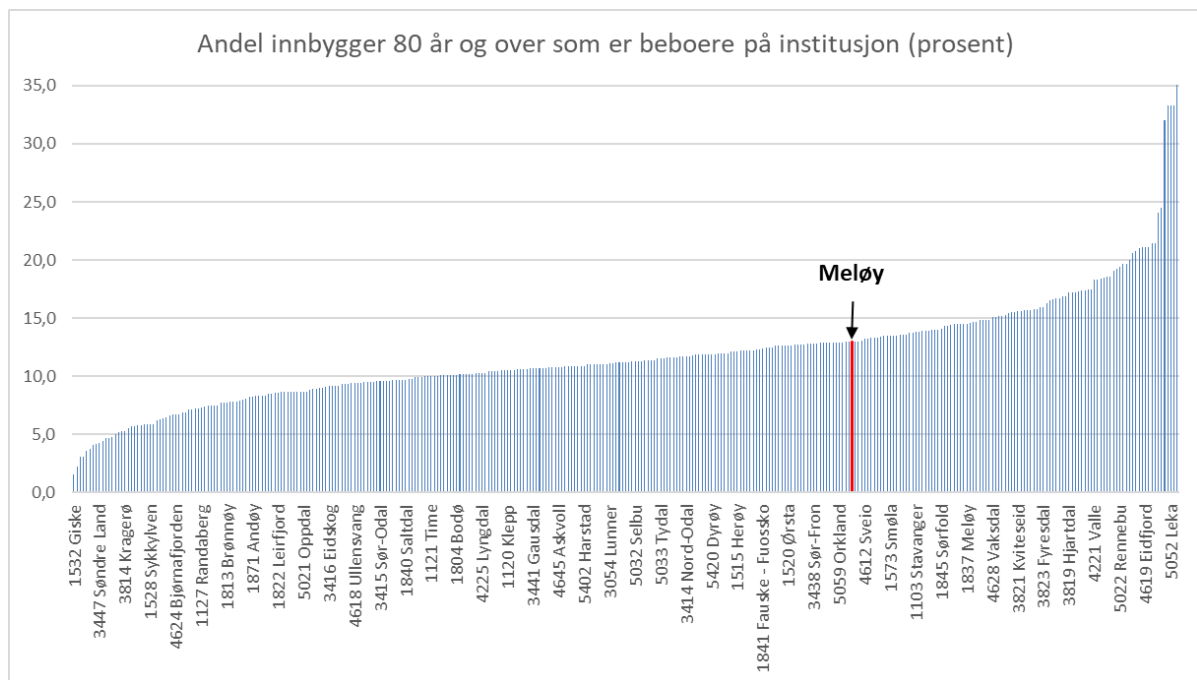

	2019	2020	2021	2022
Meløy	13,4 %	14,1 %	14,5 %	13,0 %
Sunndal	14,8 %	12,0 %	13,1 %	13,3 %
Saltdal	11,8 %	9,5 %	9,7 %	8,4 %
Midtre Gauldal	13,4 %	14,8 %	13,9 %	9,0 %
Landet	12,1 %	11,4 %	11,0 %	10,5 %

I 2022 bodde 13 % av innbyggerne over 80 år i Meløy fast på institusjon (langtidsplass). Dette er nest høyest i utvalget og over landsgjennomsnittet som ligger på 10,5 % i 2022.

Forskjellen i dekningsgrader refererer hovedsakelig til fordelingen mellom langtidsplasser og korttidsplasser, som igjen henger sammen med nivået på tilbudet om bolig med heldøgnsomsorg, tilbudet i hjemmetjenesten (innretning, tilgjengelige korttidsplasser, etc), ulike terskler for innleggelse mellom kommunene og antallet plasser i institusjon i forhold til antallet eldre 80+, samt ulikt utgiftsbehov hos innbyggerne. Hva som er riktig nivå på antall institusjonsplasser avhenger av omsorgsfilosofien hos den enkelte kommune og tilgangen på plasser (man bruker de plassene man har). Det er kommuner i Norge hvor mer enn 40 % av innbyggerne over 80 år bor på institusjon, og blant de som bruker minst er tallet under 2 % prosent.

Sammenlignet med alle landets kommuner, så er dekningsgraden for innbyggere over 80 år med fast plass på sykehjem relativt høy:

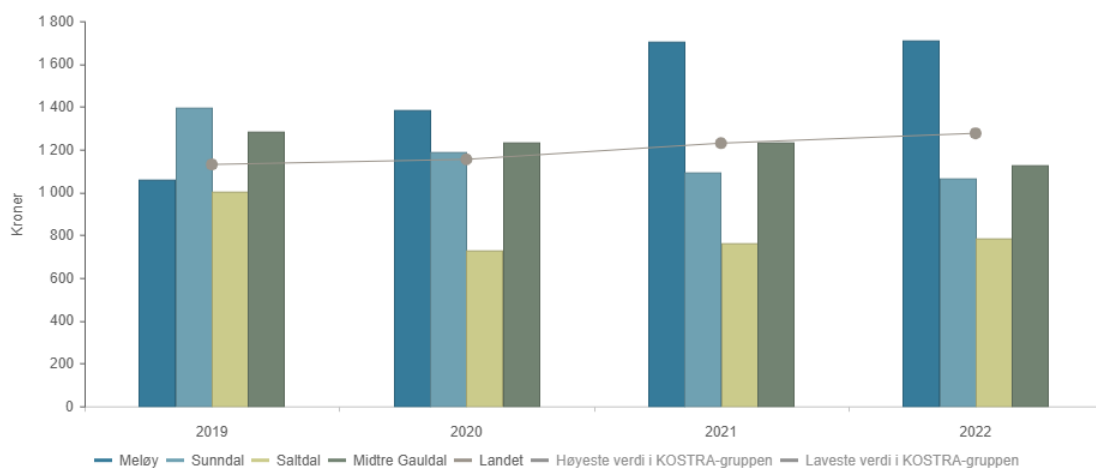

Hvis vi ser på kostnader til institusjonslokaler så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (261) institusjonslokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Meløy	1 062	1 385	1 707	1 708
Sunndal	1 395	1 188	1 095	1 065
Saltdal	1 002	729	765	783
Midtre Gauldal	1 282	1 234	1 232	1 127
Landet	1 130	1 154	1 230	1 276

Vi ser at Meløy har klart høyest kostnad pr innbygger på institusjonslokaler med kr 1 708 pr innbygger.

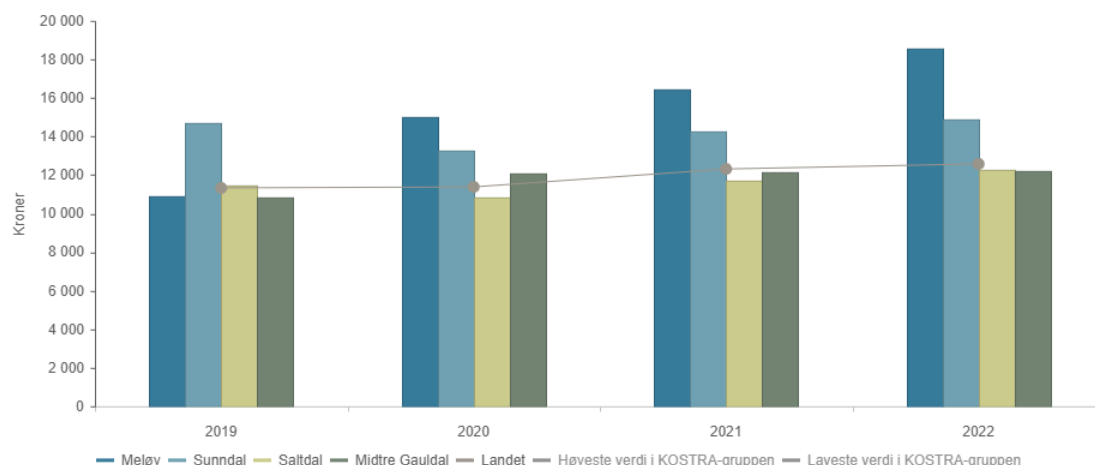
Hjemmebaserte tjenester

Også her kan vi starte med å se på netto driftsutgifter pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

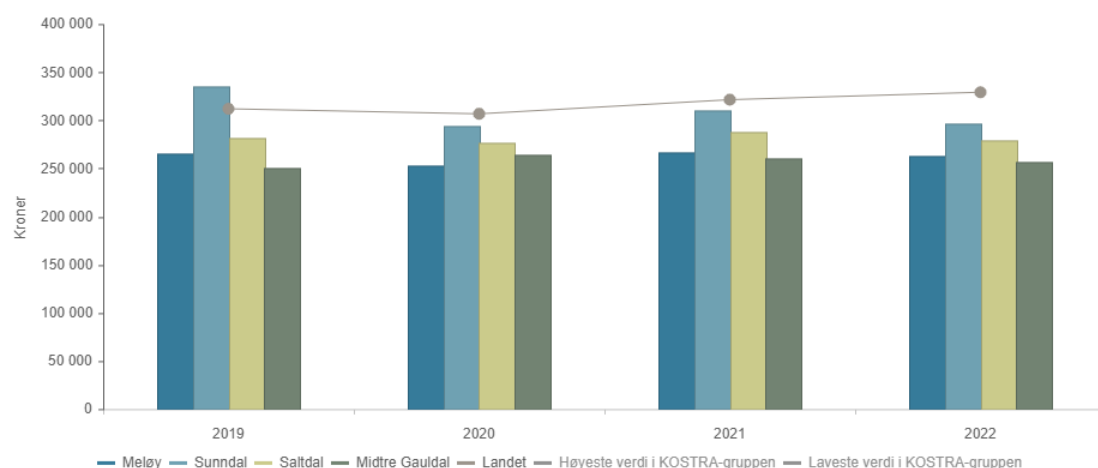
Vi ser av diagrammet over at Meløy brukte kr 18 568 (utgiftskorrigert) pr innbygger på funksjon 254 - helse og omsorgstjenester til hjemmeboende². Dette er klart høyest i utvalget og 39,4 mill mer enn Midtre Gauldal utgiftsførte på samme funksjon i 2022. Ser vi disse tallene i sammenheng med at man (som vist over) bruker svært mye også på institusjonstjenester, så er ressursbruken i pleie og omsorgstjenesten i Meløy svært høy. Også her har veksten fra 2019 til 2022 vært meget høy. Meløy brukte i 2019 2,6 mill mindre enn landsgjennomsnittet her. I 2022 bruker man 37,2 mill mere. Dette er en produktivetsforverring på nesten 40 mill på fire år.

KOSTRA bruker også korrigerte brutto driftsutgifter pr bruker som indikator for produktiviteten i hjemmebasert omsorg. Korrigeringen består av at driftsutgiftene, inkludert avskrivninger ved egen tjenesteproduksjon, er korrigert for dobbeltføringer som skyldes viderefordeling av utgifter/internkjøp mv. pr bruker.

² Dette inkluderer både hjemmetjenester til eldre, hjemmetjenester i omsorgsbolig og hjemmetjenester til psykisk utviklingshemmede og andre som mottar tjenester i hjemmet

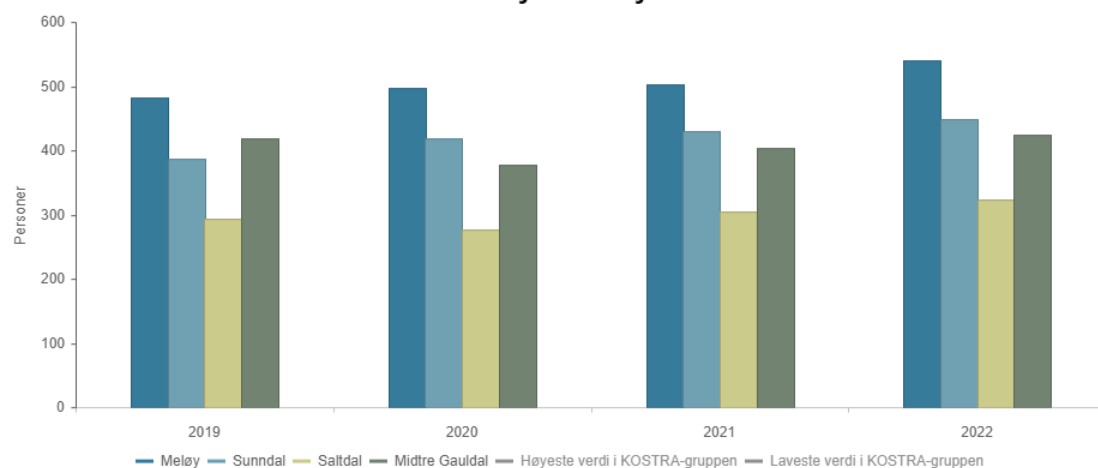
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Vi ser av søylene at Meløy kommune brukte kr 62 830 pr mottaker av hjemmetjenesten. Dette er middels i utvalget. Årsaken til dette er som vi ser av diagrammet nedenfor at Meløy har svært mange brukere:

Mottakere av hjemmetjenester i alt

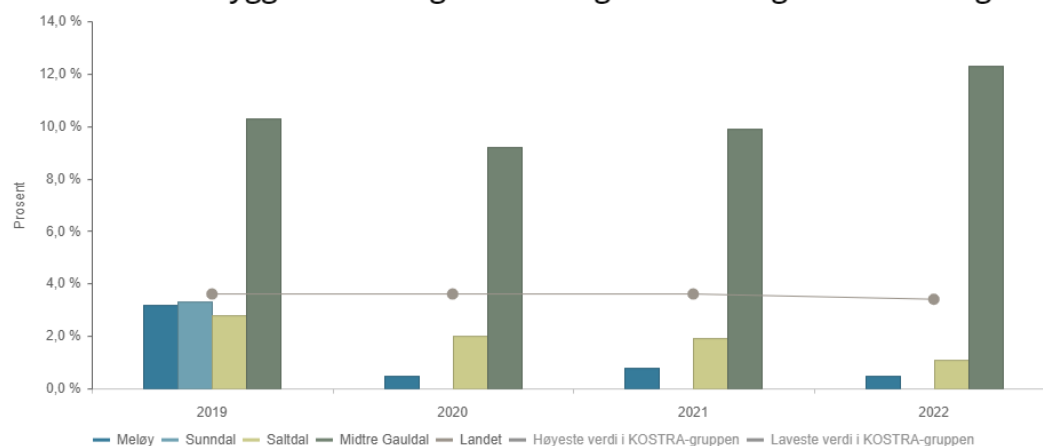

	2019	2020	2021	2022
Meløy	483	497	503	540
Sunndal	387	418	429	449
Saltdal	293	277	305	324
Midtre Gauldal	419	377	404	424

Meløy hadde i 2022 540 mottakere av hjemmetjenester, noe som er klart høyest i utvalget.

Meløy har ikke satset på boliger med heldøgns omsorg og pleie:

Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning

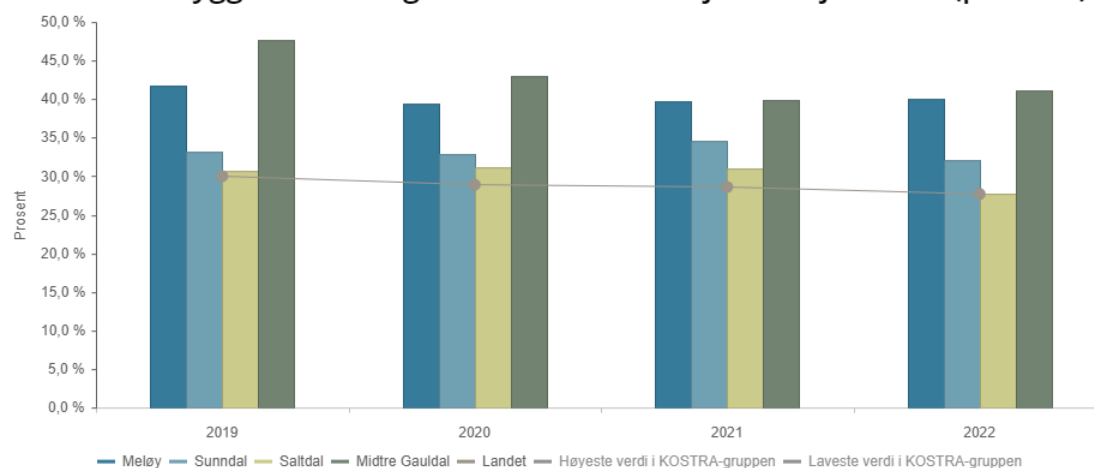

	2019	2020	2021	2022
Meløy	3,2 %	0,5 %	0,8 %	0,5 %
Sunndal	3,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Saltdal	2,8 %	2,0 %	1,9 %	1,1 %
Midtre Gauldal	10,3 %	9,2 %	9,9 %	12,3 %
Landet	3,6 %	3,6 %	3,6 %	3,4 %

Som vi ser av tabellen over bor 0,5 % innbyggerne over 80 år i bolig med heldøgns bemanning i Meløy. I utvalget er det kun Midtre Gauldal som har satset på dette. Der bor 12,3 % av innbyggerne over 80 år i bolig med heldøgns bemanning.

Ser vi på omfanget av de over 80+ som mottar hjemmetjenester, så ligger dette på 40,1 % i Meløy. Nivået er har ligget stabilt igjennom hele perioden:

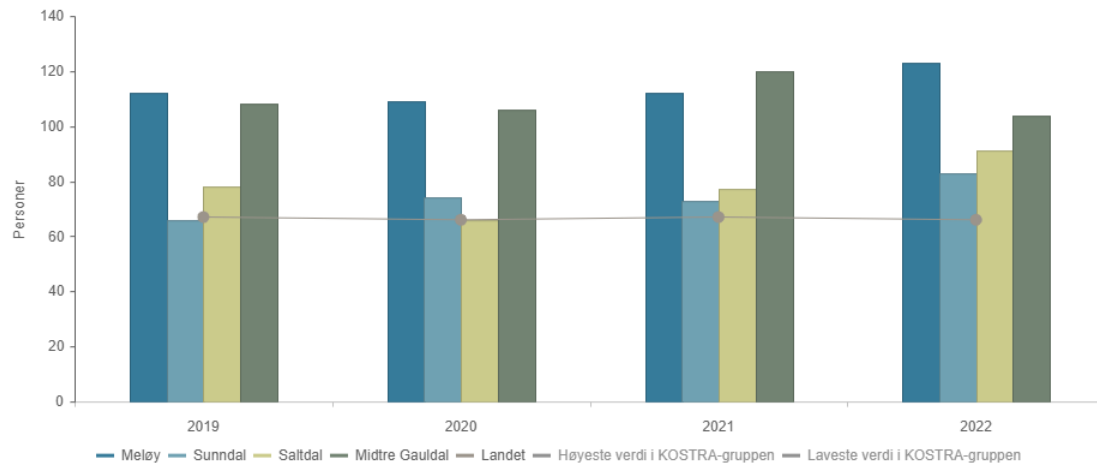
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	41,8 %	39,4 %	39,7 %	40,1 %
Sunndal	33,2 %	32,9 %	34,6 %	32,1 %
Saltdal	30,7 %	31,2 %	31,0 %	27,7 %
Midtre Gauldal	47,6 %	43,0 %	39,8 %	41,1 %
Landet	30,0 %	28,9 %	28,6 %	27,7 %

I aldersgruppa 67-79 mottar 12,3 % tjenester, noe som er klart høyest i utvalget:

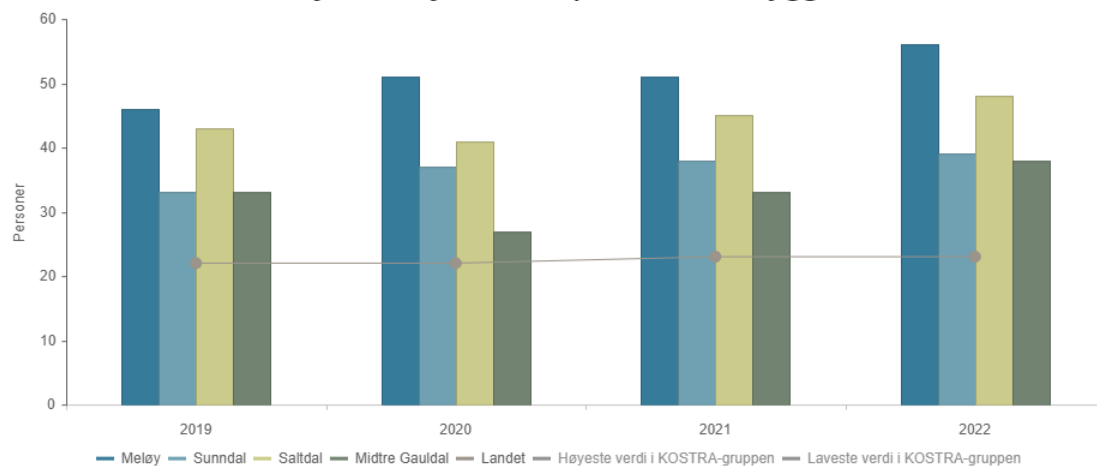
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 67-79 år (B)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	112	109	112	123
Sunndal	66	74	73	83
Saltdal	78	66	77	91
Midtre Gauldal	108	106	120	104
Landet	67	66	67	66

I aldersgruppa 0-66 år ligger også Meløy høyest, med 5,6 %:

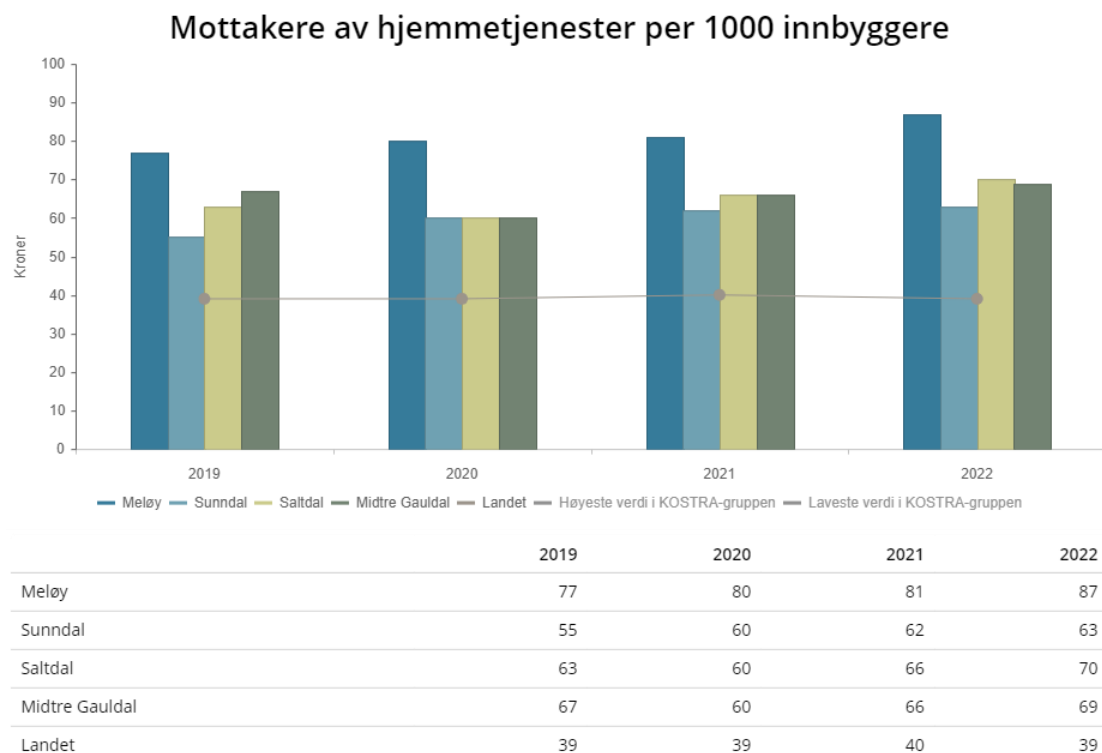
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 0-66 år (B)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	46	51	51	56
Sunndal	33	37	38	39
Saltdal	43	41	45	48
Midtre Gauldal	33	27	33	38
Landet	22	22	23	23

Her er det viktig å huske på at selv om prosenttallet er lavt, så er utvalget stort (alle innbyggere 0-66 år), så det blir et betydelig antall brukere. Om Meløy skulle hatt samme antall brukere i denne aldersgruppen som landsgjennomsnittet, så hadde man hatt 145 færre bruker i denne aldersgruppen. Hvem er disse, og hvilke tjenester mottar de?

I diagrammet nedenfor ser vi at dette gir en dekningsgrad på 87 mottakere pr 1 000 innbyggere, noe som er klart høyest i utvalget, og langt over landsgjennomsnittet som er 39 pr 1000 innbyggere:

Tabellen over er ikke behovskorrigert.

5 Helsetjenester

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste

233 Annet forebyggende helsearbeid

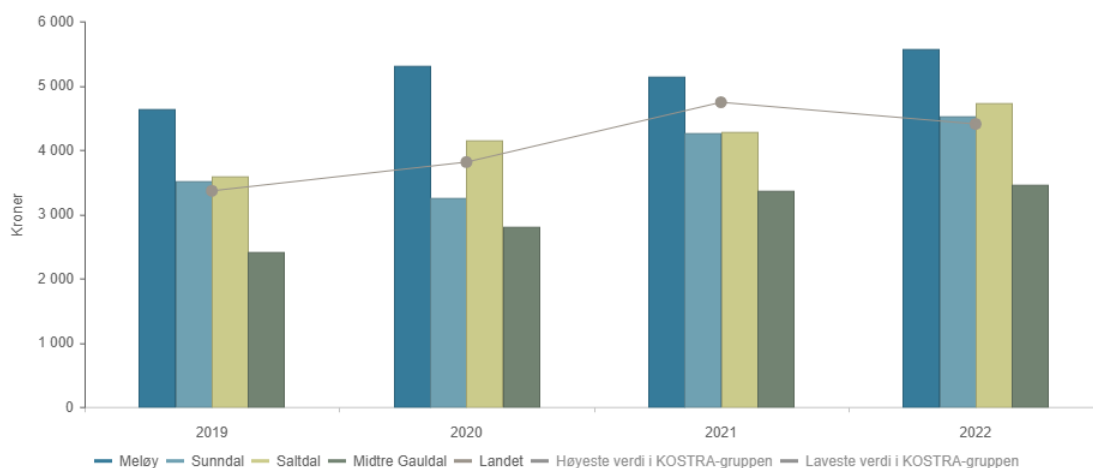
241 Diagnose, behandling og rehabilitering

Sammenlignet med pleie- og omsorgssektoren utgjør dette et betydelig mindre omfang av tjenester.

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Meløy	4 641	5 301	5 142	5 561
Sunndal	3 509	3 259	4 269	4 524
Saltdal	3 587	4 156	4 286	4 724
Midtre Gauldal	2 404	2 801	3 372	3 455
Landet	3 362	3 810	4 741	4 403

For Meløy ser vi at netto driftsutgifter pr innbygger er kr 5 561. Dette er klart høyest i utvalget. Lavest ligger Midtre Gauldal med kr 3 455 pr innbygger.

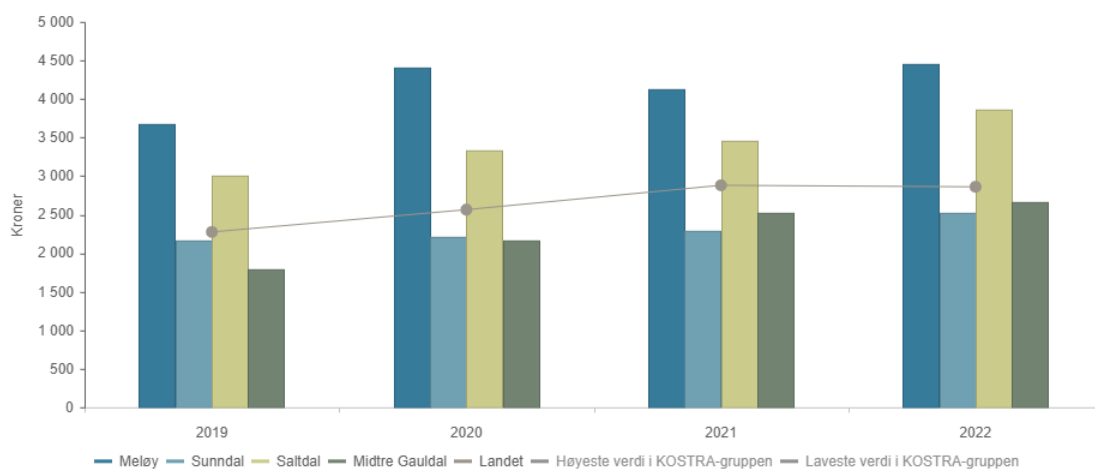
Landsgjennomsnittet er kr 4 403 pr innbygger.

Ser vi på nettoutgiftene bare for funksjon 241 diagnose, behandling og rehabilitering pr innbygger, så finner vi følgende:

Diagnose, behandling, re-/habilitering nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

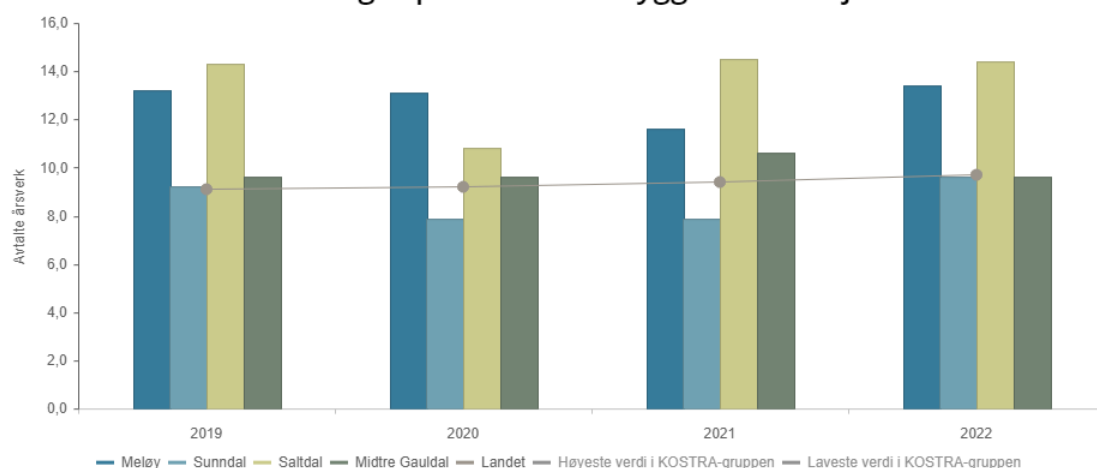
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Diagnose, behandling og rehabilitering utgjør den klart største andelen av de kr 5 561 i diagrammet på forrige side. Her bruker Meløy kr 4 453 pr innbygger, noe som også er høyest i utvalget.

Mesteparten av disse kostnadene er knyttet til legetjenesten. Ser vi på antall legeårsverk pr omregnet pr 10 000 innbyggere, så ligger Meløy nest høyest i utvalget, og godt over landsgjennomsnittet med 13,4 årsverk omregnet til pr 10 000 innbygger:

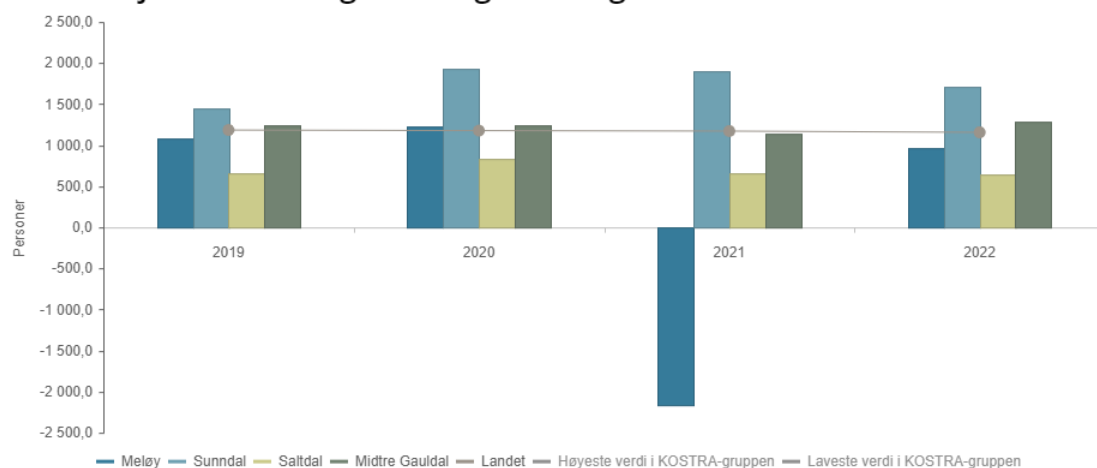
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241

	2019	2020	2021	2022
Meløy	13,2	13,1	11,6	13,4
Sunndal	9,2	7,9	7,9	9,6
Saltdal	14,3	10,8	14,5	14,4
Midtre Gauldal	9,6	9,6	10,6	9,6
Landet	9,1	9,2	9,4	9,7

Meløy hadde i 2022 963 pasienter pr liste hos fastlegene. Dette er middels i utvalget og godt under landsgjennomsnittet som er på 1 157 pasienter pr liste:

Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer

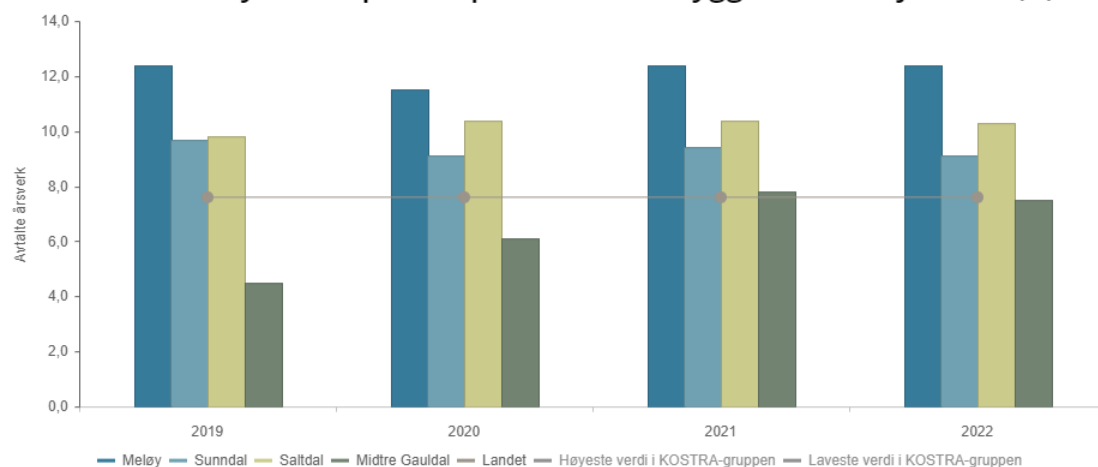

	2019	2020	2021	2022
Meløy	1 082,0	1 234,0	-2 169,0	963,0
Sunndal	1 454,0	1 932,0	1 896,0	1 708,0
Saltdal	663,0	835,0	653,0	646,0
Midtre Gauldal	1 245,0	1 244,0	1 141,0	1 288,0
Landet	1 185,0	1 178,0	1 172,0	1 157,0

Tallene for 2021 er en feilføring.

Ser vi på andelen fysioterapeuter så finner vi følgende:

Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	12.4	11.5	12.4	12.4
Sunndal	9.7	9.1	9.4	9.1
Saltdal	9.8	10.4	10.4	10.3
Midtre Gauldal	4.5	6.1	7.8	7.5
Landet	7.6	7.6	7.6	7.6

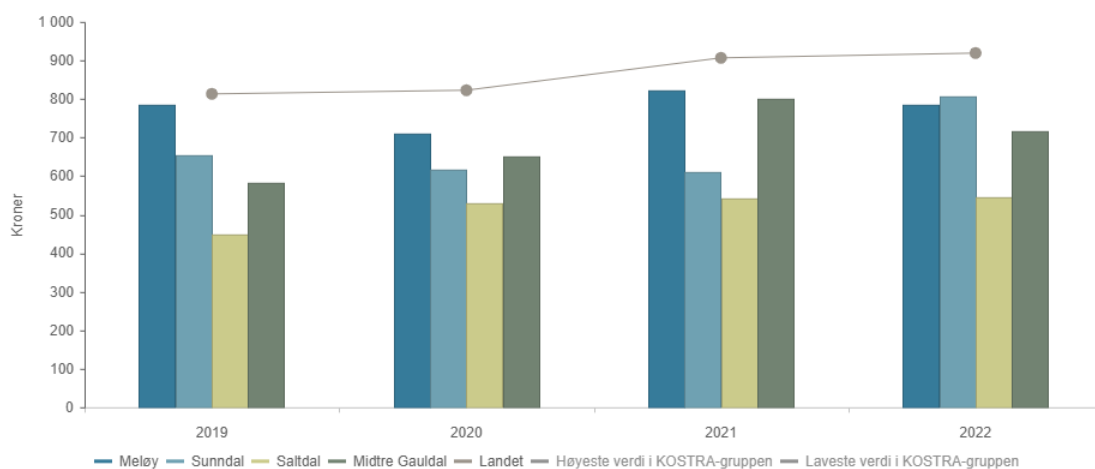
Vi ser her at Meløy har høyest andel av fysioterapeuter pr 10 000 innbyggere med 12,4 årsverk. Lavest er Midtre Gauldal med 7,5 årsverk pr 10 000 innbyggere. Landsgjennomsnittet er 7,6 årsverk pr 10 000 innbyggere.

Nedenfor ser vi at kostnadene til det forebyggende arbeidet som utføres av helsestasjon og skolehelsetjenesten i Meløy ligger nest høyest i utvalget:

Netto driftsutgifter per innbygger (232) forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

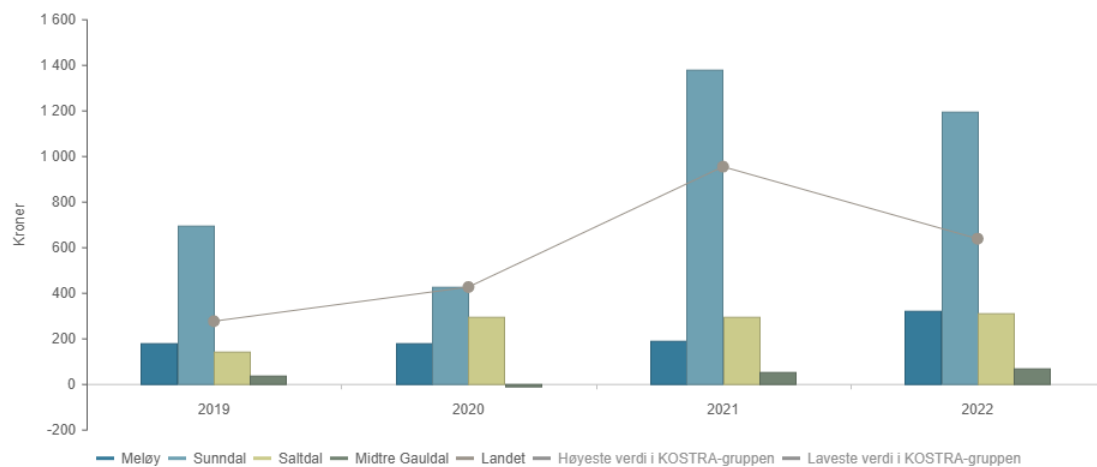
Meløy bruker kr 785 pr innbygger 0-20 år, mens Sunndal ligger høyest med kr 806 pr innbygger 0-20 år. Om dette er reelle kostnads-/prioriteringsforskjeller eller ulik føringspraksis fremkommer ikke i KOSTRA.

Ser vi på annet forebyggende helsearbeid så bruker Meløy middels i utvalget med kr 323 pr innbygger:

Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Her skiller Sunndal seg ut med særlig høy ressursbruk.

6 Sosialtjenesten

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

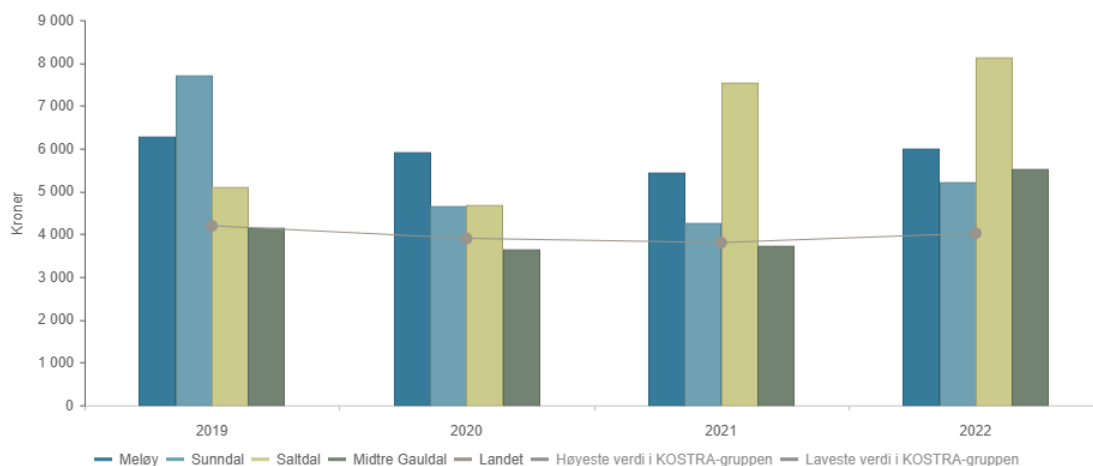
- 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
- 243 Tilbud til personer med rusproblemer
- 273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi
- 275 Introduksjonsordningen
- 276 Kvalifiseringsordningen
- 281 Ytelse til livsopphold

Vi starter med å se på netto driftsutgifter pr innbygger for alle funksjoner på området:

Sosialsektoren samlet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Vi ser av diagrammet over at Meløy bruker nest høyest på netto driftsutgifter til sosialtjenesten (alle funksjoner) i 2022 med kr 5 997 pr innbygger. Dette er godt over landsgjennomsnittet som er på kr 4 021 pr innbygger.

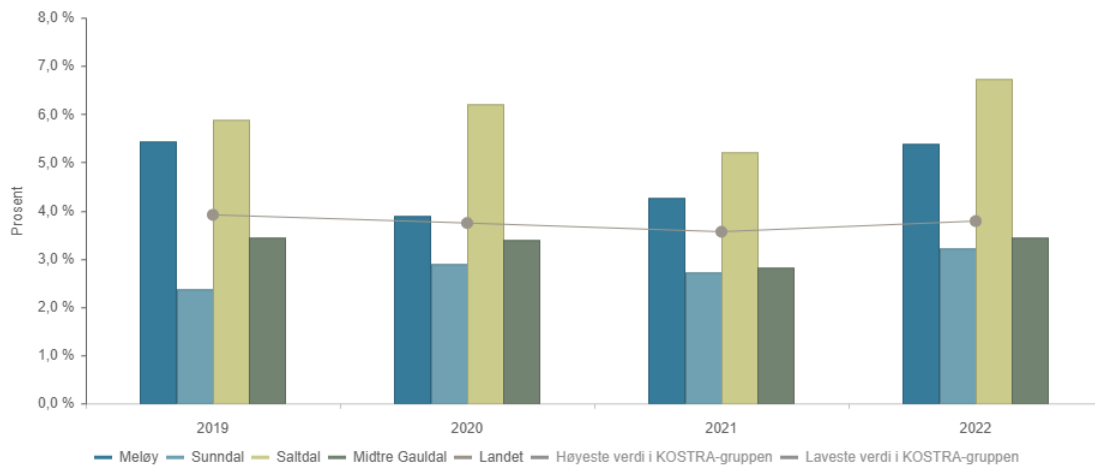
Nettoutgifter pr innbygger i målgruppen er normalt et resultat av fire forhold:

- ✖ Andel innbyggere som har tjeneste, dvs. antall
- ✖ Gjennomsnittlig stønadslengde

- ✕ Årsverksinnsats pr mottaker på sosialkontoret
- ✕ Innbyggere på introduksjonsordningen

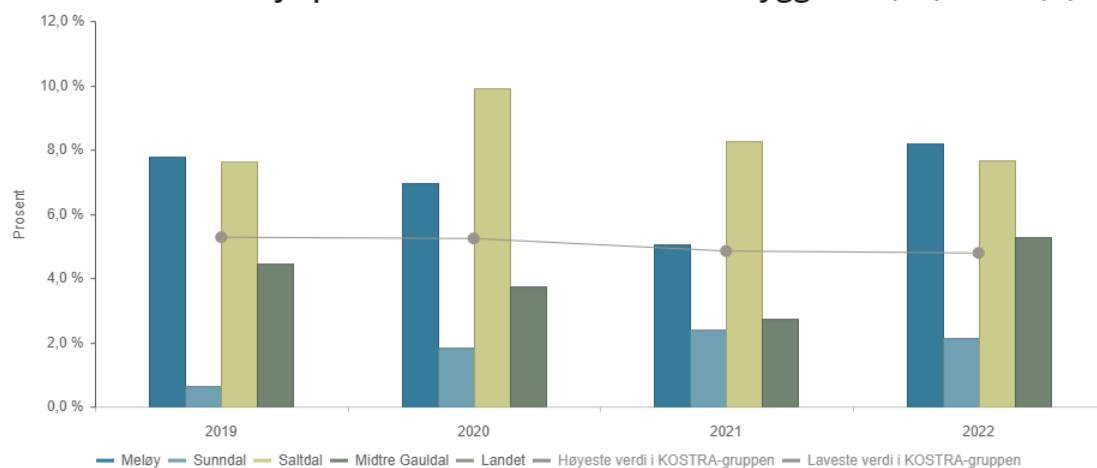
Ser vi først på andelen som har tjenesten i aldersgruppen 20 – 66 år, så ser vi at andelen sosialhjelpsmottakere har gått opp fra 3,9 % i 2020 til 5,4 % i 2022:

Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)

For aldersgruppen 18-24 år har man også hatt en økning i andelen som mottar tjenester:

Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)

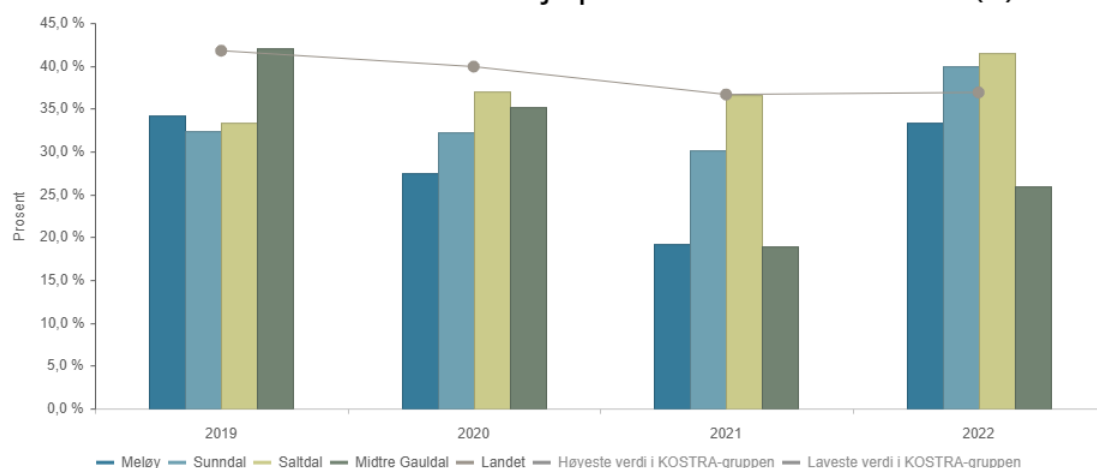

	2019	2020	2021	2022
Meløy	7,8 %	7,0 %	5,1 %	8,2 %
Sunndal	0,6 %	1,8 %	2,4 %	2,1 %
Saltdal	7,6 %	9,9 %	8,3 %	7,7 %
Midtre Gauldal	4,4 %	3,8 %	2,7 %	5,3 %
Landet	5,3 %	5,2 %	4,8 %	4,8 %

Vi ser av diagrammet over at 8,2 % av alle innbyggere i aldergruppa 18-24 år i Meløy mottar sosialhjelp i 2022. Dette er en markant økning fra 2021 da 5,1 % av alle innbyggere i aldersgruppa 18-24 år mottok sosialhjelp. Det er også godt over landsgjennomsnittet som er på 4,8 %.

Når vi ser på hvor stor andel av de som har sosialhjelp som hovedinntektskilde, så ligger Meløy middels i utvalget:

Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)

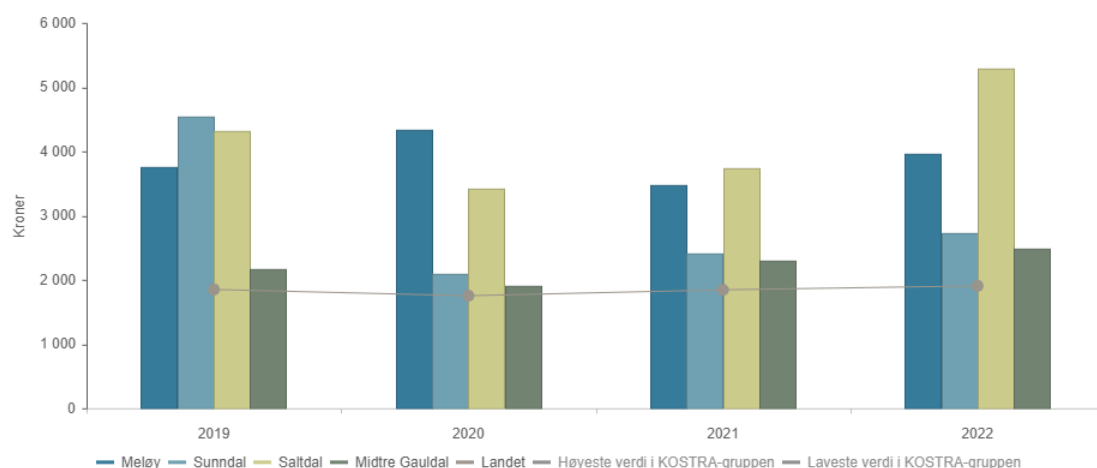
	2019	2020	2021	2022
Meløy	34,1 %	27,5 %	19,1 %	33,3 %
Sunndal	32,4 %	32,2 %	30,2 %	40,0 %
Saltdal	33,3 %	37,0 %	36,6 %	41,4 %
Midtre Gauldal	42,0 %	35,2 %	18,9 %	26,0 %
Landet	41,8 %	39,9 %	36,7 %	36,9 %

Ser vi på hvordan utgiftene fordeler seg mellom funksjonene innenfor sosialområdet i KOSTRA, så ser vi først at Meløy bruker nest høyest på netto driftsutgifter til råd og veiledning:

Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

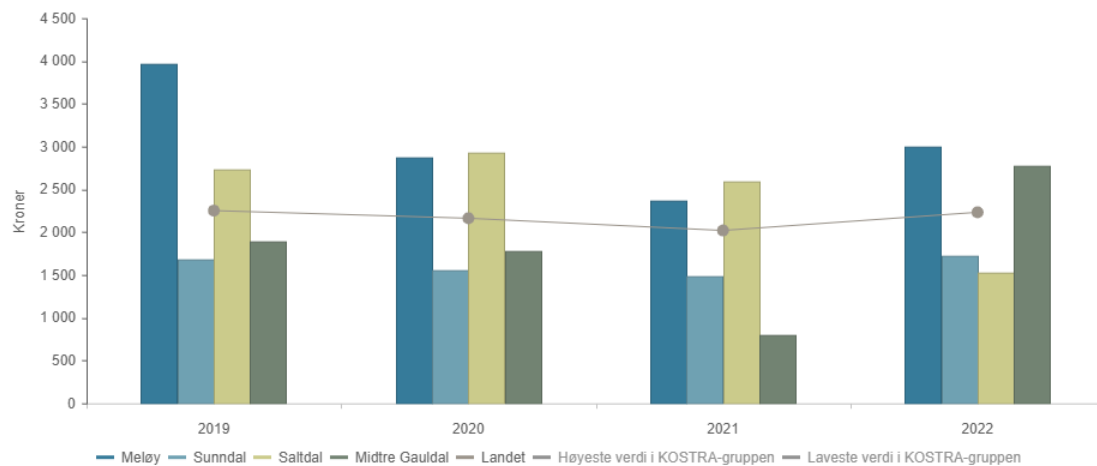
	2019	2020	2021	2022
Meløy	3 762	4 336	3 477	3 961
Sunndal	4 546	2 095	2 414	2 731
Saltdal	4 321	3 424	3 745	5 292
Midtre Gauldal	2 171	1 915	2 304	2 489
Landet	1 849	1 752	1 844	1 905

Av diagrammet ser vi at Meløy brukte kr 3 961 pr innbygger 20-66 år i 2022 på råd, veiledning og sosialt forebyggende. Hvor mye bruker så kommunen på kostnadene til økonomisk sosialhjelp?

Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

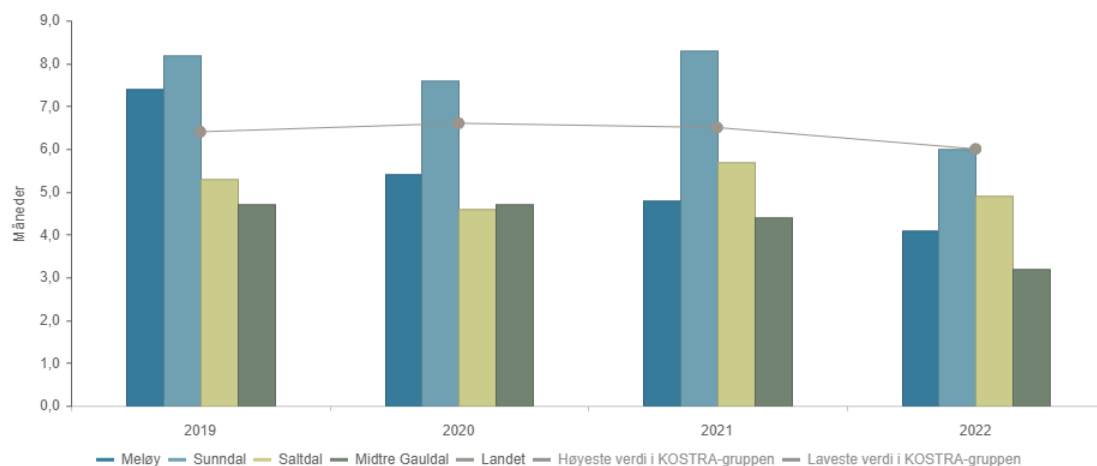
**) Graf er justert med utgiftsbehov

For Meløy viser denne kr 3 006 pr innbygger i målgruppa, noe som er høyest i utvalget.

Ser vi på gjennomsnittlig stønadslengde så finner vi følgende:

Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (måneder)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	7,4	5,4	4,8	4,1
Sunndal	8,2	7,6	8,3	6,0
Saltdal	5,3	4,6	5,7	4,9
Midtre Gauldal	4,7	4,7	4,4	3,2
Landet	6,4	6,6	6,5	6,0

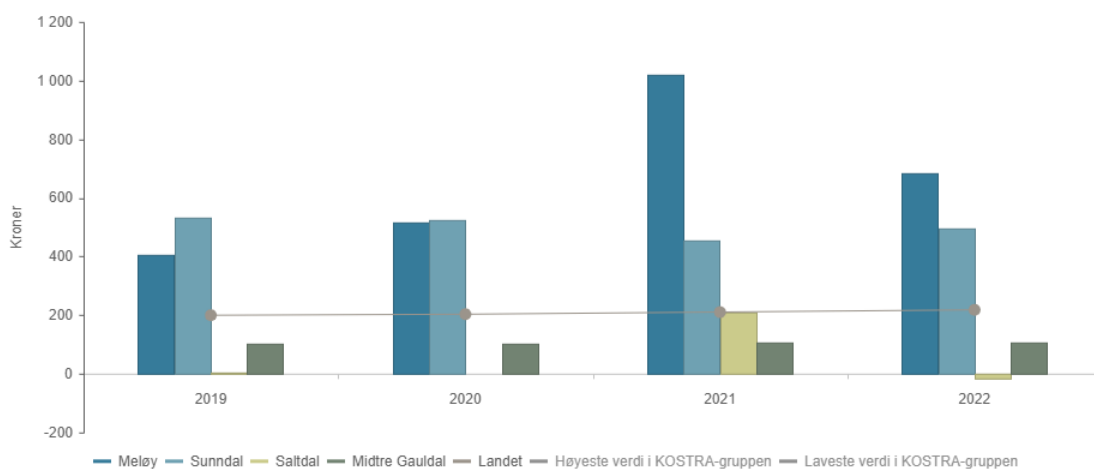
Meløy ligger nest lavest i utvalget i 2022 med 4,1 måneder i snitt for gjennomsnittlig stønadslengde for de som har sosialhjelp som hovedinntektskilde. Dette er en betydelig nedgang fra 2019 da tallet var 7,4 måneder.

Ser vi på hvor mye Meløy bruker på arbeidsrettede tiltak i kommunal regi, så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (273) arbeidsrettede tiltak i kommunal regi (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

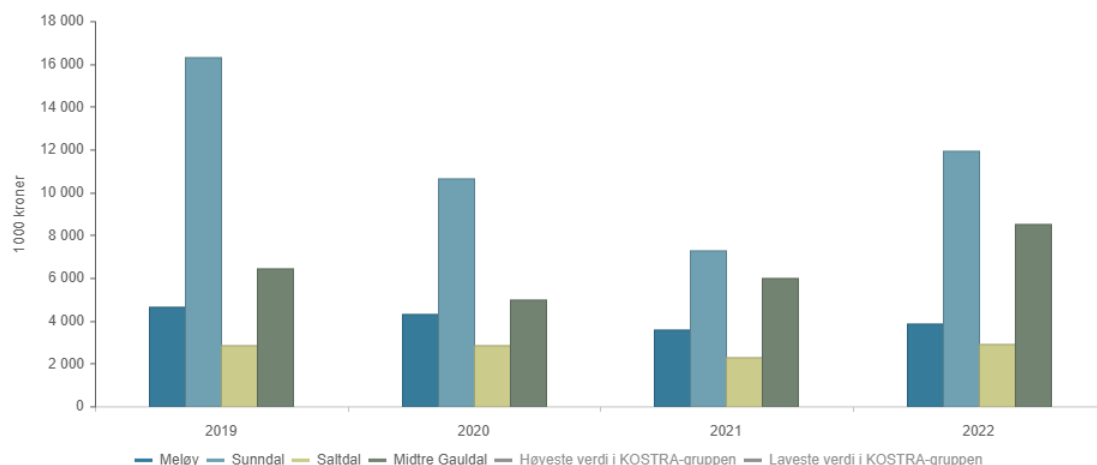

Meløy brukte kr 683 pr innbygger på arbeidsrettede tiltak i 2022. Dette er høyest i utvalget, men en nedgang fra 2021 da man brukte kr 1 018 pr innbygger.

Når det gjelder introduksjonsordningen har Meløy hatt et stabilt nivå i kostnadsbildet fra 2019 - 2022:

Netto driftsutgifter (275) Introduksjonsordningen

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

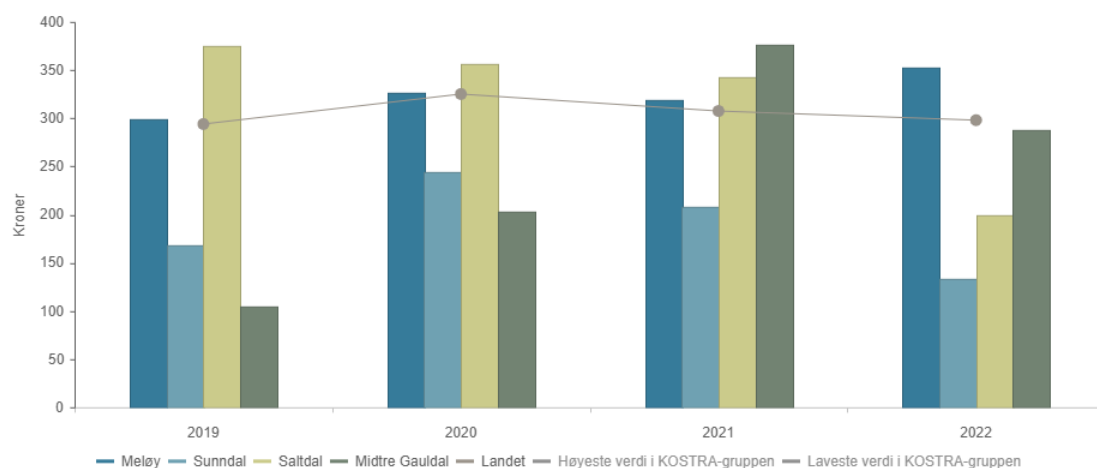
Meløy brukte kr 3,9 mill på introduksjonsordningen i 2022. Dette er omtrent på nivå med tidligere år.

På kvalifiseringsordningen brukte man også mest med kr 352 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (276) kvalifiseringsordningen (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

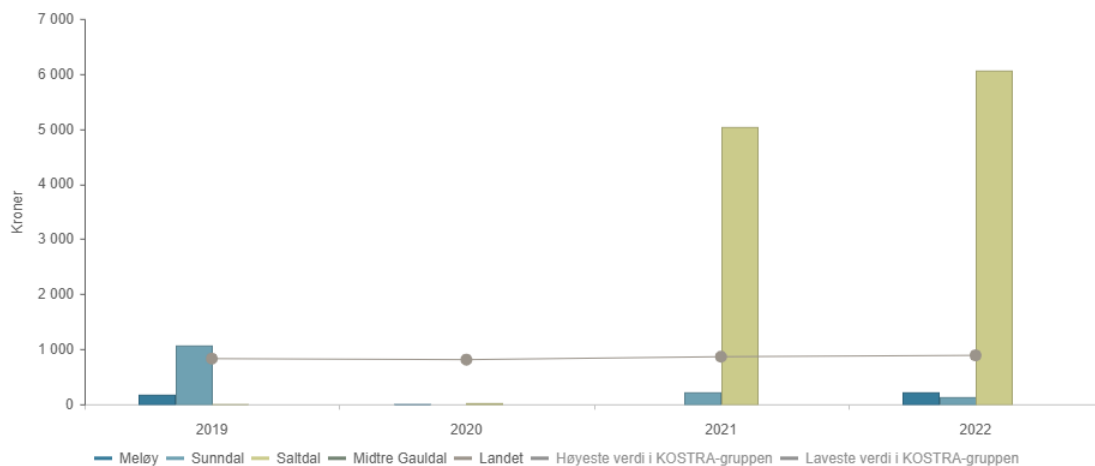
	2019	2020	2021	2022
Meløy	300	327	320	352
Sunndal	168	244	208	133
Saltdal	376	356	343	199
Midtre Gauldal	104	203	376	288
Landet	294	325	307	298

Til slutt ser vi på ressursbruken til personer med rusproblemer:

Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Kostnader til tilbud til personer med rusproblemer var på kr 217 pr innbygger i 2022. Det må bemerkes at det erfaringsvis er store ulikheter i kommunenes føringspraksis knyttet til rusfeltet (Saltdal har en feilføring her).

7 Barnevern

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

244 Barnevernstjenesten

251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet

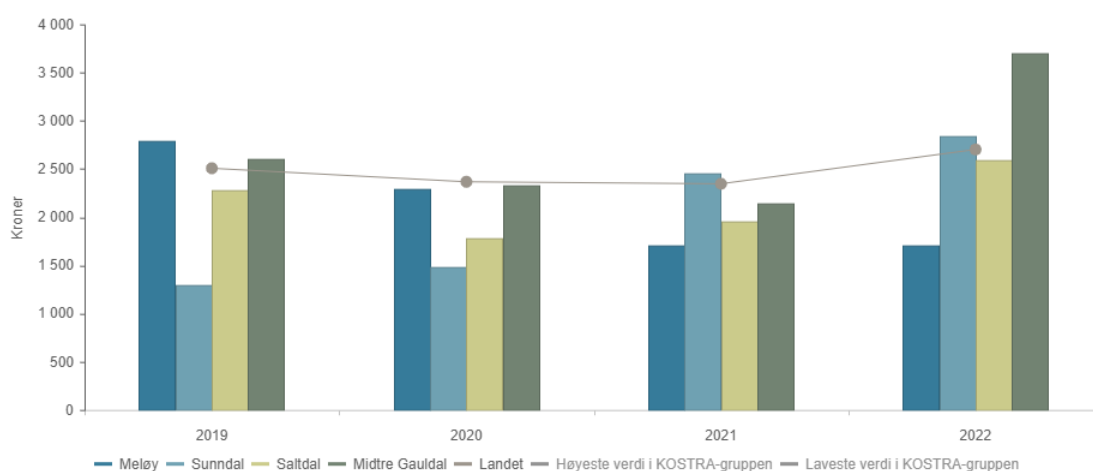
253 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet

For barnevernstjenesten starter vi med netto driftsutgifter til barnevern pr innbygger korrigert for utgiftsbehovet og justert med endelig deflator.

Netto driftsutgifter til sammen per innbygger

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

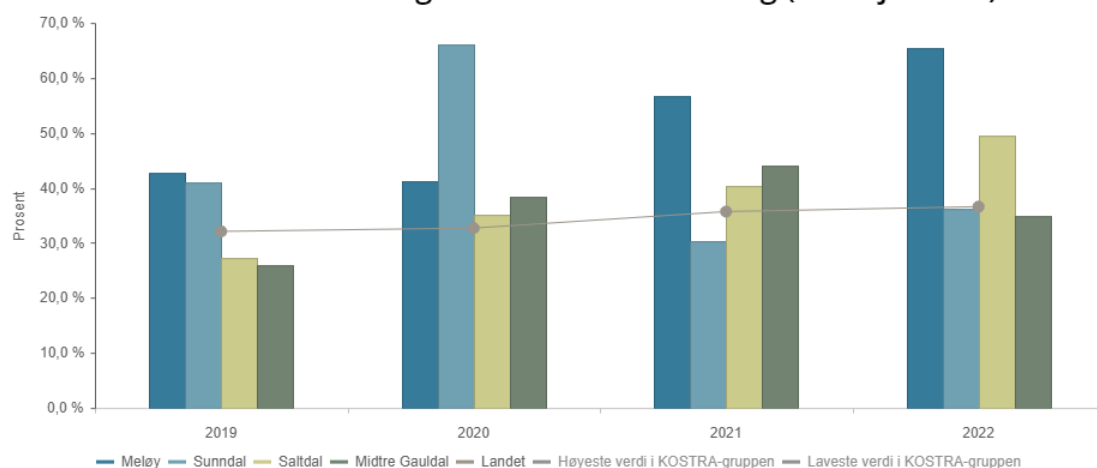

	2019	2020	2021	2022
Meløy	2 794	2 297	1 713	1 702
Sunndal	1 300	1 479	2 449	2 846
Saltdal	2 286	1 788	1 955	2 593
Midtre Gauldal	2 610	2 330	2 143	3 696
Landet	2 507	2 367	2 346	2 702

Meløy ligger her med en kostnad på kr 1 702 pr innbygger (korrigert for utgiftsbehov). Dette er lavest i utvalget, og en nedgang fra 2020 da man brukte kr 2 794 pr innbygger. Nedgangen er på 6,8 mill.

I diagrammet på neste side, ser vi hvor mye av dette som går til saksbehandling:

Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)

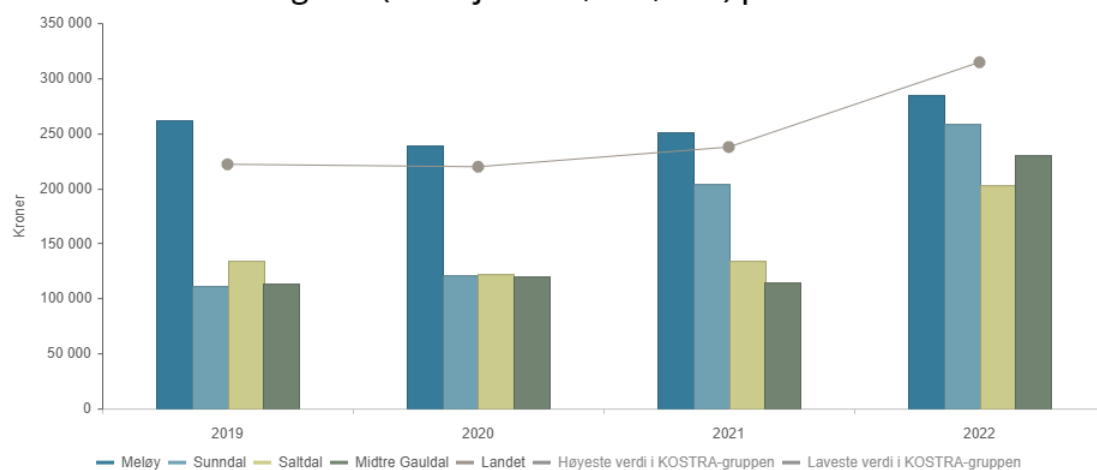

	2019	2020	2021	2022
Meløy	42,7 %	41,2 %	56,6 %	65,5 %
Sunndal	41,1 %	66,1 %	30,3 %	36,1 %
Saltdal	27,2 %	35,2 %	40,4 %	49,6 %
Midtre Gauldal	25,9 %	38,3 %	44,0 %	35,0 %
Landet	32,1 %	32,7 %	35,7 %	36,6 %

Meløy bruker 65,5 % av ressursene til saksbehandling, noe som er klart høyest i utvalget.

Ser vi på hvor mye som brukes pr barn med tiltak, så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak

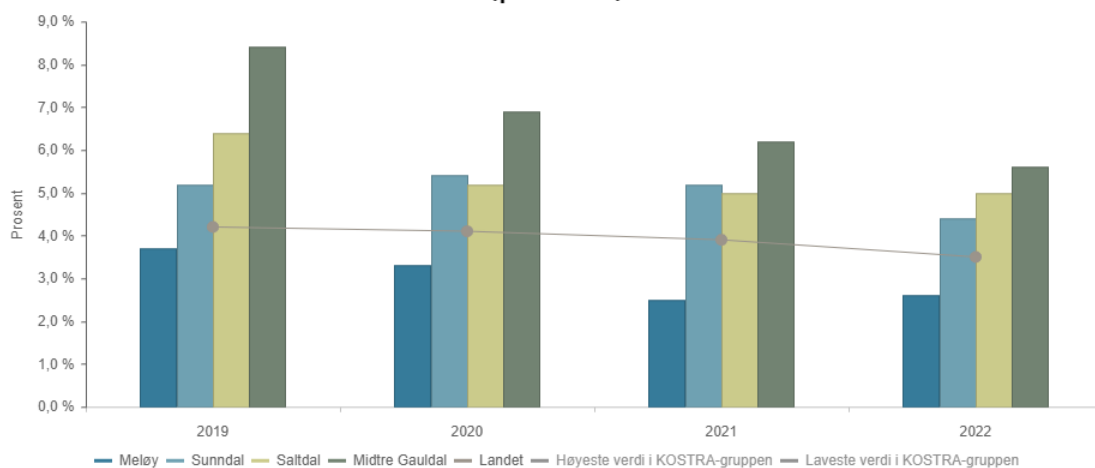

	2019	2020	2021	2022
Meløy	261 589	238 385	251 128	284 842
Sunndal	110 949	121 195	203 959	257 871
Saltdal	134 101	121 911	134 302	202 833
Midtre Gauldal	113 757	119 795	114 756	230 600
Landet	221 745	219 492	237 404	314 380

Meløy bruker i gjennomsnitt kr 284 842 pr barn med tiltak, noe som er høyest i utvalget, men litt under landsgjennomsnittet som er på kr 314 380.

Ser vi på andelen barn 0-17 år med barnevernstiltak (både plassering og tiltak i hjemmet), så finner vi følgende:

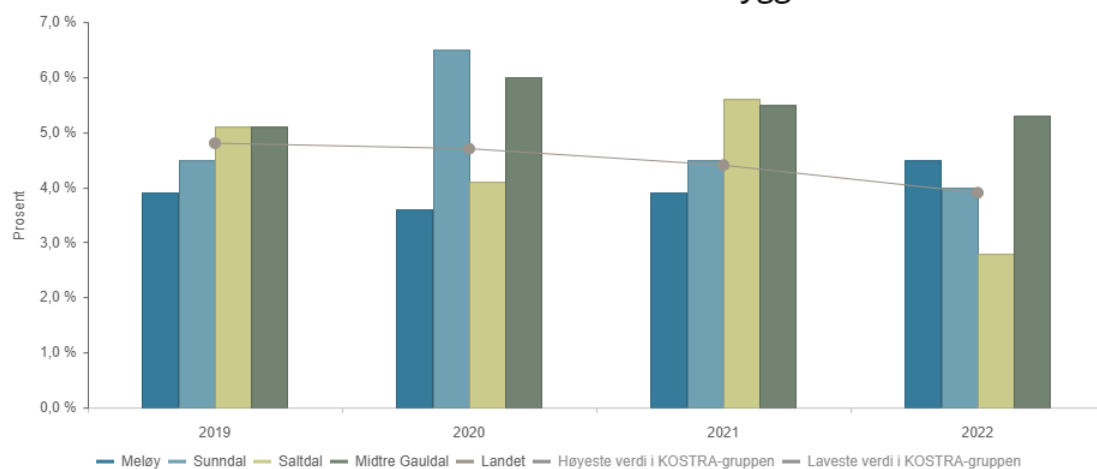
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)

Når det gjelder andel barn med barnevernstiltak pr innbygger 0-17 år, så er den på 2,6 %. Dette er en nedgang fra 2019 da tallet var 3,7 % pr innbygger 0-17 år.

I diagrammet under ser vi at Meløy har nest høyest andel med undersøkelsessaker sett i forhold til andel barn 0-17 år med 4,5 % i 2022:

Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år

Det har vært en liten økning i andel barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere 0-17 år fra 3,6 % i 2020 til 4,5 % i 2022.

8 Grunnskole

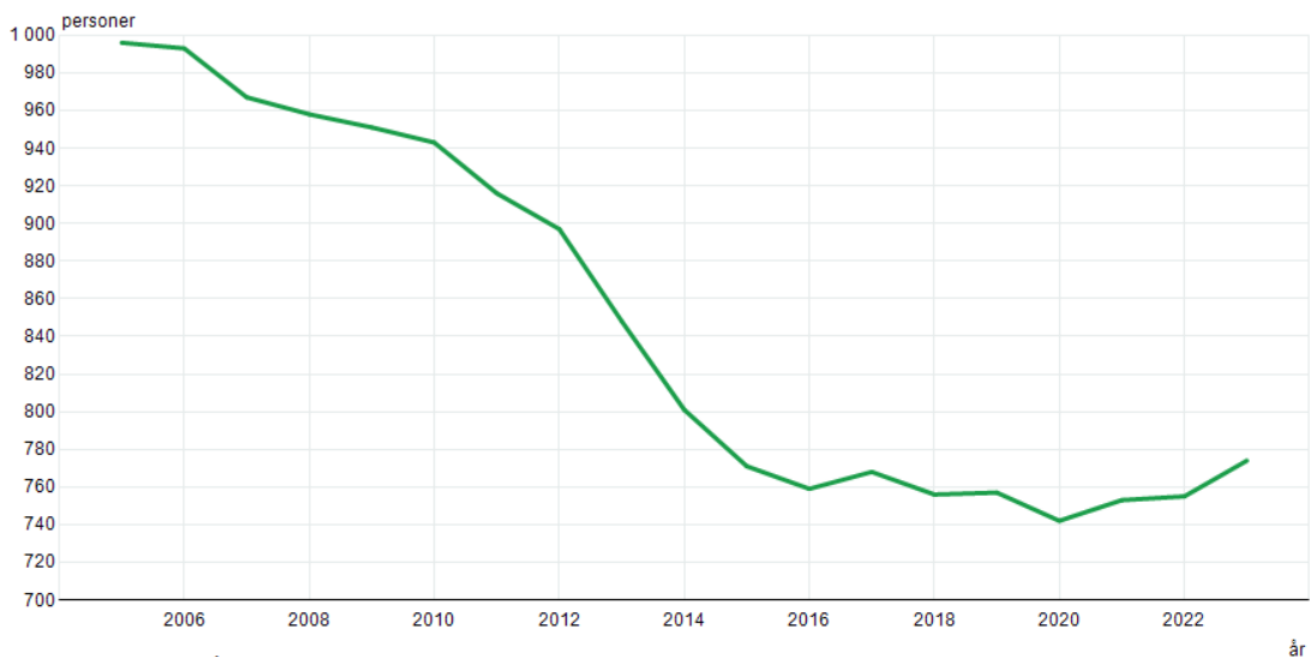
Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- 202 Grunnskole
- 215 SFO
- 222 Skolelokaler
- 223 Skoleskyss

Befolkningsprognose for unge 6-15 år frem til 2040

Når man skal se på kostnadene for skole, så er det viktig at man også har et blikk på fremtiden. Meløy er midt i en stor demografisk endring der man de siste årene har fått, og i kommende år vil få enda færre innbyggere i aldersgruppen 6-15 år. Den historiske utviklingen har vært slik i perioden 2005-2023:

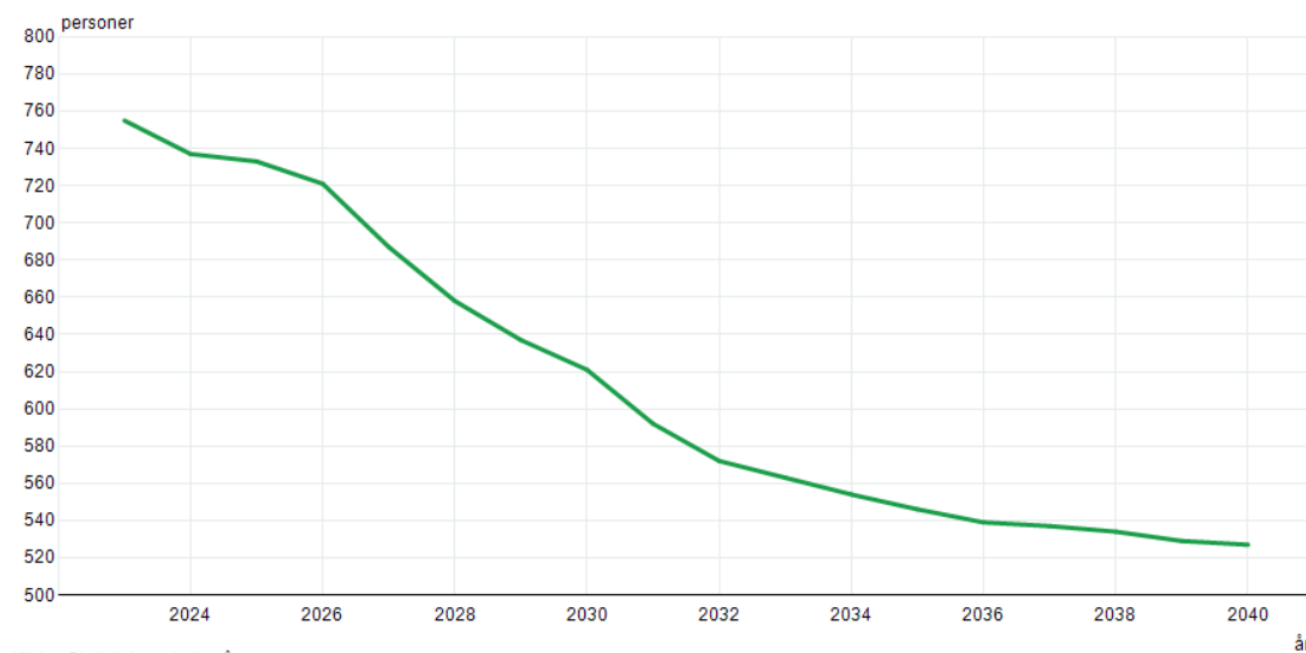
07459: Befolkning, etter år. Personer, Meløy, 6-15 år.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

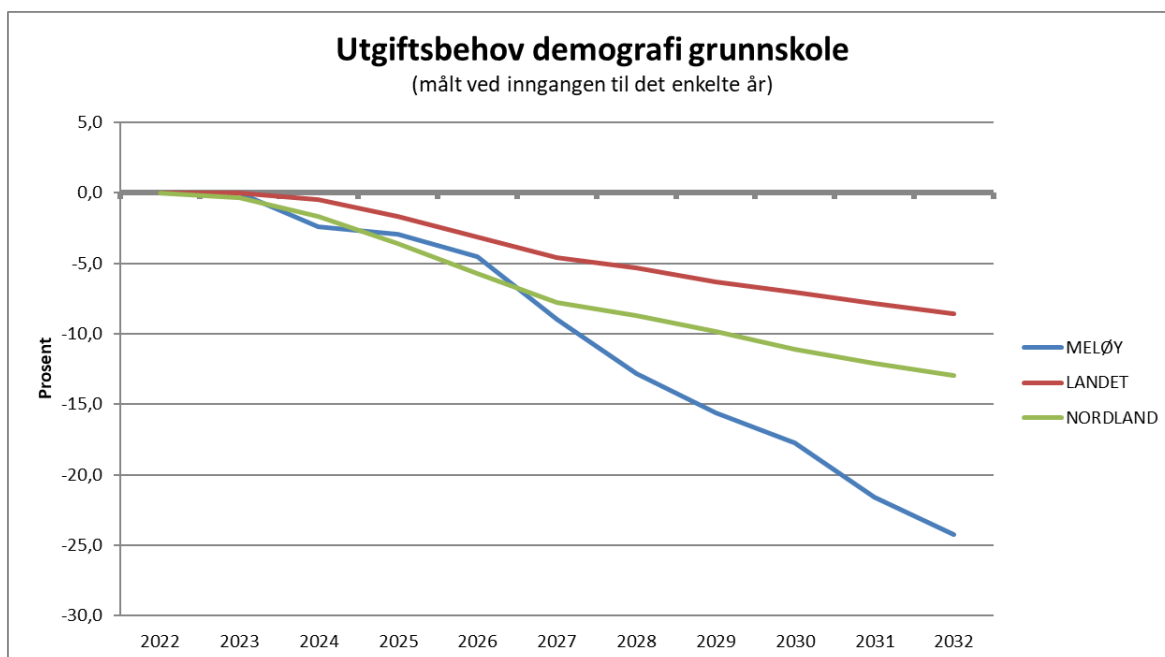
I 2005 hadde Meløy ca 1 000 innbyggere i aldersgruppen 6-15 år. I dag er tallet ca 750 innbyggere i aldersgruppen 6-15 år. Hvis vi se på hva SSB fremskriver om folketallet i denne gruppen så finner vi følgende:

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Hovedalternativet (MMMM), Meløy, 6-15 år.

I prognosen ser vi at tallet på innbyggere i alderen 6-15 år vill reduseres fra ca 750 i 2023 til ca til ca 650 i 2028 og til 550 frem mot 2040. Her er det viktig å huske på at hvert barn i alderen 6-15 år genererer et rammetilskudd fra staten på ca kr 141 000. Det betyr at man må redusere skolebudsjettet med ca 14 mill frem mot 2028 for å opprettholde samme produktivitet som i dag. Det vil si at da øker ikke kostnaden pr innbygger 6-15 år, men man har da heller ikke spart noe(!). Så kan man jo alltid diskutere hvordan elevtallsutviklingen kommer til å være utover på 2030-tallet, men tallene frem til 2028 er i alle fall rimelig sikre i og med at de barna allerede er født.

Meløy har et forventet betydelig større fall i denne aldersgruppen de neste 10 årene enn både gjennomsnittet for Nordland og gjennomsnittet for landet:

Vi ser av diagrammet over at landet vil ha en reduksjon i utgiftsbehovet på 9 % i 2032. Gjennomsnittet for Nordland vil falle med 13 %, mens utgiftsbehovet i Meløy vil falle med 24 % frem mot 2032.

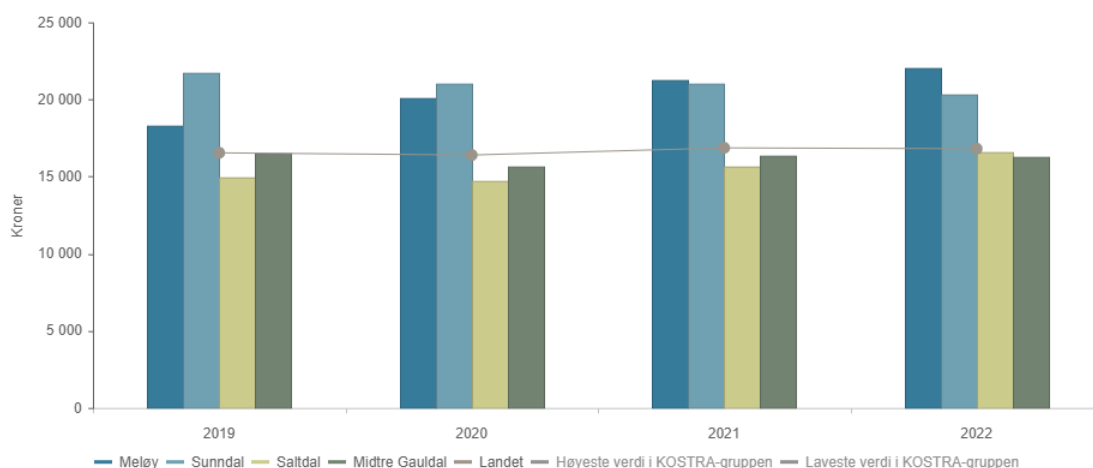
Grunnskoleopplæring

Vi vil starte med å se på netto driftsutgifter pr innbygger korrigert for utgiftsbehovet og justert med endelig deflator:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

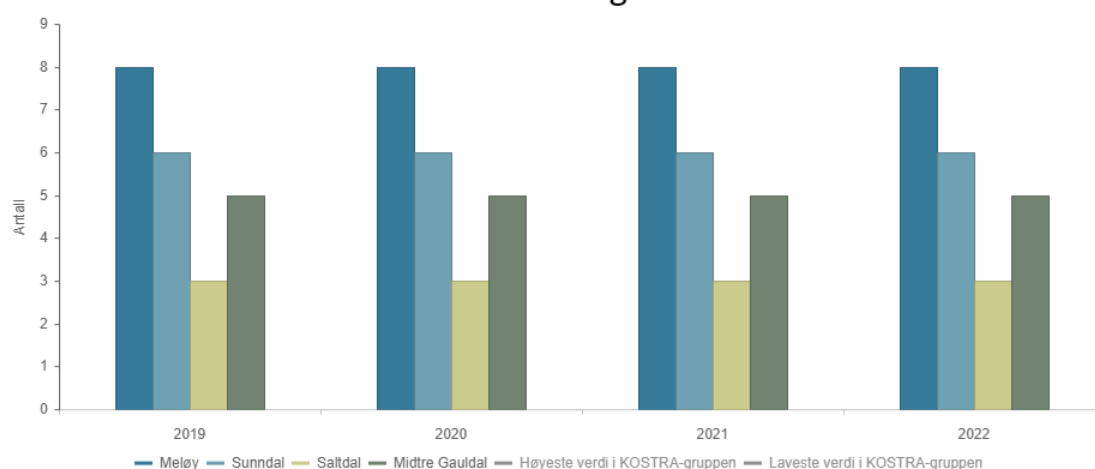

	2019	2020	2021	2022
Meløy	18 325	20 098	21 296	22 030
Sunndal	21 740	21 025	20 992	20 300
Saltdal	14 985	14 684	15 681	16 624
Midtre Gauldal	16 506	15 628	16 347	16 290
Landet	16 539	16 397	16 862	16 806

Her ser vi at Meløy bruker mest i utvalget med kr 22 030 pr innbygger (korrigert for utgiftsbehovet). Dette er en økning fra kr 18 325 i 2019, noe som utgjør kr 3 705 pr innbygger eller totalt 23 mill kroner. Nivået ligger betydelig høyere enn landsgjennomsnittet (og dermed utgiftsbehovet) som er på 16 806. En korreksjon ned til dette nivået ville bety en reduksjon i grunnskolebudsjettet på 32,5 mill. Om Meløy skulle hatt samme ressursbruk i skolen som Midtre Gauldal, så måtte man redusert ressursbruken i 2022 med 35,7 millioner.

En av de viktigste kostnadsdriverene i skolesektoren er skolestruktur:

Antall kommunale grunnskoler

	2019	2020	2021	2022
Meløy	8	8	8	8
Sunndal	6	6	6	6
Saltdal	3	3	3	3
Midtre Gauldal	5	5	5	5

Som vi ser har Meløy 8 skoler, Sunndal 6 skoler og Saltdal 3 skoler og Midtre Gauldal 5 skoler. Det er ikke dette alene som er årsaken til kostnadsforskjellene, men en viktig faktor. Erfaringsmessig vil få elever pr skole gjøre det vanskelig å få et rasjonelt elevtall pr årstrinn/gruppe. Våre erfaringer fra tidligere evalueringer viser derfor at små skoler i all hovedsak er dyrere å drive enn store skoler, nettopp som følge av begrensningen i å kunne få til rasjonelle/ kostnadseffektive inndelinger av elevene i undervisningsgrupper og slik sikre en optimal bruk av lærerressursene i et økonomisk perspektiv.

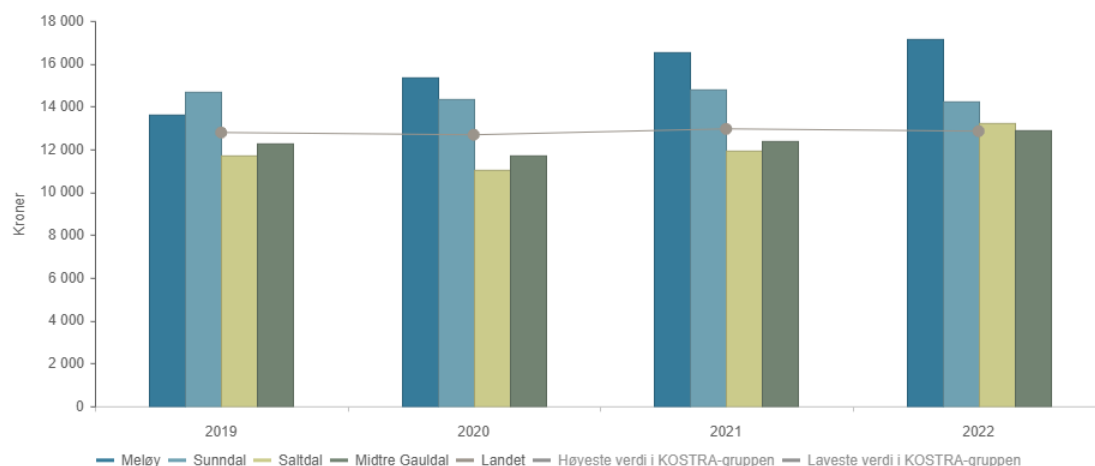
Skoleområde i kommuneøkonomien er litt annerledes finansiert enn for eksempel barnehageområdet. Mens de private barnehagene får sine tilskudd fra kommunene,

så får de private skolene sine tilskudd direkte fra departementet og så trekkes kommunene ut ifra en årlig fastlagt nøkkel. Om vi tar hensyn til denne korrigeringen og bare ser på grunnskoledrift (funksjon 202) så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger korrigert for elever i private skoler

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

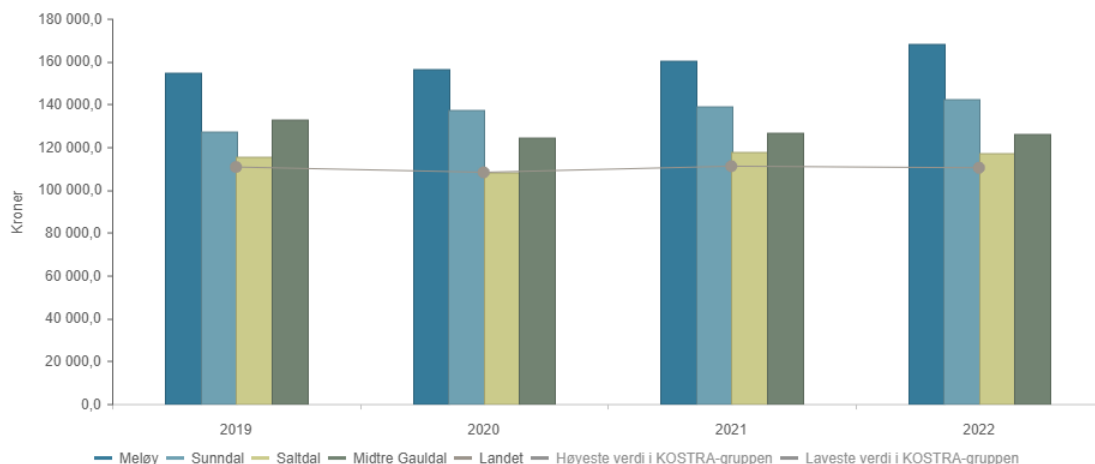

Meløy bruker kr 17 140 pr innbygger på grunnskoleopplæring (funksjon 202) korrigert for utgiftsbehovet, endelig deflator og for elever i private grunnskoler. Dette er klart høyest i utvalget. Meløy bruker 26,5 mill mer enn landsgjennomsnittet/Midtre Gauldal på grunnskoledrift (ikke inklusive skolelokaler, SFO, skyss, etc).

I diagrammet nedenfor ser vi da også at Meløy har høyest lønnskostnader pr elev:

Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev

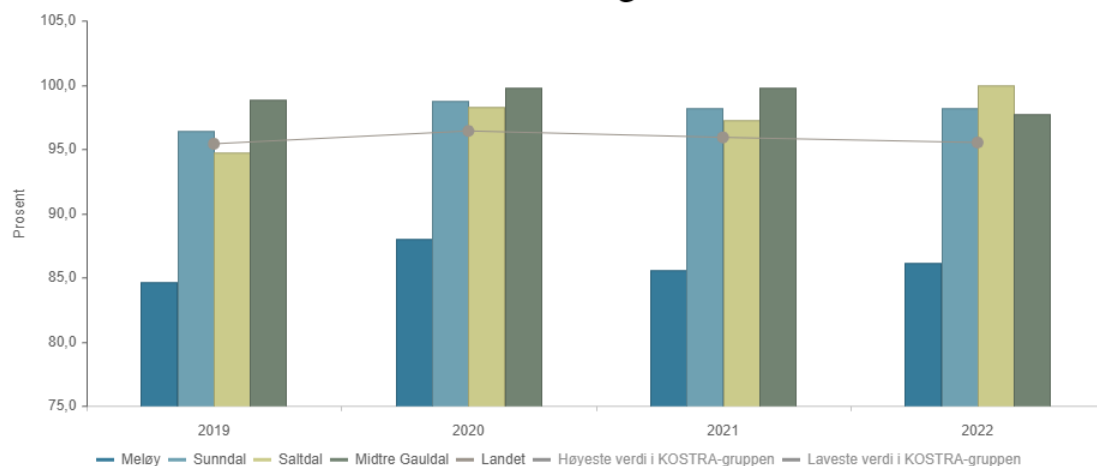
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Meløy brukte kr 168 454 pr elev på lønn i grunnskole (ikke ink SFO og voksenopplæring) i 2022. Dette er klart høyest i utvalget.

En av grunnen til de høye kostnadene kan være at man har en høy andel undervisningspersonale med godkjent utdanning (som dermed lønnes vesentlig høyere enn ufaglærte). I diagrammet nedenfor ser vi på andel av undervisningen som er gitt av personale med godkjent utdanning:

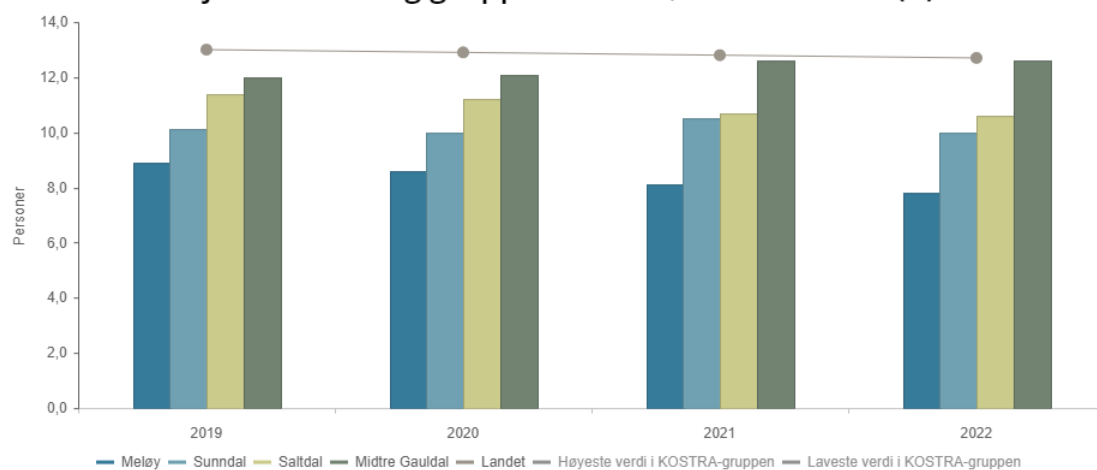
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning

	2019	2020	2021	2022
Meløy	84,6	88,0	85,6	86,1
Sunndal	96,4	98,7	98,2	98,2
Saltdal	94,7	98,3	97,2	100,0
Midtre Gauldal	98,8	99,8	99,8	97,7
Landet	95,4	96,4	95,9	95,5

Vi ser her at i Meløy ble 86,1 % av undervisningen i 2022 gitt av personale med godkjent utdanning. Dette er klart lavest i utvalget. Det er da ikke dette som er forklaringen på de høye kostnadene. Da må det være at det er flere ansatte. Dette finner vi ut av ved å se på gruppestørrelse. Gjennomsnittlig gruppestørrelse (elevtimer/lærertimer) er klart lavest i utvalget:

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	8.9	8.6	8.1	7.8
Sunndal	10.1	10.0	10.5	10.0
Saltdal	11.4	11.2	10.7	10.6
Midtre Gauldal	12.0	12.1	12.6	12.6
Landet	13.0	12.9	12.8	12.7

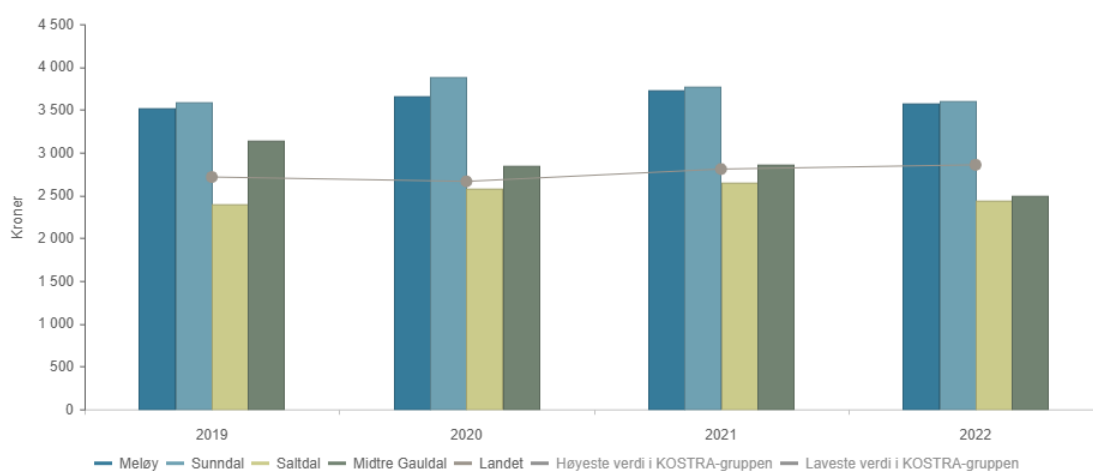
I 2022 var gjennomsnittlig gruppestørrelse 7,8 elever pr lærer. Dette klart lavest i utvalget. Landsgjennomsnittet er på 12,7 elever pr lærer. Selv om antall elever i en gitt undervisningssituasjon vil variere innenfor den enkelte skole og det enkelte årstrinn, gir indikatorene et bilde av hvor mange elever som i gjennomsnitt befinner seg i undervisningssituasjonen til den enkelte lærer.

Med mange skoler blir også (som regel) kostnadene til skolelokaler høye:

Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

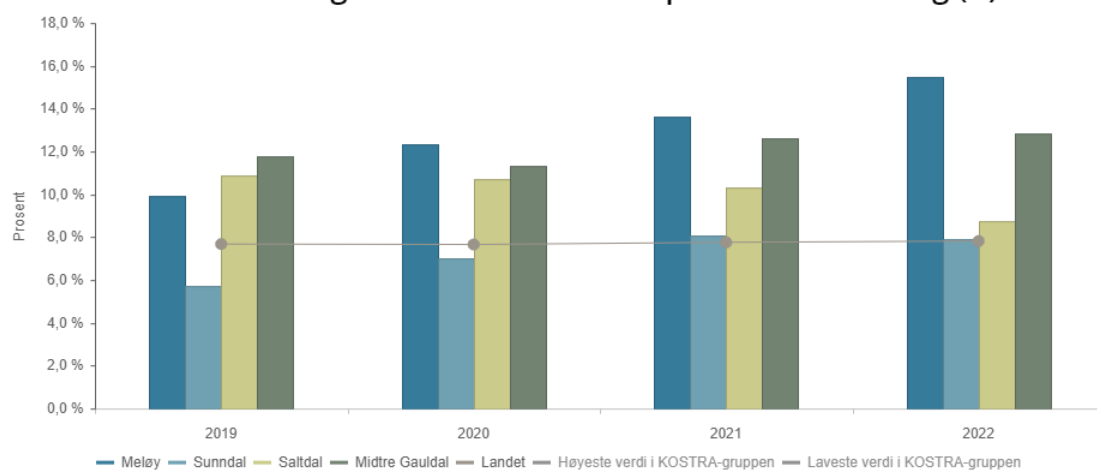
Meløy brukte i 2022 kr 3 578 pr innbygger på skolelokaler, noe som er høyest i utvalget (sammen med Sunndal). Meløy brukte i 2022 ca 7 mill mer på skolelokaler i året enn gjennomsnittet av Midtre Gauldal og Saltdal.

Spesialundervisning

Omfanget av spesialundervisning er en kostnadsdriver i skolesammenheng, spesielt i de tilfeller hvor man benytter 1:1-relasjon i tilretteleggingen av spesialundervisningen. De mest relevante indikatorene på dette feltet er andelen barn som mottar spesialundervisning, timer spesialundervisning i % av antall lærertimer, og antall årstimer spesialundervisning pr elev som får spesialundervisning.

I diagrammet nedenfor er andelen elever med spesialundervisning vist:

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)

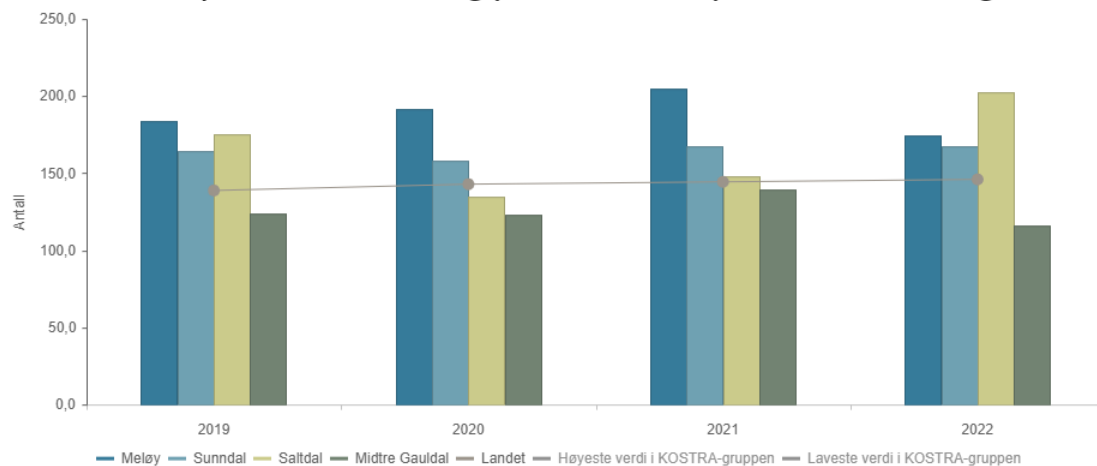

	2019	2020	2021	2022
Meløy	10,0 %	12,3 %	13,6 %	15,5 %
Sunndal	5,7 %	7,0 %	8,1 %	7,9 %
Saltdal	10,9 %	10,7 %	10,3 %	8,8 %
Midtre Gauldal	11,8 %	11,4 %	12,6 %	12,9 %
Landet	7,7 %	7,7 %	7,8 %	7,8 %

Andel elever som får spesialundervisning i Meløy utgjør 15,5 % av alle elever i grunnskolen. Dette er klart høyest i utvalget. Sunndal er lavest der 7,9 % av alle elevene i grunnskolen får spesialundervisning. Landsgjennomsnittet er 7,8 %.

Hvordan er så profilen på spesialundervisningen?

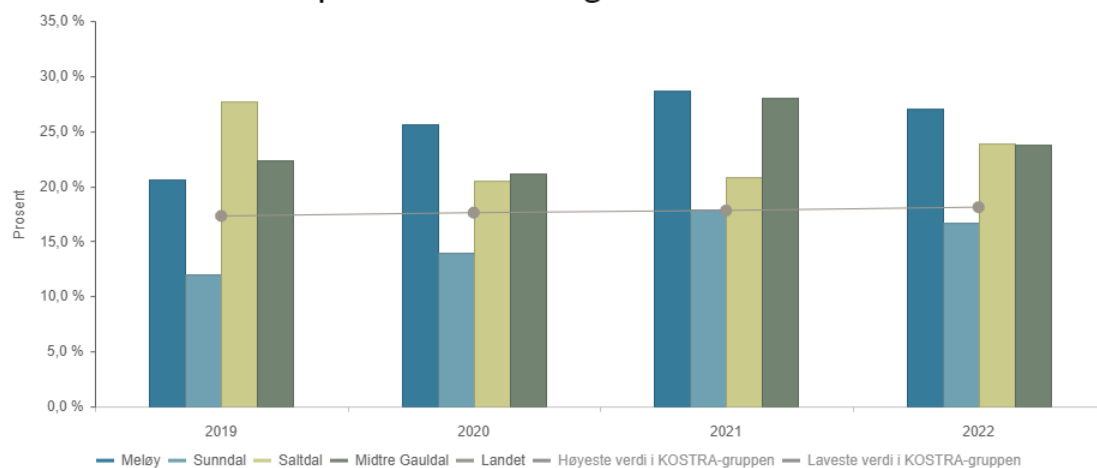
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	183,6	191,3	205,1	174,7
Sunndal	164,1	157,9	167,5	167,7
Saltdal	175,5	134,6	148,0	202,3
Midtre Gauldal	123,7	123,4	139,4	116,3
Landet	138,8	142,9	144,4	146,0

Her ser vi at de elevene som mottar spesialundervisning i Meløy får i gjennomsnitt 174,7 timer hver. Dette er middels i utvalget. Når det er mange som får tjenesten og de i tillegg får relativt mange timer i snitt, så legger dette beslag på en stor andel av alle årstimeverkene i grunnskolen:

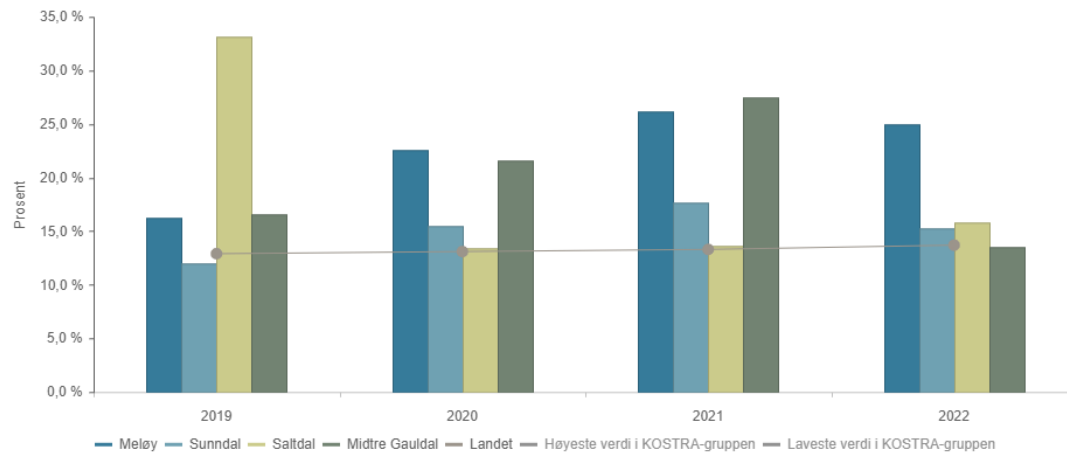
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt

	2019	2020	2021	2022
Meløy	20,6 %	25,6 %	28,7 %	27,0 %
Sunndal	12,0 %	14,0 %	17,9 %	16,7 %
Saltdal	27,7 %	20,5 %	20,8 %	23,9 %
Midtre Gauldal	22,3 %	21,2 %	28,0 %	23,8 %
Landet	17,3 %	17,6 %	17,8 %	18,1 %

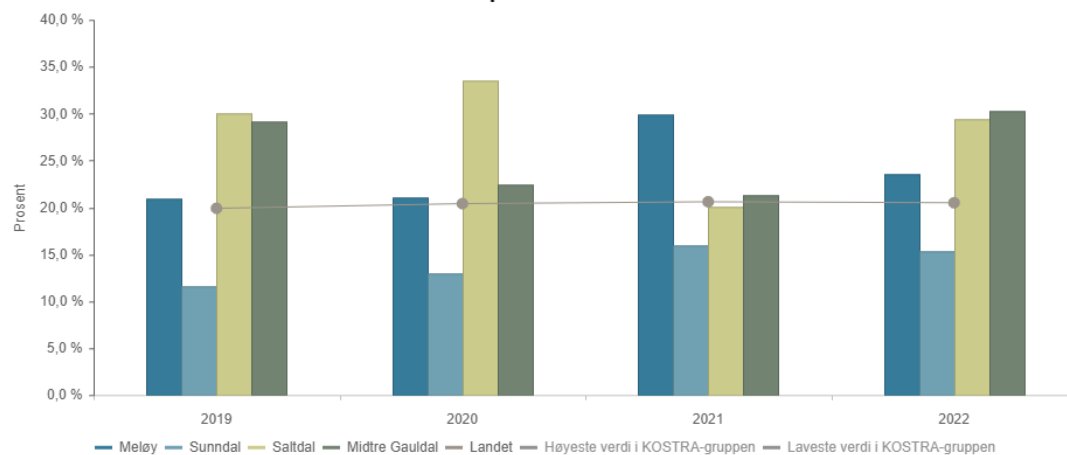
I Meløy går 27 % av alle lærertimeverkene til spesialundervisning. Dette er høyest i utvalget og langt over landsgjennomsnittet som ligger på 18,1%. Nedenfor har vi fremstilt fordelingene på de ulike trinnene:

1.-4. trinn Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (prosent)

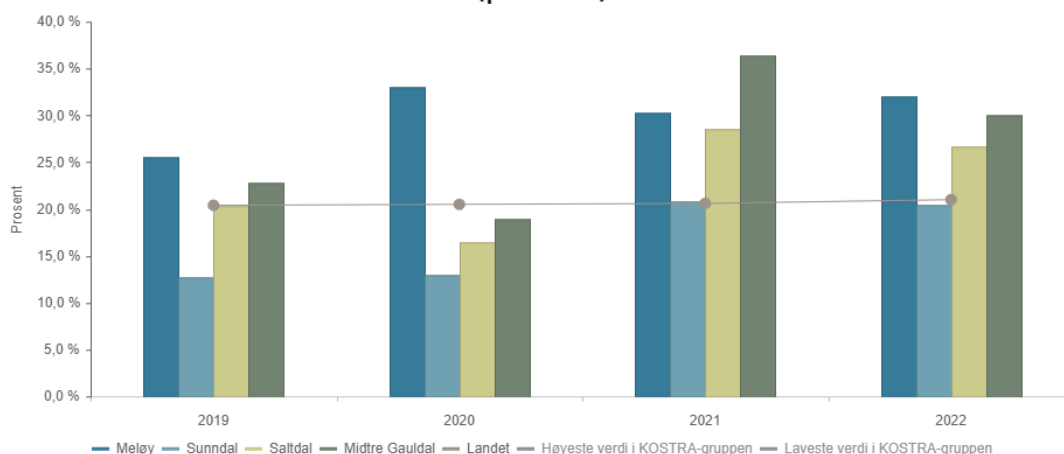
	2019	2020	2021	2022
Meløy	16,2 %	22,6 %	26,2 %	25,0 %
Sunndal	12,0 %	15,5 %	17,7 %	15,3 %
Saltdal	33,1 %	13,4 %	13,6 %	15,8 %
Midtre Gauldal	16,6 %	21,6 %	27,5 %	13,5 %
Landet	12,9 %	13,1 %	13,3 %	13,7 %

5.-7. trinn Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (prosent)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	20,9 %	21,1 %	29,9 %	23,6 %
Sunndal	11,6 %	12,9 %	15,9 %	15,3 %
Saltdal	30,0 %	33,5 %	20,1 %	29,4 %
Midtre Gauldal	29,1 %	22,4 %	21,3 %	30,3 %
Landet	19,9 %	20,4 %	20,6 %	20,5 %

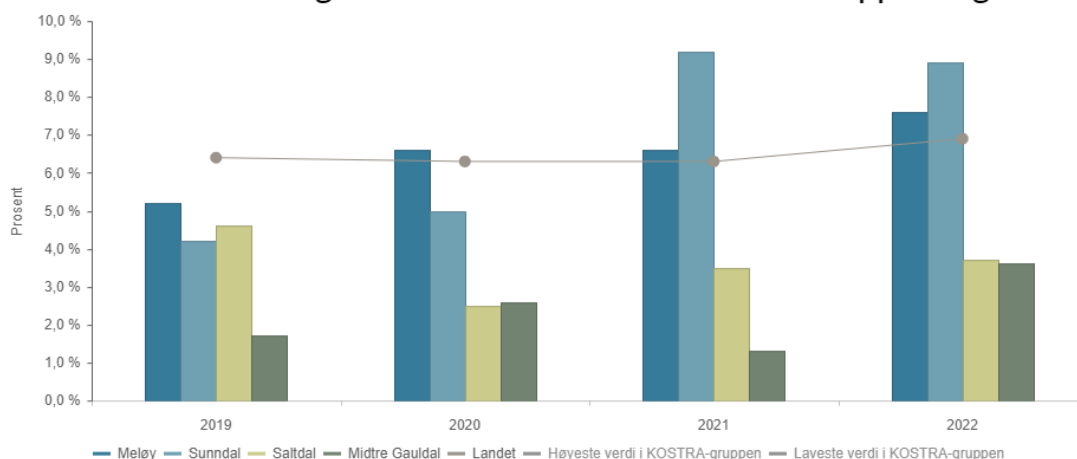
8.-10. trinn Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (prosent)

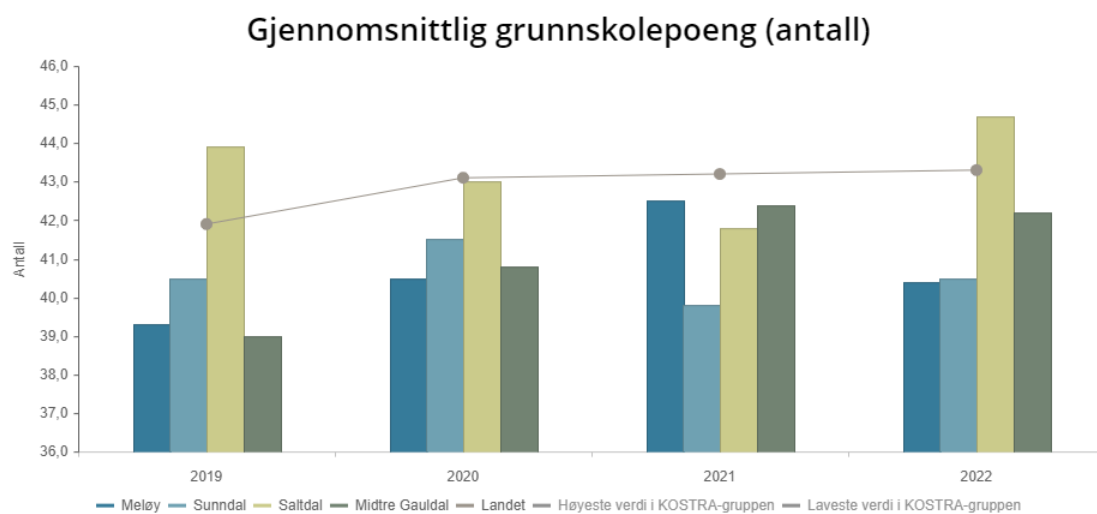
Vi ser av diagrammene over at veksten har vært betydelig både på 1.-4. trinn og 8.-10. trinn fra 2019 til 2022. På ungdomstrinnet går nå én av tre lærertimer til spesialundervisning.

Ser vi på andel elever som har mottatt særskilt norskopplæring, så var det 7,6 % av elevene som mottok dette i 2022. Dette er nest høyest i utvalget:

Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring

Til slutt ser vi på resultatet målt igjennom gjennomsnittlige grunnskolepoeng:

	2019	2020	2021	2022
Meløy	39,3	40,5	42,5	40,4
Sunndal	40,5	41,5	39,8	40,5
Saltdal	43,9	43,0	41,8	44,7
Midtre Gauldal	39,0	40,8	42,4	42,2
Landet	41,9	43,1	43,2	43,3

Som vi ser av diagrammet over har Meløy et gjennomsnitt i 2022 på 40,4 grunnskolepoeng. Til tross for den svært høye ressursinnsatsen i skolen er dette lavest i utvalget og godt under landsgjennomsnittet som var på 43,3 poeng.

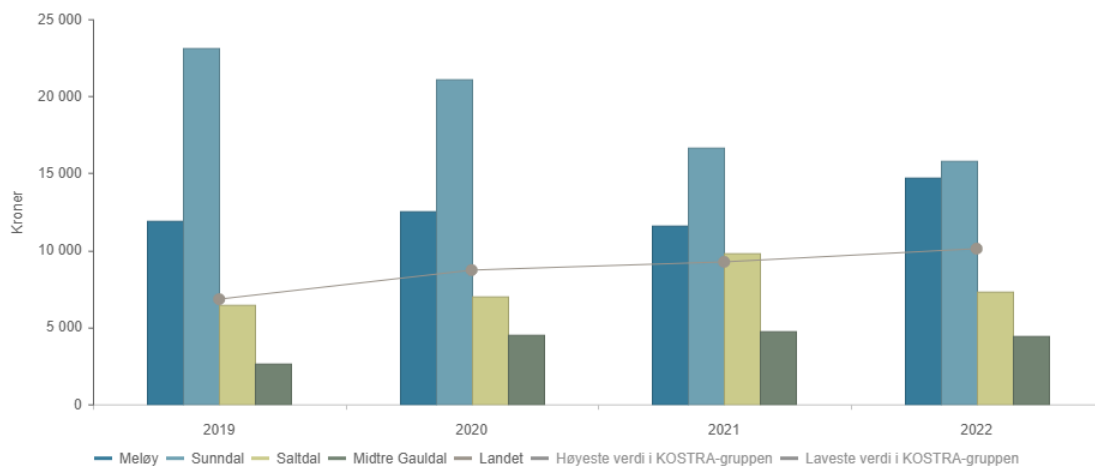
Skolefritidsordning - SFO

Vi starter med å se så på netto driftsutgifter til SFO pr innbygger 6 – 9 år:

Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Meløy kommune har en netto driftsutgift på kr 14 688 pr innbygger i aldersgruppa 6-9 år på SFO. Dette er nest høyest i utvalget, og en relativt kraftig økning fra 2021 da kostnadene var kr 11 641 pr innbygger 6-9 år.

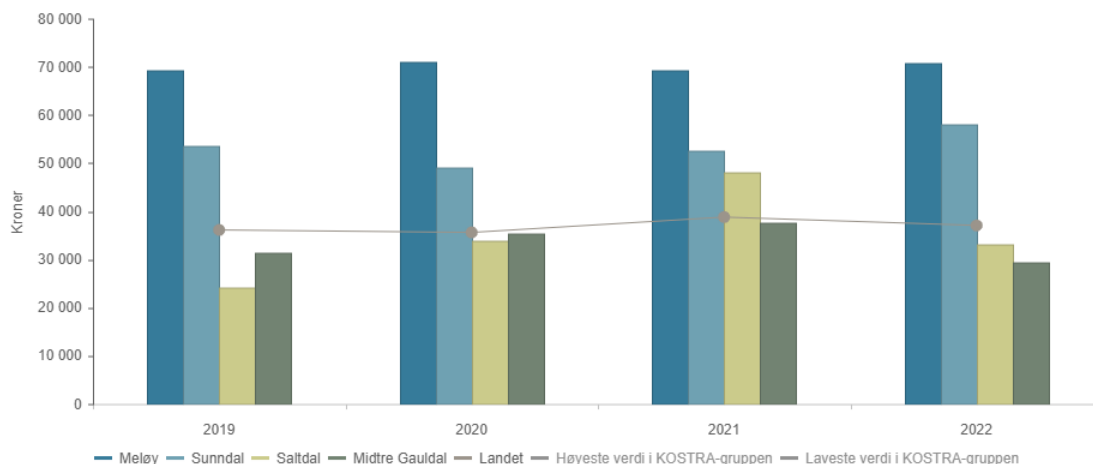
Netto driftsutgifter pr innbygger 6 – 9 år vil normalt variere med følgende:

- ✖ Prisen foreldrene betaler
- ✖ Antall skoler med SFO (som henger sammen med skolestruktur)
- ✖ Andel barn som deltar, dvs volum
- ✖ Oppholdstid pr uke
- ✖ Bemanningstetthet (barn pr voksen)
- ✖ Åpningstid ut over skoleruta

Ser vi på bruttokostanden (som er kostnaden før foreldrebetalingen er trukket fra) så finner vi følgende:

Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2019	2020	2021	2022
Meløy	69 275	70 957	69 363	70 686
Sunndal	53 644	49 029	52 636	58 152
Saltdal	24 125	33 871	48 117	33 044
Midtre Gauldal	31 380	35 300	37 723	29 374
Landet	36 137	35 624	38 806	37 079

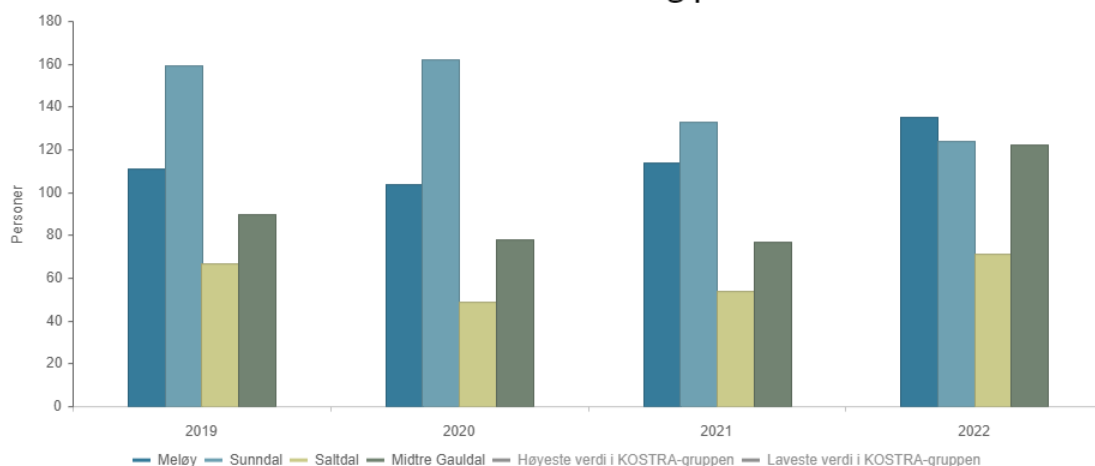
Meløy har klart høyest brutto driftsutgifter pr bruker med kr 70 686 pr bruker. Nivået har ligget svært høyt igjennom hele perioden. Det fremkommer ikke hva som er årsaken til de høye kostnadene, men det er nærliggende å tro at dette henger sammen med skolestruktur (små skoler gir små SFO'er).

Produktiviteten/ressursbruk pr kommunal bruker målt som korrigerte brutto driftsutgifter vil normal variere med:

- ✖ Struktur, dvs antall steder som tilbyr SFO
- ✖ Bemanningstetthet pr barn
- ✖ Oppholdstid i gjennomsnitt pr barn

Meløy har hatt en økning i antall brukere i SFO fra 114 i 2021 til 135 i 2022:

Antall elever i kommunal og privat SFO

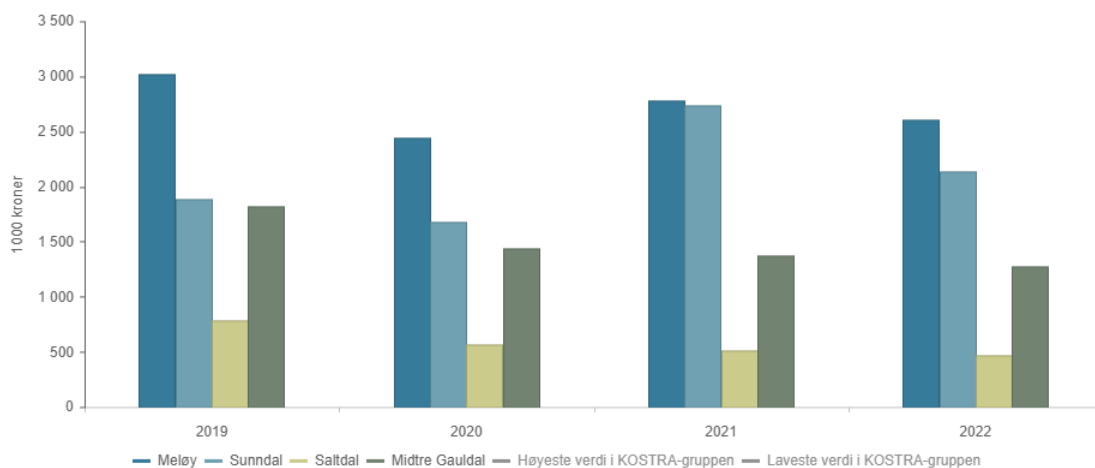

	2019	2020	2021	2022
Meløy	111	104	114	135
Sunndal	159	162	133	124
Saltdal	67	49	54	71
Midtre Gauldal	90	78	77	122

Men brukerbetalningene har ikke økt tilsvarende (merk dette er millioner kroner og ikke pr bruker/innbygger):

Brukerbetaling for kommunale tjenester (215) Skolefritidstilbud

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2019	2020	2021	2022
Meløy	3 016	2 438	2 781	2 602
Sunndal	1 885	1 678	2 734	2 136
Saltdal	785	569	510	471
Midtre Gauldal	1 821	1 438	1 376	1 271

Det fremkommer ikke av KOSTRA hva som er årsaken til at ikke inntekten øker selv om antallet bruker øker. Men det er nærliggende å tro at dette har med innføringen av gratis kjernetid i SFO for 1.trinn fra 2022 å gjøre.

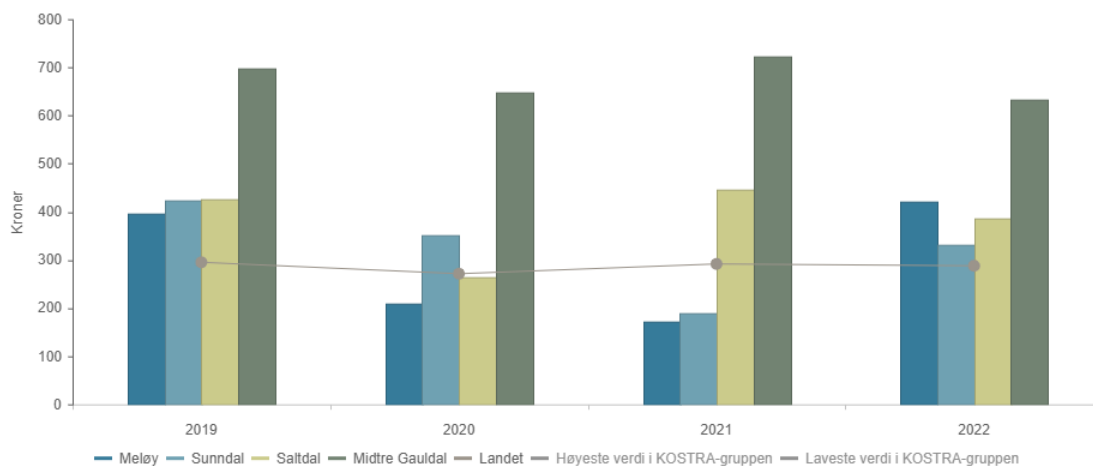
Skoleskyss

Utgifter til skoleskyss påvirker også kommunens utgifter til grunnskolesektoren:

Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Driftsutgifter til skoleskyss pr elev illustreres av søylene som viser at Meløy har hatt svært lave kostnader til skoleskyss i 2020 og 2021, men at det har økt igjen i 2022 – tilbake til samme nivået som i 2019.

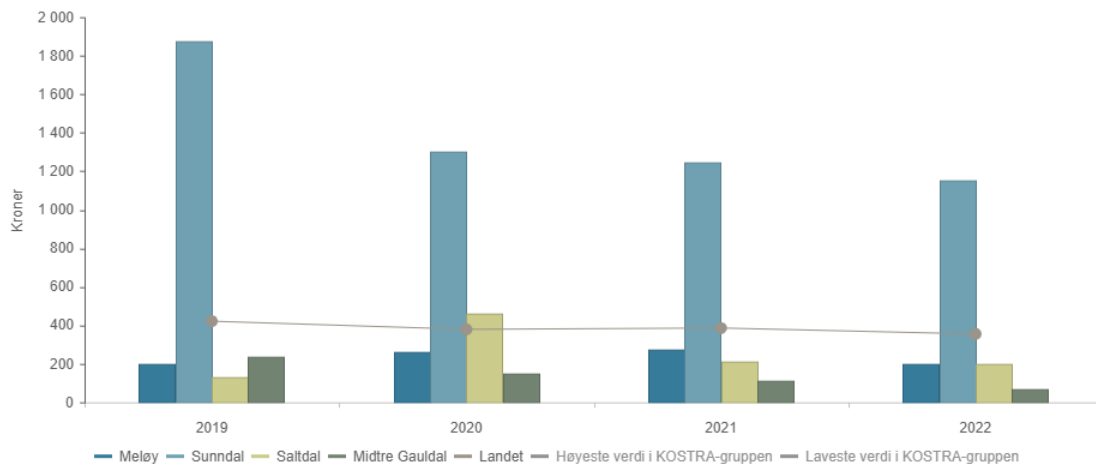
Voksenopplæring

Når det gjelder voksenopplæring så ser vi av diagrammet nedenfor at Meløy har hatt et stabilt nivå på kostnadene på denne funksjonen (213) igjennom hele perioden:

Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

I 2022 brukte Meløy netto kr 199 pr innbygger på voksenopplæring. Dette er omtrent samme nivå som tidligere år.

9 Barnehage

Ved gjennomgangen av barnehager er følgende funksjoner lagt til grunn:

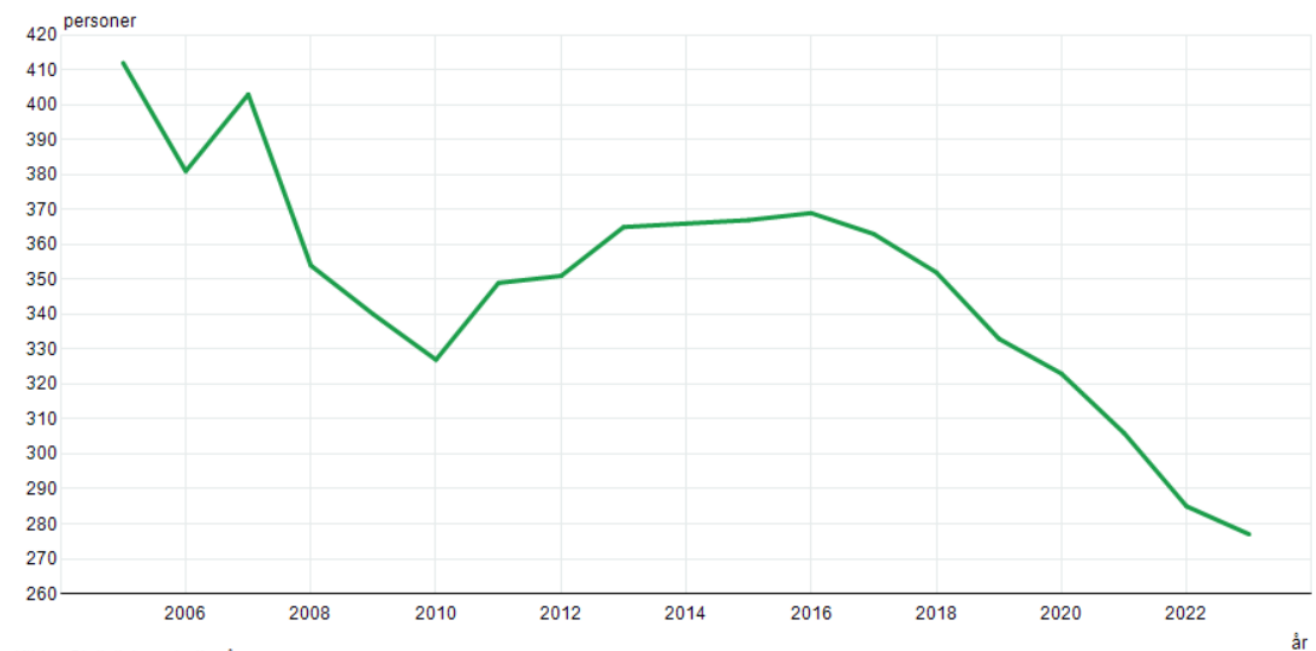
Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- 201 Førskole
- 211 Styrket tilbud til førskolebarn
- 221 Førskolelokaler og skyss

Befolkningsprognose for barn 1-5 år frem til 2040

Som for skole begynner vi å se på den demografiske situasjonen for innbyggere 1-5 år i Meløy. Meløy er midt i en stor demografisk endring der man har fått, og vil få enda færre innbyggere i aldersgruppen 1-5 år i årene frem mot 2030. Den historiske utviklingen har vært slik i perioden 2005-2023:

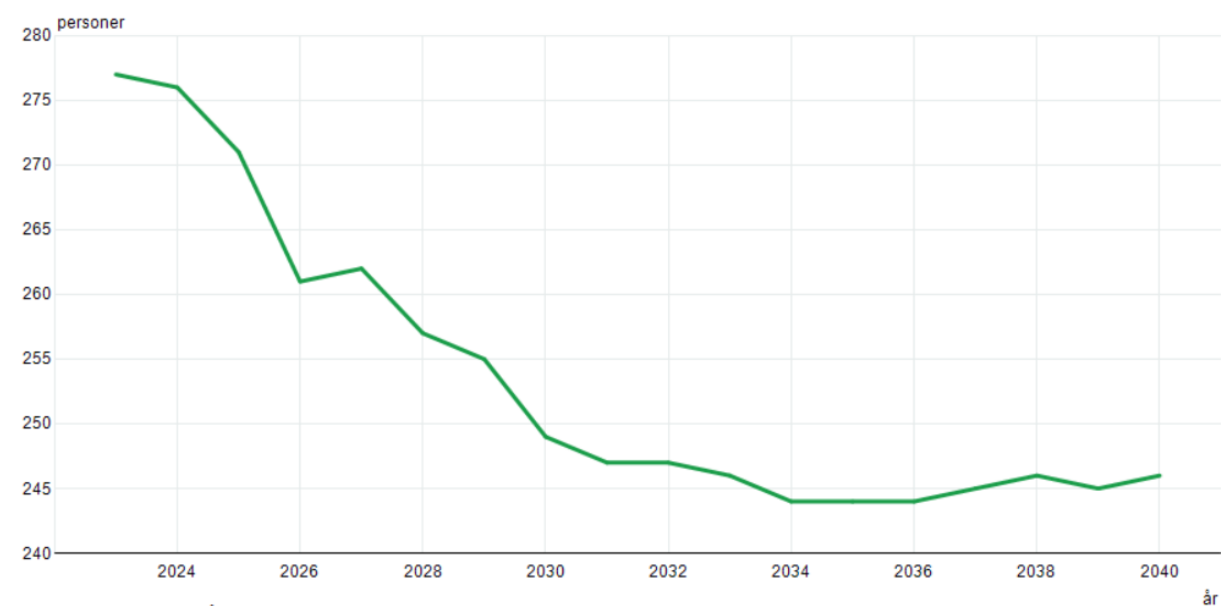
07459: Befolkning, etter år. Personer, Meløy, 1-5 år.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I 2005 hadde Meløy ca 410 innbyggere i aldersgruppen 1-5 år. Så faller det til ca 370 i 2016. I dag er tallet ca 280 barn i aldersgruppen 1-5 år. Hvis vi ser på hva SSB fremskriver om folketallet i denne gruppen så finner vi følgende:

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Hovedalternativet (MMMM), Meløy, 1-5 år.

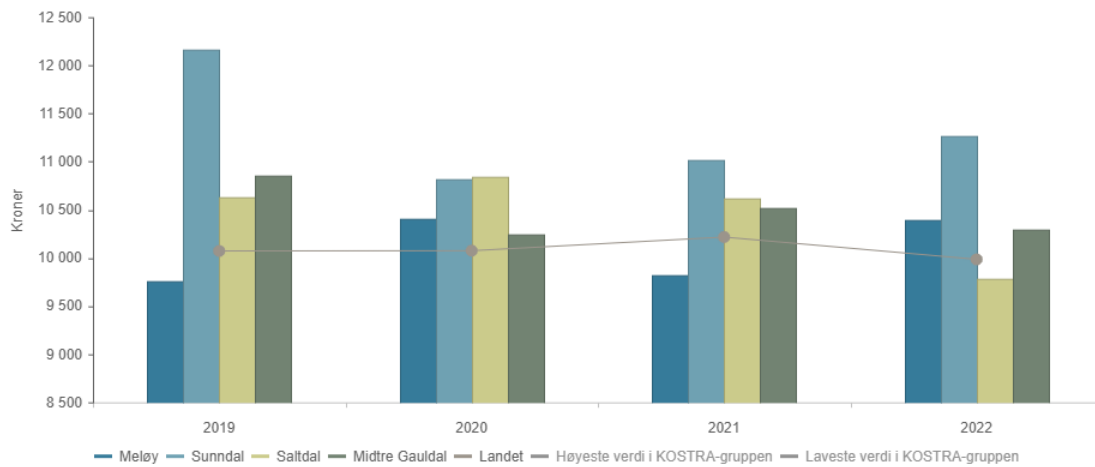
I prognosen ser vi at tallet på innbyggere i alderen 1-5 år vill reduseres fra ca 280 i 2023 til ca til ca 245 i 2030. Her er det viktig å huske på at hvert barn i alderen 1-5 år genererer et rammetilskudd fra staten på ca kr 205 000. Det betyr at man må redusere barnehagebudsjettet med ca 7,2 mill frem mot 2030 for å opprettholde samme produktivitet som i dag. Det vil si at da øker ikke kostnadene pr innbygger 1-5 år, men man har da heller ikke spart noe(!). Så kan man jo alltid diskutere hvordan barnetallsutviklingen kommer til å være utover på 2030-tallet, men tallene frem til 2026 er i alle fall rimelig sikre i og med at halvparten av de barna allerede er født.

Først ser vi på netto driftsutgifter pr innbygger for sektoren samlet:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Vi ser at Meløy kommune bruker kr 10 388 pr innbygger på barnehage (utgiftskorrigert og inflasjonsjustert). Dette er middels i utvalget, men over landsgjennomsnittet.

Netto driftsutgifter pr innbygger er et resultat av en kombinasjon av følgende:

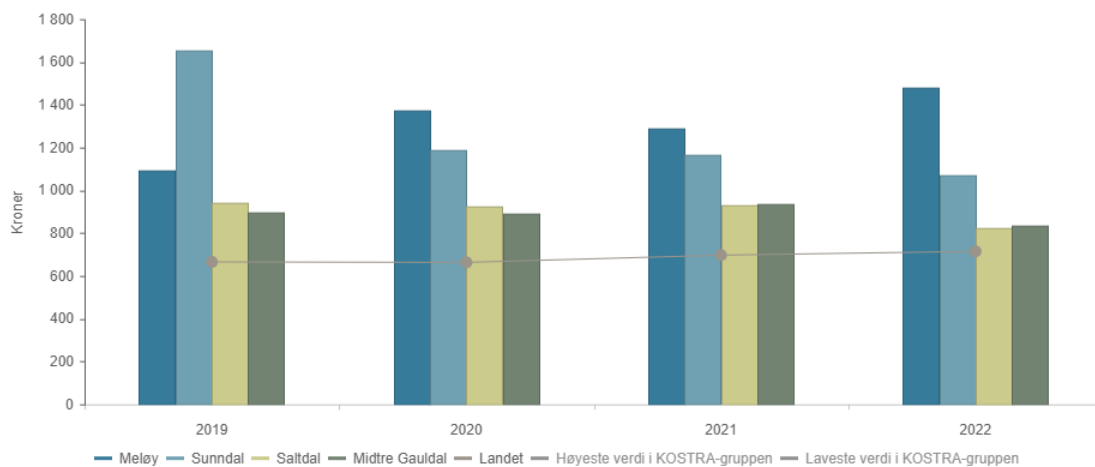
- ✖ Dekningsgrader i ulike aldersgrupper, hvor høy dekningsgrad gir høye nettoutgifter under ellers like forhold
- ✖ Struktur på tilbudet
- ✖ Bruttoutgiftene pr barn / årsverkstetthet korrigert for alder
- ✖ Nivået på foreldrebetalingen opp til maks-pris

Ser vi på lokalkostanden, så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (221) førskolelokaler og skyss (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

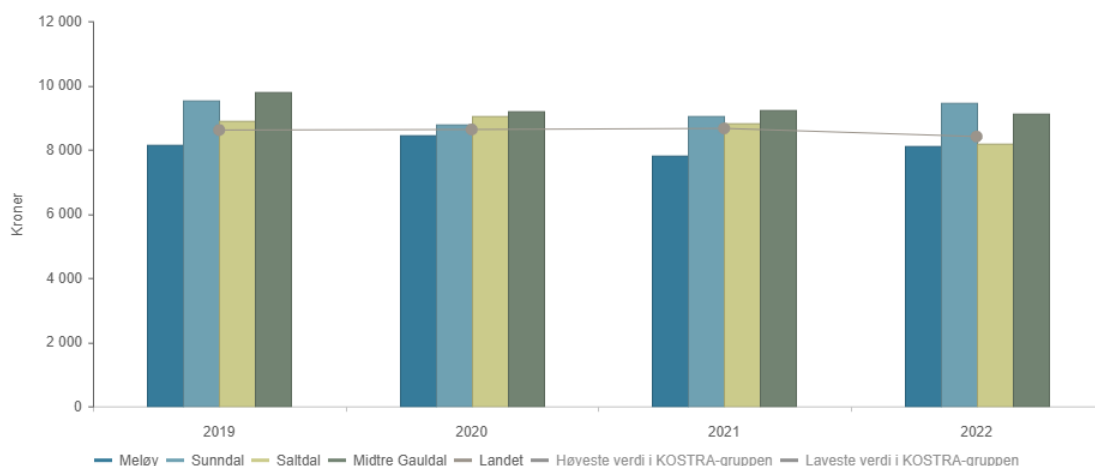

Vi ser av diagrammet over at Meløy har klart høyest kostnader til lokaler (og skyss) med kr 1 481 pr innbygger. Hvis vi bare ser på funksjon 201 – barnehagedrift, så ligger Meløy lavest:

Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

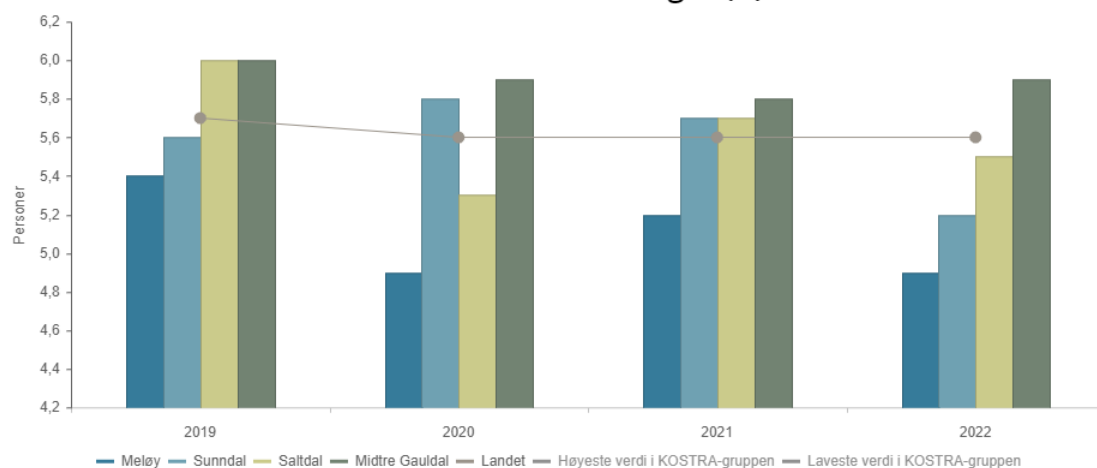
**) Graf er justert med utgiftsbehov

I 2022 brukte Meløy kr 8 102 pr innbygger på barnehager, noe som er lavest i utvalget og under landsgjennomsnittet som er på kr 8 406 pr innbygger.

Det fremkommer ikke av KOSTRA hvorfor behovet/ressursbruken er så forskjellig i de ulike kommunene. Erfaringsvis handler det ofte om struktur (små barnehager) og om uutnyttet kapasitet. Forklaringen ligger gjerne også i forskjeller i ansiennitet og bemanningssammensetningen i forhold til andel assistenter, andel med fulltidsplass samt at man kan ha kortere åpningstid enn de øvrige kommunale barnehagene i utvalget. Men først og fremst handler det om bemanning:

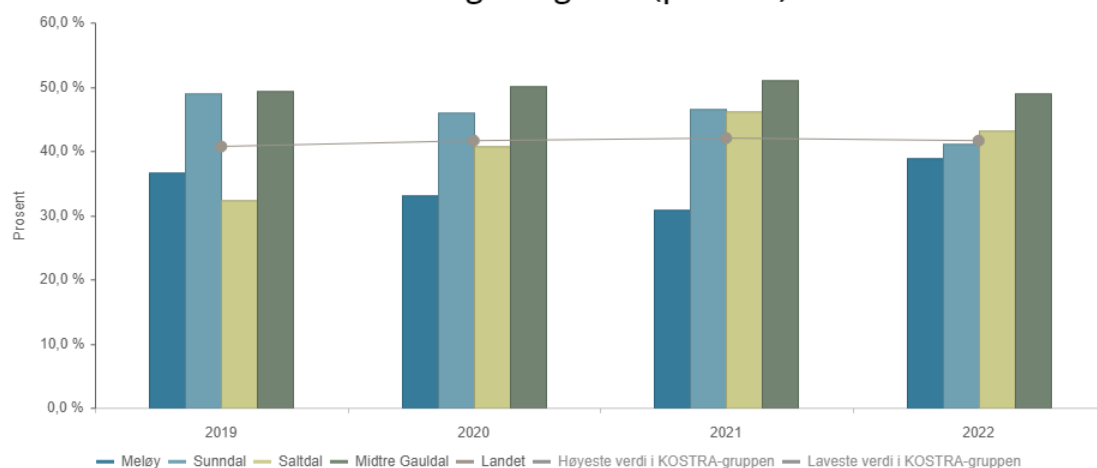
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	5.4	4.9	5.2	4.9
Sunndal	5.6	5.8	5.7	5.2
Saltdal	6.0	5.3	5.7	5.5
Midtre Gauldal	6.0	5.9	5.8	5.9
Landet	5.7	5.6	5.6	5.6

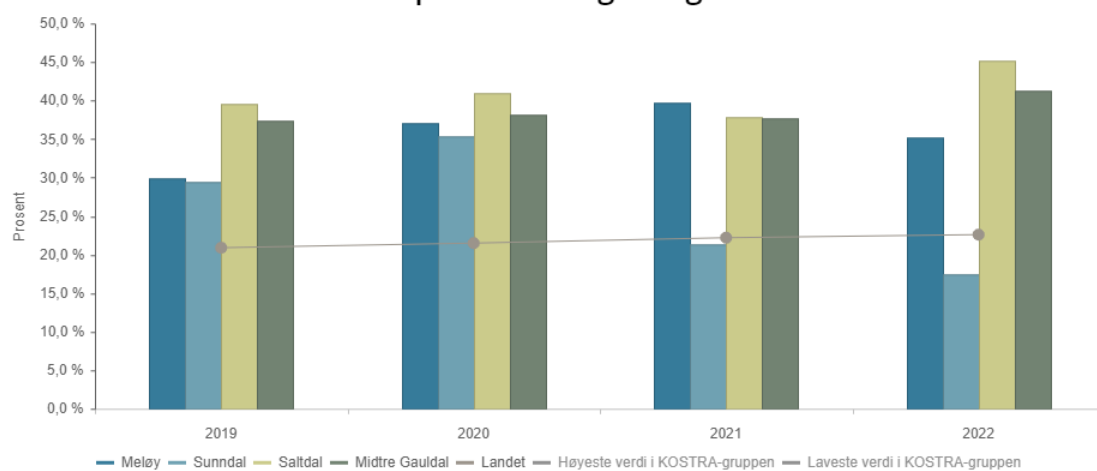
Vi ser i diagrammet over at Meløy hadde 4,9 barn pr årsverk i 2022 og Midtre Gauldal 5,9. Landsgjennomsnittet er 5,6 barn (korrigert for alder) pr årsverk. Så det kan ikke være dette som er årsaken til de lave kostnadene. Ser vi på utdanningsnivå, så ser vi at Meløy har klart lavest andel med barnehagelærerutdanning:

Grunnbemanning barnehagelærer andel årsverk fordelt på utdanningsbakgrunn (prosent)

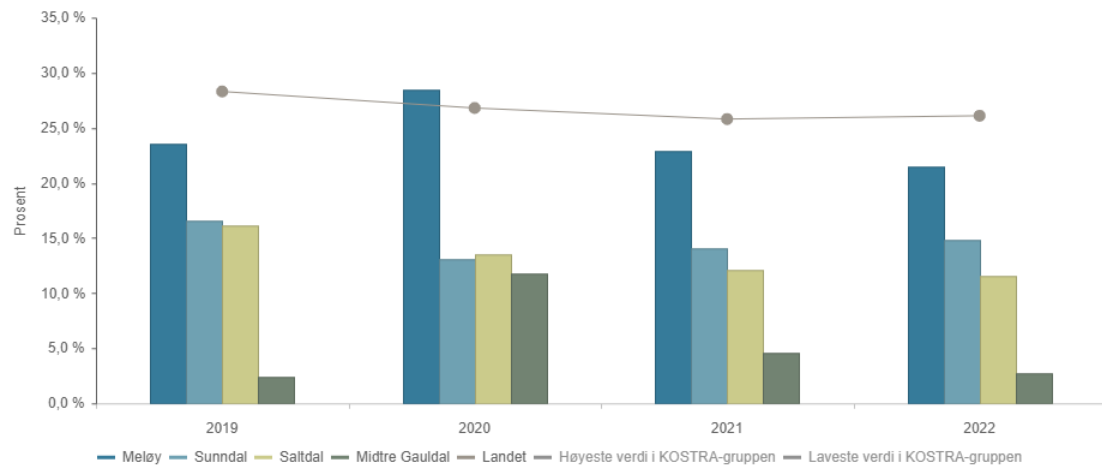
Og nest lavest andel med barne- og ungdomsfagarbeider:

Grunnbemanning barne- og ungdomsfagarbeider andel årsverk fordelt på utdanningsbakg

Og høyest andel ufaglærte eller annen utdanning en barnehagelærer, og barne- og ungdomsarbeider:

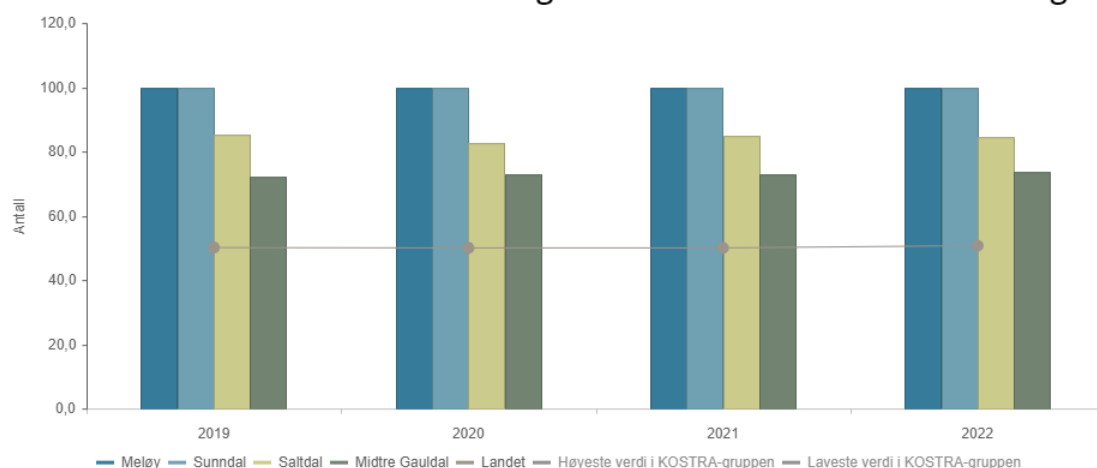
Grunnbemanning annen bakgrunn andel årsverk fordelt på utdanningsbakgrunn (prosent)

Dette «relativt» lave utdanningsnivået kan være med på å forklare det (relativt) lave kostnadsnivået på funksjon 201 som vist over.

Kostnader i kommunale barnehager påvirker overføringene til de private barnehagene. Hvordan er fordelingen mellom private og kommunale barnehager?

Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage

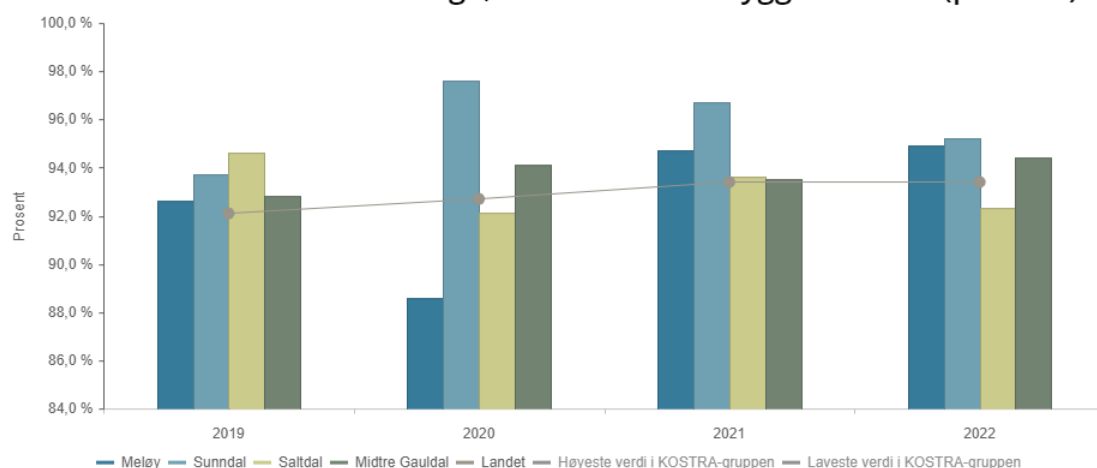

	2019	2020	2021	2022
Meløy	100.0	100.0	100.0	100.0
Sunndal	100.0	100.0	100.0	100.0
Saltdal	85.2	82.6	84.9	84.6
Midtre Gauldal	72.0	73.0	72.8	73.8
Landet	50.1	50.0	50.0	50.7

I Meløy og Sunndal går alle barna i kommunale barnehager. I Saltdal går 84,6 % av barna i kommunale barnehager og i Midtre Gauldal 73,8 %.

Dekningsgraden angir hvor stor andel av barna i aktuell aldersgruppe som har barnehageplass:

Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	92,6 %	88,6 %	94,7 %	94,9 %
Sunndal	93,7 %	97,6 %	96,7 %	95,2 %
Saltdal	94,6 %	92,1 %	93,6 %	92,3 %
Midtre Gauldal	92,8 %	94,1 %	93,5 %	94,4 %
Landet	92,1 %	92,7 %	93,4 %	93,4 %

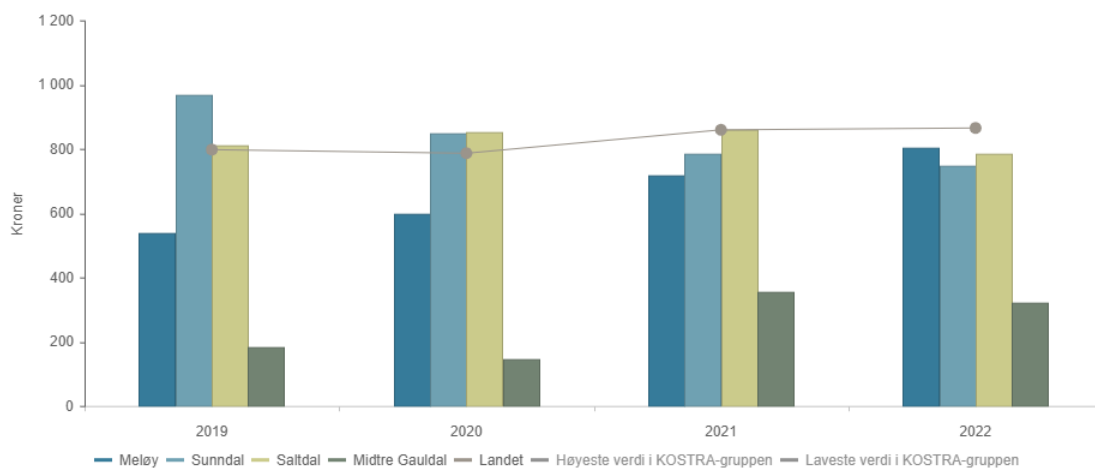
I Meløy går 94,9 % av barna i aldergruppen i barnehage. Dette er middels i utvalget, og litt over landsgjennomsnittet som er på 93,4 %. Men det er små forskjeller mellom kommunene.

Meløy brukte kr 805 pr innbygger styrket tilbud til barnehagebarn (funksjon 211), noe som er marginalt høyest i utvalget:

Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Meløy	539	598	717	805
Sunndal	969	850	785	748
Saltdal	810	853	858	787
Midtre Gauldal	183	146	355	323
Landet	798	786	859	865

10 Kultur og kirke

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

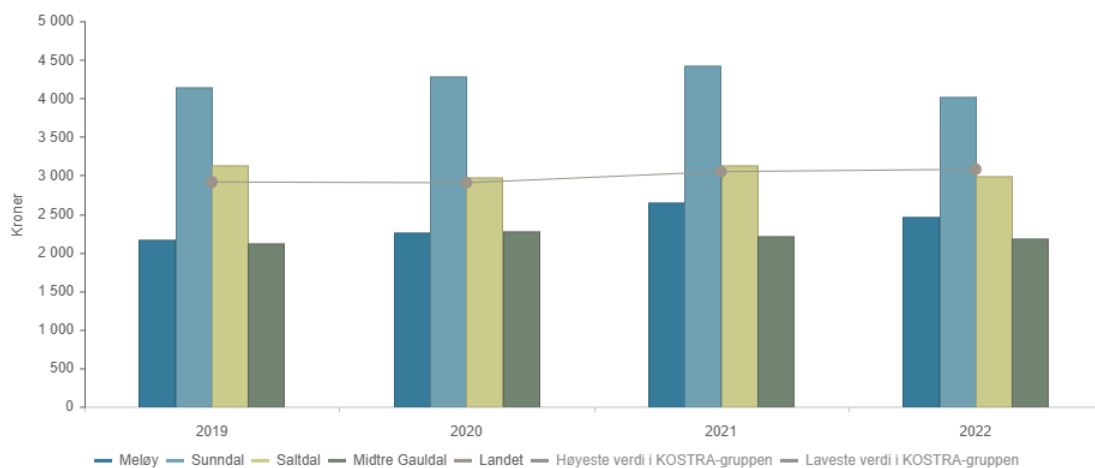
- 231 Aktivitetstilbud til barn og unge
- 370 Bibliotek
- 373 Kino
- 375 Museer
- 377 Kunstformidling
- 380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
- 383 Musikk- og kulturskoler
- 385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andre kulturbygg
- 386 Kommunale kulturbygg
- 390 Den norske kirke
- 393 Kirkegårder, gravlunder og krematorier

Kultur

I diagrammet nedenfor ser vi nettoutgifter til kultursektoren (samlet for alle funksjoner) pr innbygger:

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

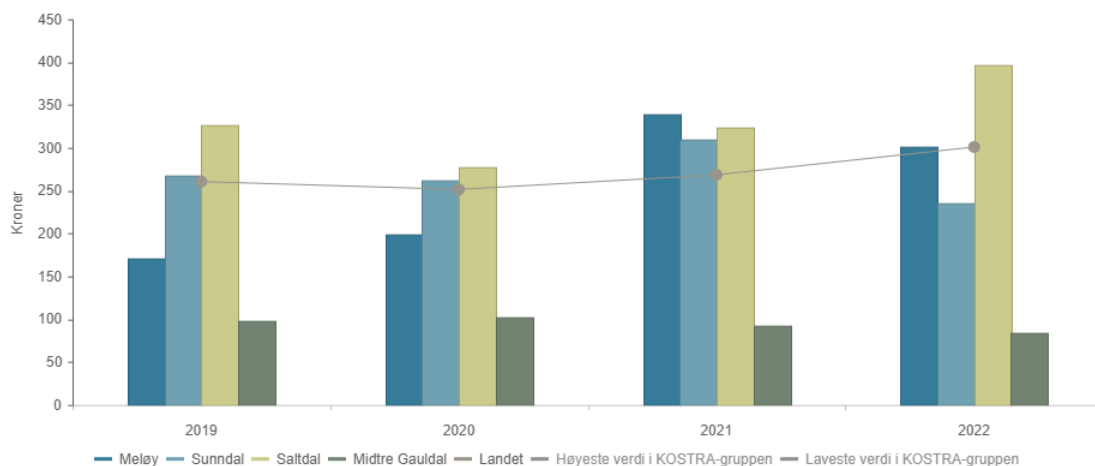
	2019	2020	2021	2022
Meløy	2 161	2 260	2 641	2 457
Sunndal	4 144	4 280	4 424	4 017
Saltdal	3 131	2 973	3 123	2 992
Midtre Gauldal	2 115	2 279	2 206	2 179
Landet	2 914	2 904	3 048	3 079

Vi ser her at Meløy ligger nest lavest i utvalget med kr 2 457 pr innbygger. Midtre Gauldal ligger lavest med kr 2 179 pr innbygger. En reduksjon ned til nivået til Midtre Gauldal, ville medført et kutt på 1,7 mill. Dette diagrammet er et samlediagram for alle funksjoner som inngår på kulturområdet. Hvis vi ser på de ulike funksjonene så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

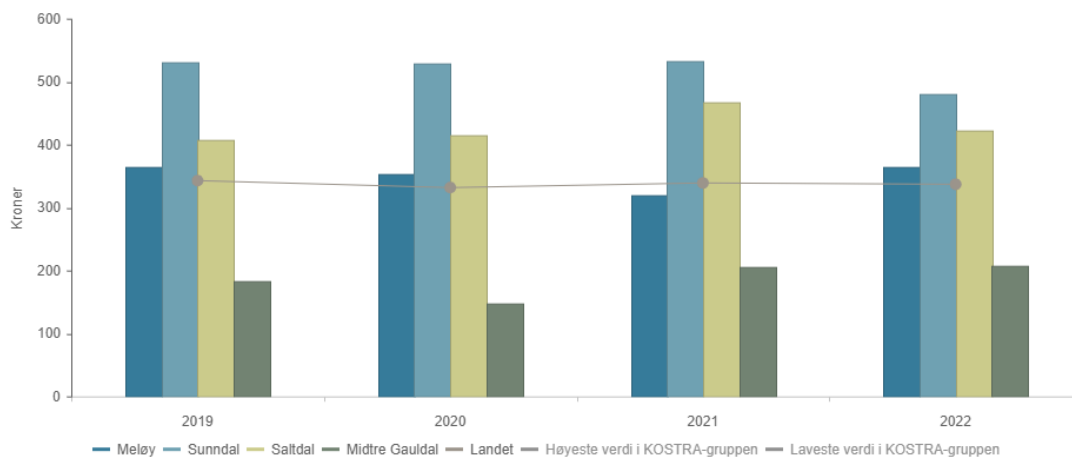

Meløy bruker kr 302 pr innbygger på aktivitetstilbud til barn og unge. Dette er nest høyest i utvalget.

Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

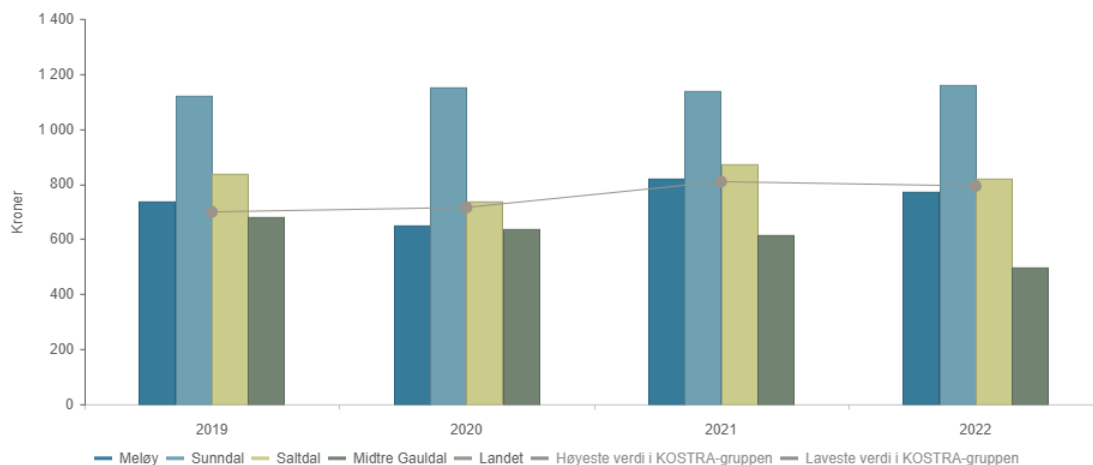

Meløy bruker middels pr innbygger på bibliotek med kr 365 pr innbygger og middels pr innbygger på idrettsanlegg med kr 744 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

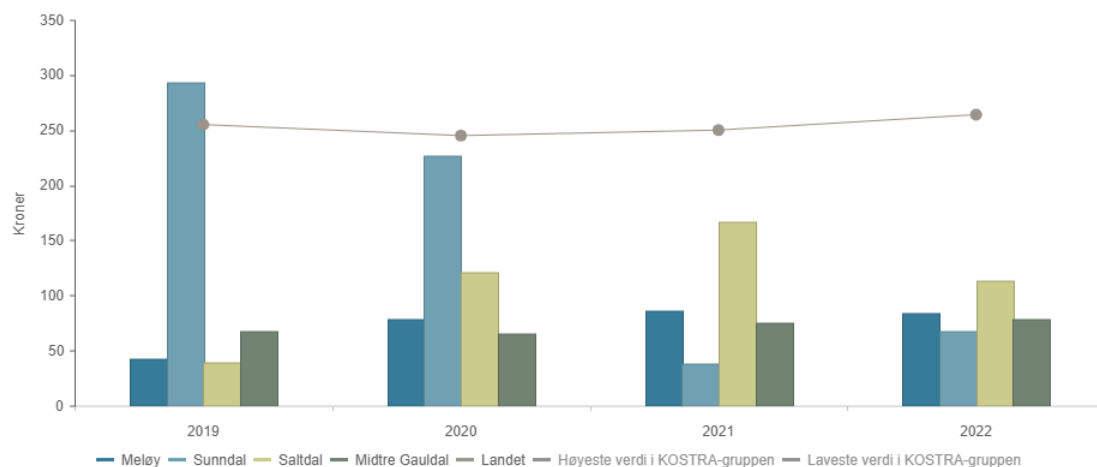

	2019	2020	2021	2022
Meløy	738	649	821	774
Sunndal	1 121	1 150	1 138	1 160
Saltdal	836	737	871	822
Midtre Gauldal	680	638	614	496
Landet	699	715	809	793
Høyeste verdi i KOSTRA-gruppen	1 121	1 150	1 138	1 160
Laveste verdi i KOSTRA-gruppen	680	638	614	496

Meløy gir 84 kr pr innbygger i tilskudd til andres idrettsanlegg i 2022:

Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)

**) Graf er justert med utgiftsbehov

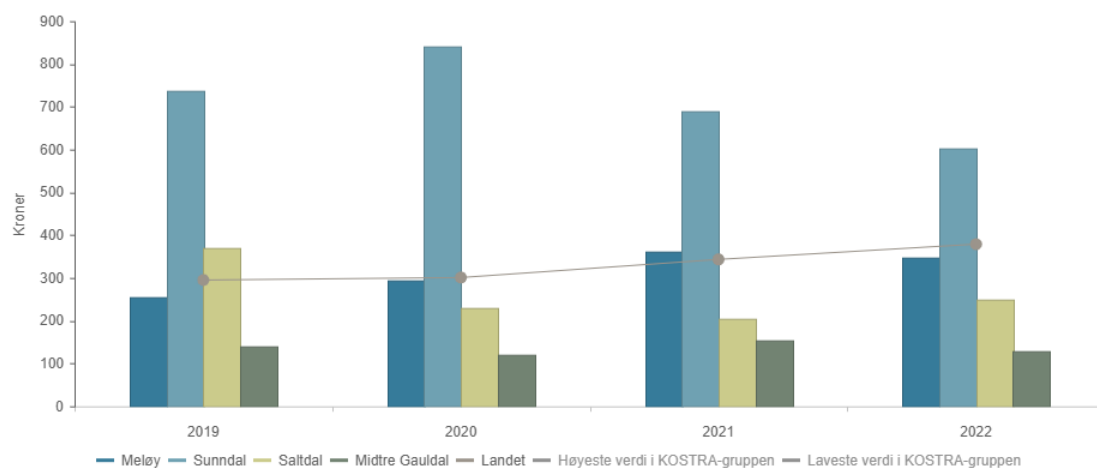

Ser vi på hva kommunen bruker på kulturbygg, så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

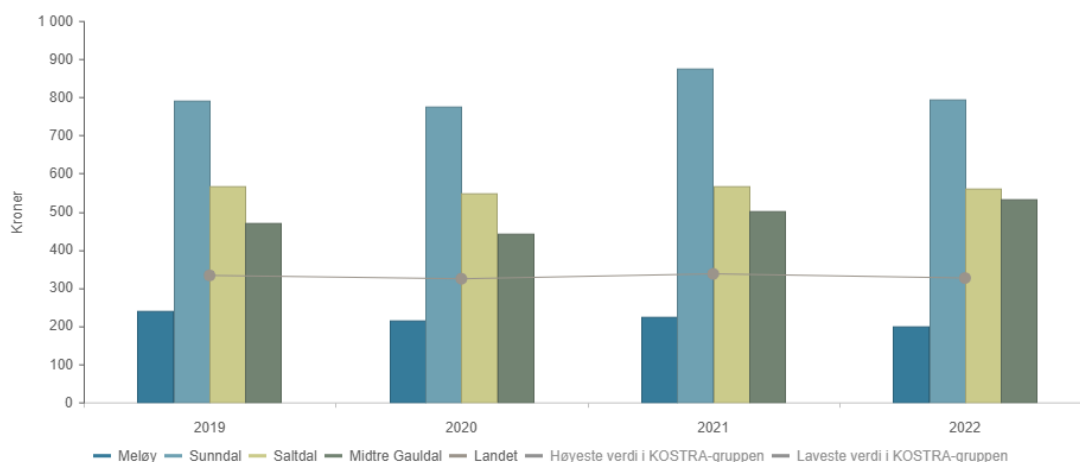
Meløy hadde middels kostnader til kommunale kulturbygg med kr 348 pr innbygger.

Kulturskolen prioriteres lavt i Meløy:

Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

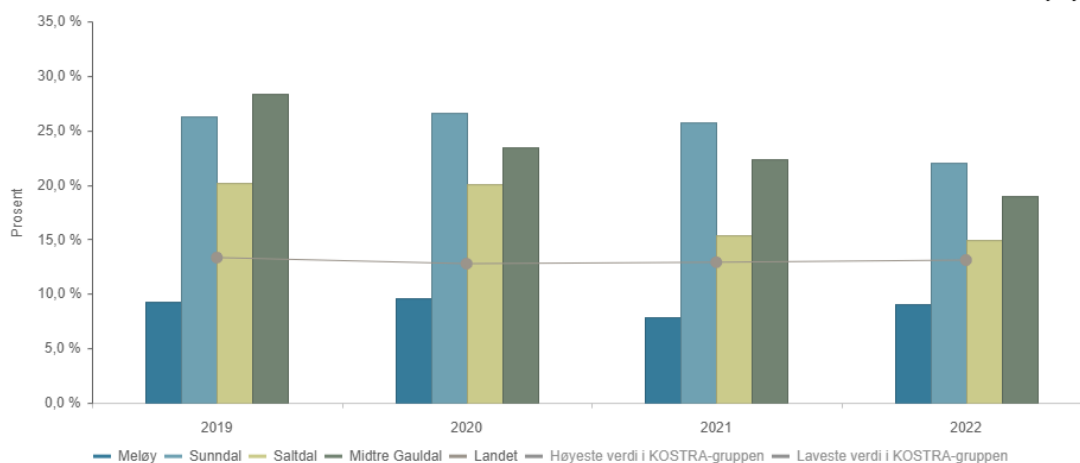
**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Meløy	240	214	225	198
Sunndal	790	775	874	795
Saltdal	566	548	568	560
Midtre Gauldal	470	442	501	533
Landet	333	324	337	326

Netto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler pr innbygger var på kr 198 pr innbygger i 2022 i Meløy. Dette er klart lavest i utvalget. I diagrammet nedenfor ser andel innbygger 6-15 år som deltar i kulturskolen:

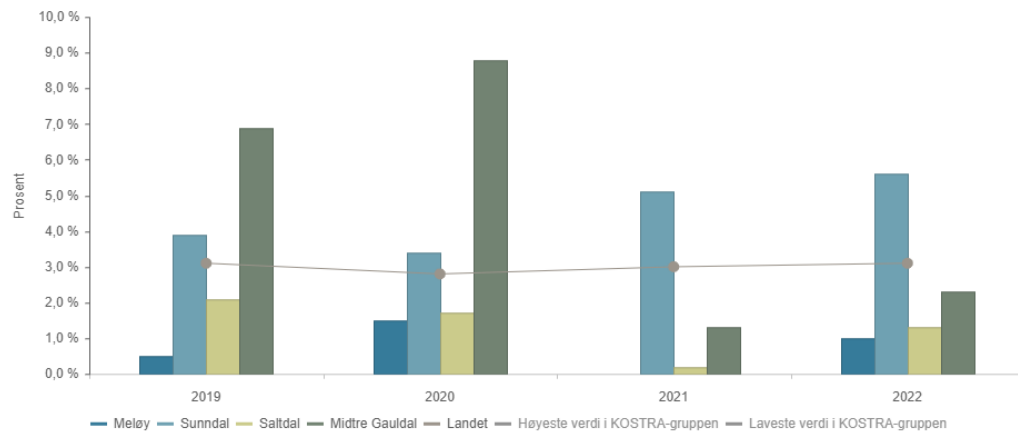
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	9,3 %	9,6 %	7,8 %	9,0 %
Sunndal	26,3 %	26,6 %	25,7 %	22,0 %
Saltdal	20,2 %	20,0 %	15,4 %	15,0 %
Midtre Gauldal	28,4 %	23,4 %	22,4 %	19,0 %
Landet	13,3 %	12,8 %	12,9 %	13,1 %

Vi ser av diagrammet over at i 2022 deltok 9 % av innbyggerne i Meløy i alderen 6-15 år i kulturskolen. Dette er lavest i utvalget og godt under nivået til landsgjennomsnittet som er på 13,1 %. I tillegg er det en venteliste på 1 %:

Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år

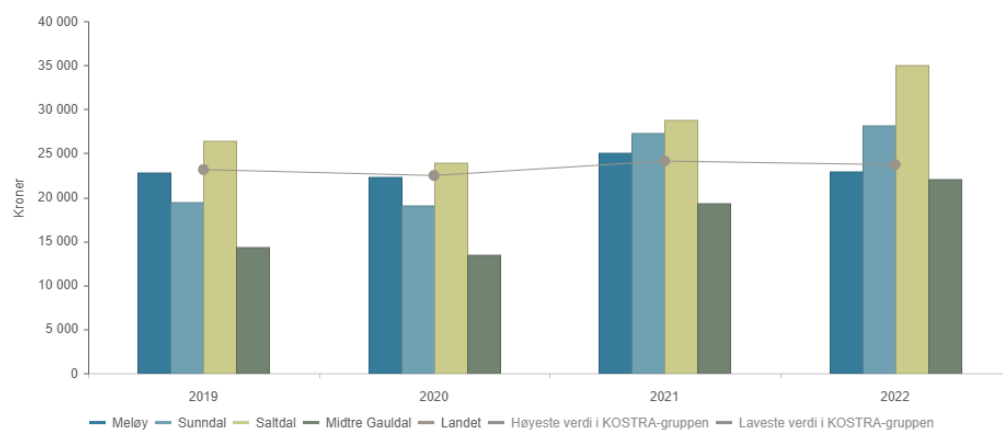

	2019	2020	2021	2022
Meløy	0,5 %	1,5 %	0,0 %	1,0 %
Sunndal	3,9 %	3,4 %	5,1 %	5,6 %
Saltdal	2,1 %	1,7 %	0,2 %	1,3 %
Midtre Gauldal	6,9 %	8,8 %	1,3 %	2,3 %
Landet	3,1 %	2,8 %	3,0 %	3,1 %

Ser vi på brutto driftsutgifter pr bruker i kultur- og musikksskolen så finner vi følgende:

Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2019	2020	2021	2022
Meløy	22 853	22 330	25 074	22 934
Sunndal	19 405	19 111	27 351	28 149
Saltdal	26 386	23 980	28 726	35 036
Midtre Gauldal	14 270	13 501	19 358	22 081
Landet	23 136	22 466	24 107	23 689

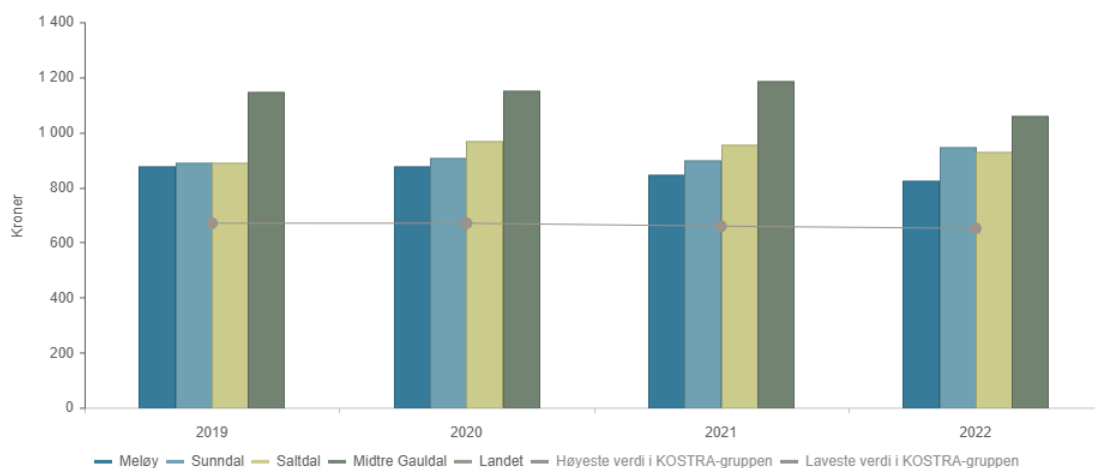
Meløy brukte i 2022 kr 22 934 pr bruker på kommunale musikk- og kulturskoler, noe som er omtrent på nivå med landsgjennomsnittet.

Kirke

Ser vi på kommunenes utgifter til Den norske kirke og stell og vedlikehold av gravplasser, så hadde Meløy følgende netto driftsutgifter i 2022:

Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2019	2020	2021	2022
Meløy	877	875	845	826
Sunndal	890	906	899	945
Saltdal	892	968	957	930
Midtre Gauldal	1 147	1 152	1 185	1 061
Landet	670	670	659	651

Her ser vi at Meløy hadde en kostnad til dette på kr 826 pr innbygger i 2022, noe som er lavest blant kommunene i utvalget. Nivået har ligget stabilt i hele perioden.

11 Plan, kulturminne, natur og nærmiljø

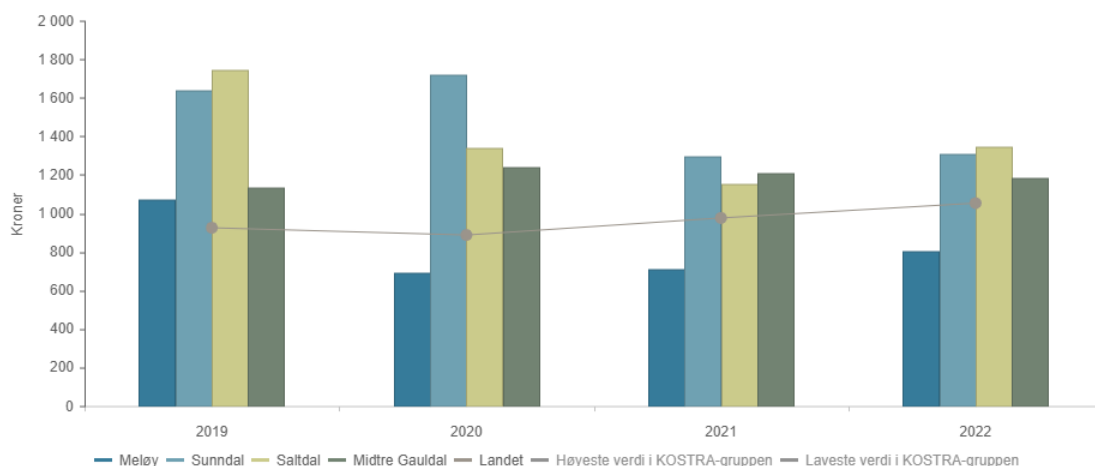
Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- 301 Plansaksbehandling
- 302 Bygge og delesaksbehandling og seksjonering
- 303 Kart og oppmåling
- 335 Rekreasjon i tettsted
- 360 Naturforvaltning og friluftsliv
- 365 Kulturminnevern

Dette er også et sammensatt kapittel når det gjelder omfanget av tjenesteområder som inngår. Først ser vi på hva kommunene samlet bruker på hele dette tjenesteområdet:

Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2019	2020	2021	2022
Meløy	1 074	691	713	803
Sunndal	1 638	1 719	1 297	1 311
Saltdal	1 743	1 342	1 154	1 346
Midtre Gauldal	1 137	1 241	1 206	1 184
Landet	925	887	976	1 053

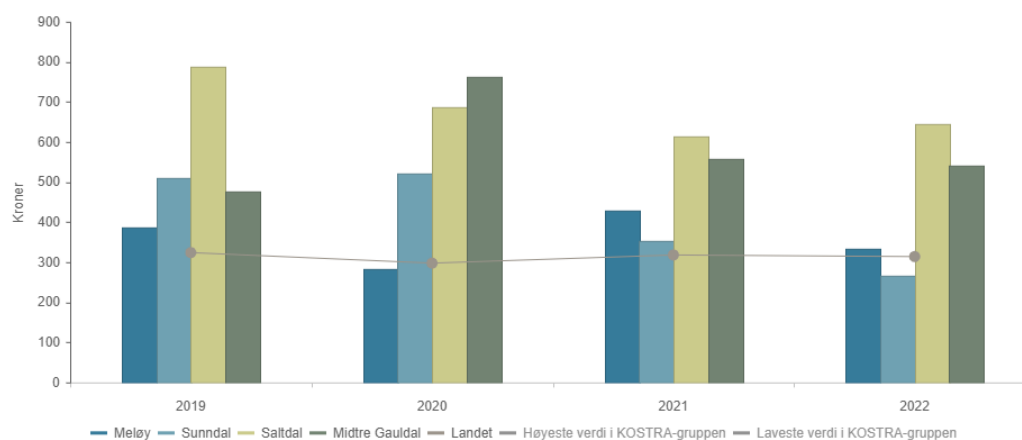
Vi ser her at Meløy hadde en nettokostnad i 2022 på hele dette området på kr 803 pr innbygger. Dette er lavest i utvalget.

Hvordan fordeler dette seg på de ulike funksjonen som inngår i området? Vi begynner med funksjon 301 – plansaksbehandling:

Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

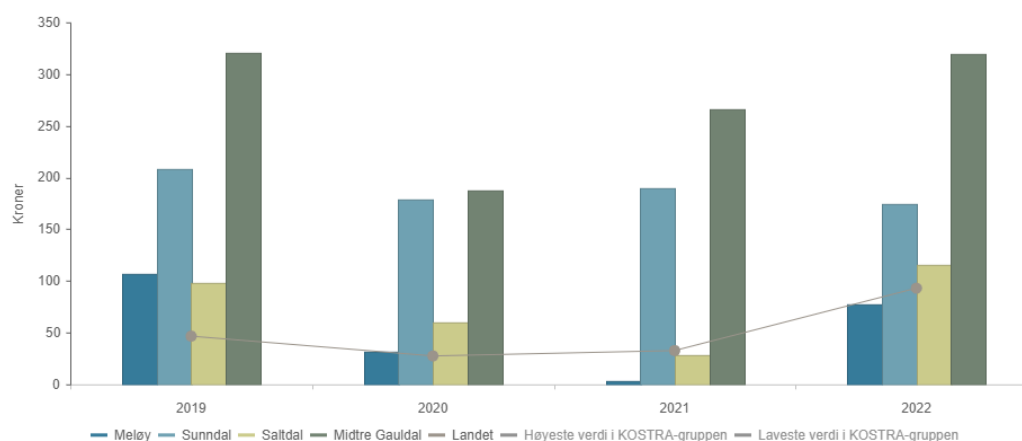
	2019	2020	2021	2022
Meløy	386	283	430	335
Sunndal	510	521	354	266
Saltdal	789	688	615	644
Midtre Gauldal	476	762	557	540
Landet	324	298	318	314

Meløy bruke kr 335 pr innbygger, noe som er middels i utvalget. For kommunene i utvalget finner vi følgende på funksjon 302 - byggesaksbehandling:

Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Meløy	106	32	3	77
Sunndal	209	179	190	174
Saltdal	98	60	28	116
Midtre Gauldal	321	188	266	320
Landet	47	27	33	93

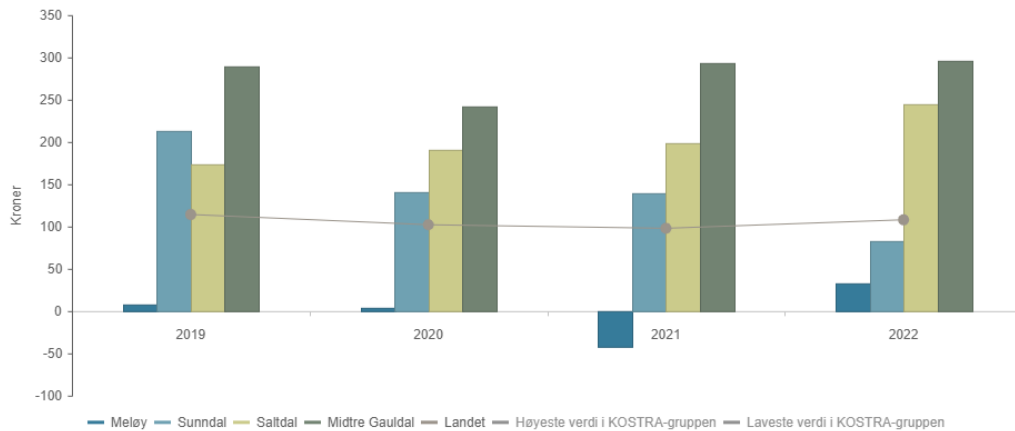
Her ser vi at Meløy utgiftsført kr 77 pr innbygger på funksjon 302

Byggesaksbehandling. På funksjon 303 – Kart og oppmåling ser bildet slik ut:

Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

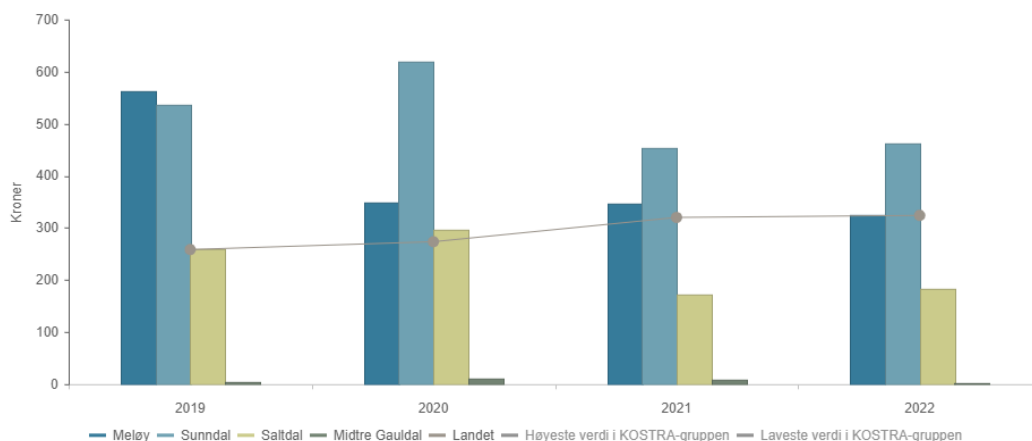

Meløy har en kostnad på kr 33 pr innbygger, noe som er middels i utvalget. På funksjon 335 – rekreasjon i tettsteder er bildet slik:

Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

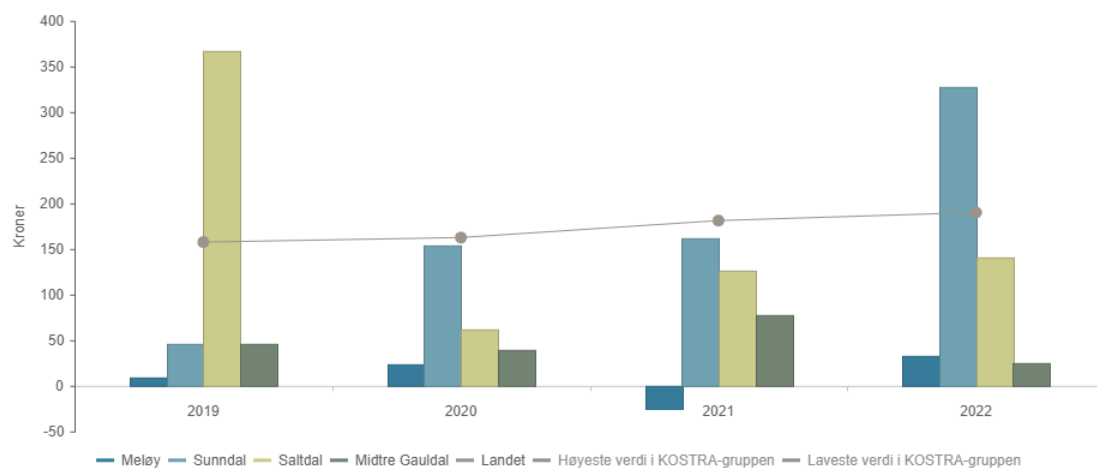
Meløy hadde en kostnad her på kr 325 pr innbygger i 2022, noe som er middels i utvalget.

Ser vi på naturforvaltning og friluftsliv så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Meløy utgiftsførte kr 33 pr innbygger på funksjon 360 – naturforvaltning og friluftsliv i 2022, noe som er lavest i utvalget (sammen med Midtre Gauldal).

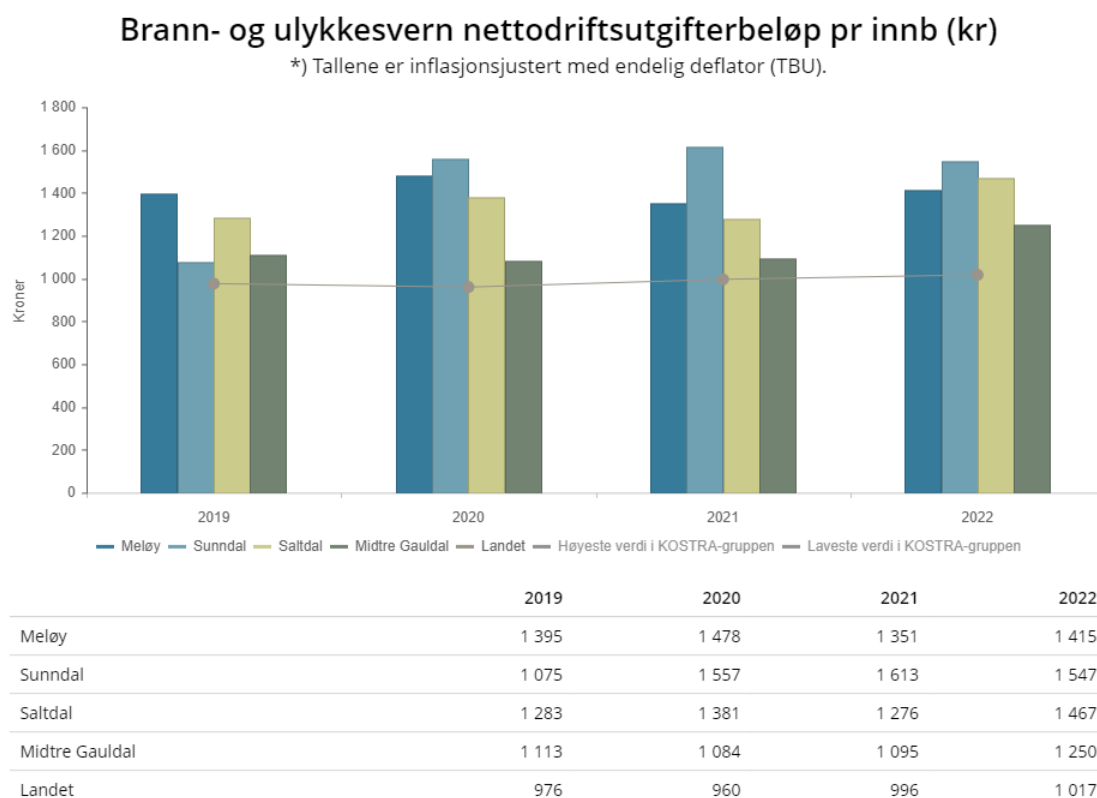
12 Brann- og ulykkesvern

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

338 Forebygging av branner og andre ulykker

339 Beredskap mot branner og andre ulykker

For brann- og ulykkesvern samlet finner vi følgende nettoutgift pr innbygger:

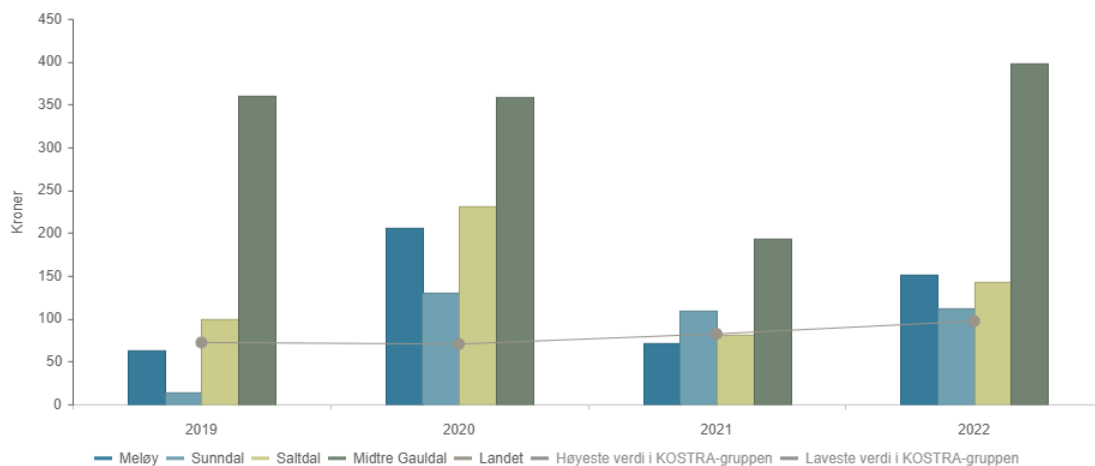
Meløy utgiftsførte kr 1 415 pr innbygger på brann- og ulykkesvern i 2022. Dette er middels i utvalget. Nivået har ligget relativt stabilt igjennom hele perioden.

Hvis vi isolert ser på nettoutgiftene pr innbygger på funksjon 338 – forebygging av brann så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (338) forebygging av branner og andre ulykker (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

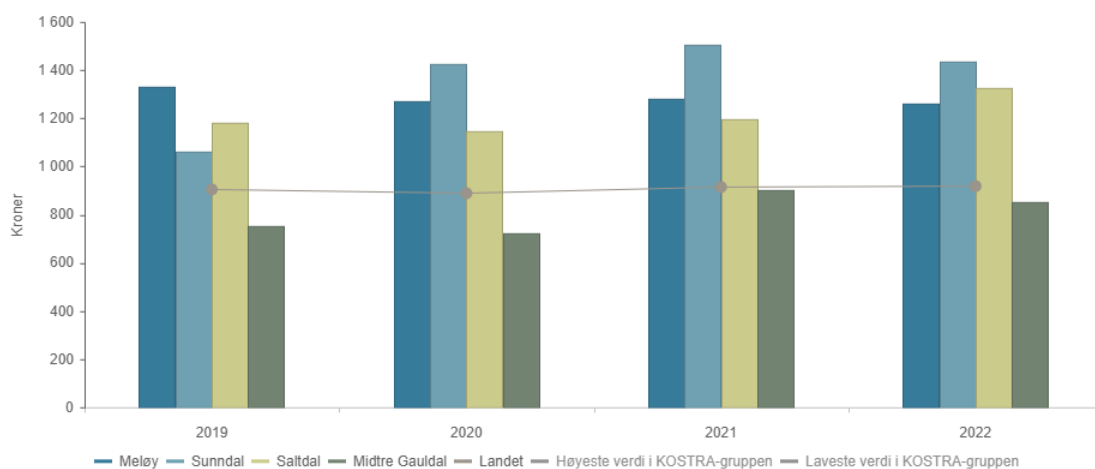
Forebygging er en tjeneste som kan gebyrfinansieres både når det gjelder feiing og kontroller utført av branninspektør. Av diagrammet ser vi at Meløy hadde en netto kostnad på kr 152 pr innbygger i 2022.

Ser vi på kostnadene som går på funksjon 339 - beredskap mot brann og ulykker så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (339) beredskap mot branner og andre ulykker (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Meløy hadde en kostnad for dette området samlet i 2022 på kr 1 263 pr innbygger i 2022. Nivået har ligget stabilt igjennom hele perioden.

15 Samferdsel

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

330 Samferdselsbedrifter og transporttiltak

332 Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering

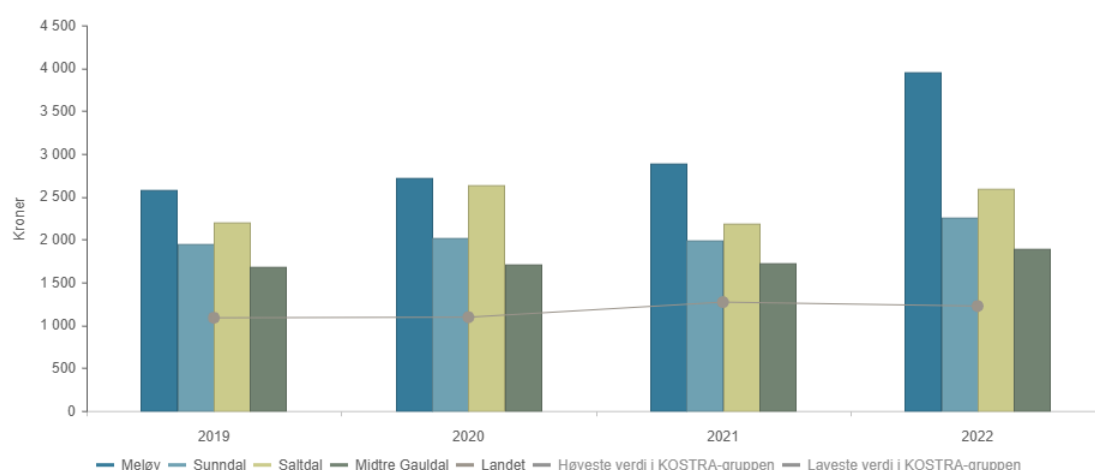
335 Rekreasjon i tettsted

På samme måte som over starter vi med å se på tall for produktivitet, det vil si netto driftsutgifter for samferdsel samlet for alle funksjoner:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Meløy	2 583	2 726	2 881	3 957
Sunndal	1 952	2 019	1 993	2 251
Saltdal	2 203	2 638	2 190	2 595
Midtre Gauldal	1 678	1 713	1 726	1 889
Landet	1 087	1 094	1 270	1 224

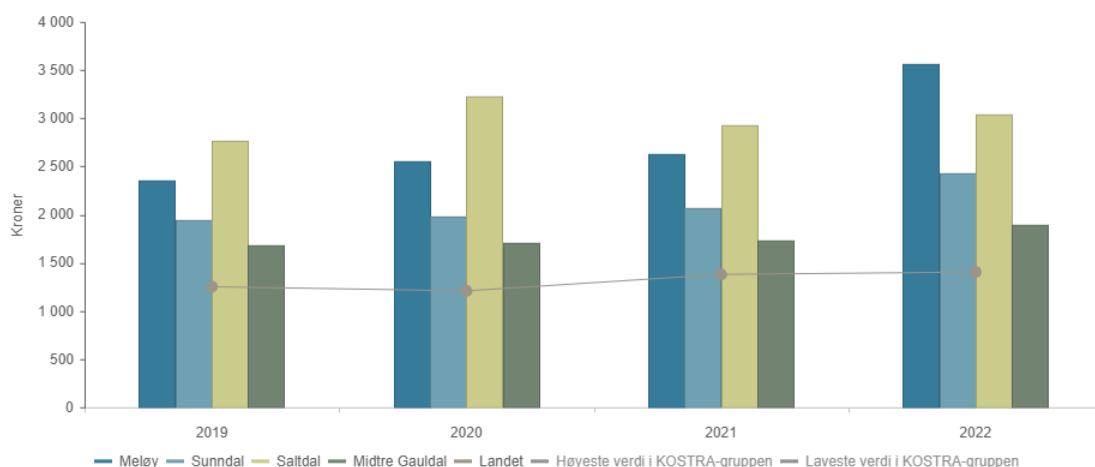
I diagrammet over ser vi at netto driftsutgifter pr innbygger til samferdselstiltak samlet lå på kr 3 957 pr innbygger i 2022. Dette er klart høyest i utvalget og nesten dobbelt så høyt som gjennomsnittet av de andre kommunene i utvalget. Kostnadene har også vokst kraftig i perioden. Meløy brukte 8,5 mill mer (inflasjonsjustert) på samferdsel i 2022 enn i 2019.

Hvis vi bare ser på funksjon 332 – kommunale veier og gater så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (332) kommunale veier (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

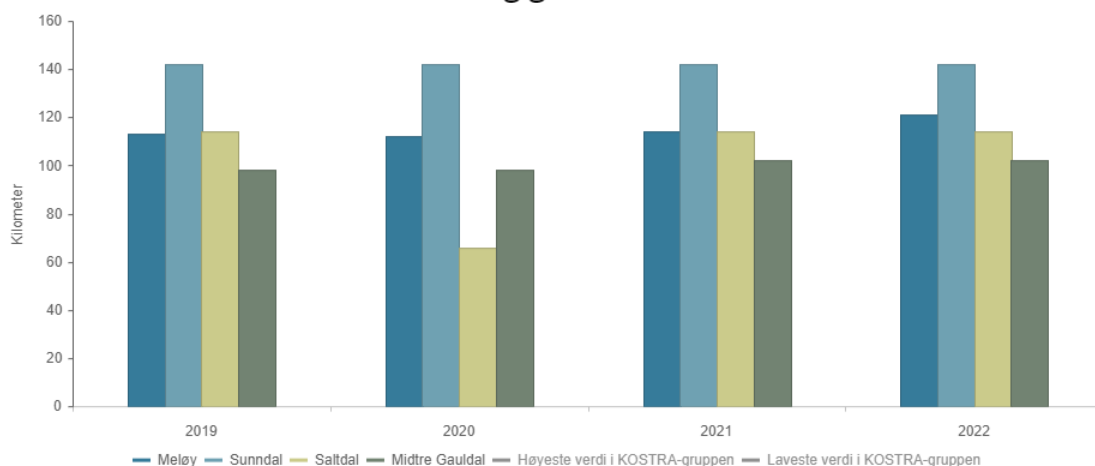
**) Graf er justert med utgiftsbehov

Vi ser her at Meløy brukte kr 3 570 pr innbygger på å vedlikeholde veier og gater og å rydde snø i 2022. Dette er klart høyest i utvalget og en kraftig vekst fra 2021. Nå vil jo kostnadene til samferdsel variere veldig med avstander i kommunen, standarden på veiene, behovet for vinter og sommervedlikehold og profilen på vedlikeholdsplanene. KOSTRA sier ingen ting om de regionale og værmessige utfordringene, samt hvor mye vei som kommunen har ansvar for.

Ser vi på antall km kommunal vei så finner vi følgende:

Kommunal vei og gate. Antall kilometer

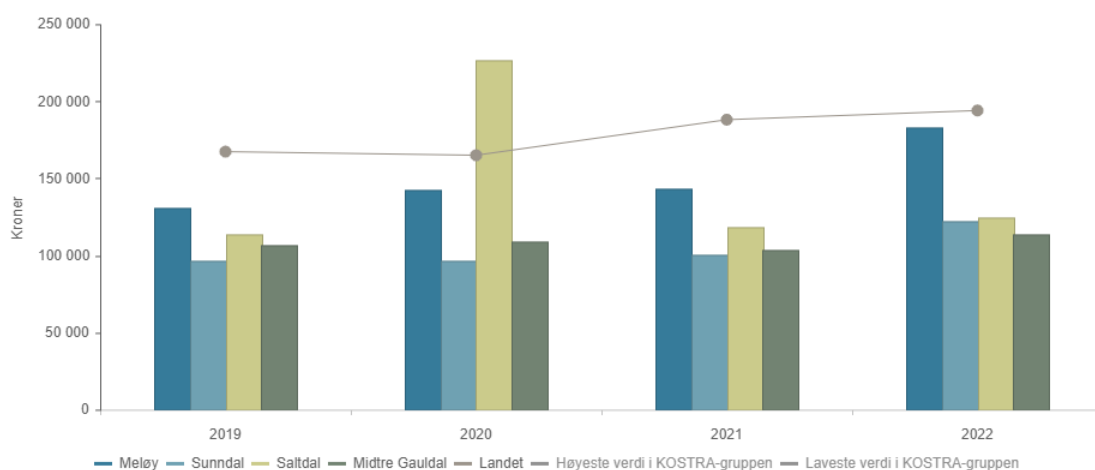

	2019	2020	2021	2022
Meløy	113	112	114	121
Sunndal	142	142	142	142
Saltdal	114	66	114	114
Midtre Gauldal	98	98	102	102

Meløy har middels andel kilometer kommunal vei med 121 kilometer. Midtre Gauldal har lavest med 102 km og Saltdal høyest med 125 km. Det er altså relativt små variasjoner imellom kommunene. Ser vi på kostnaden pr kilometer vei så ser vi at Meløy ligger klart høyest i utvalget med kr 183 298, men fortsatt under landsgjennomsnittet:

Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

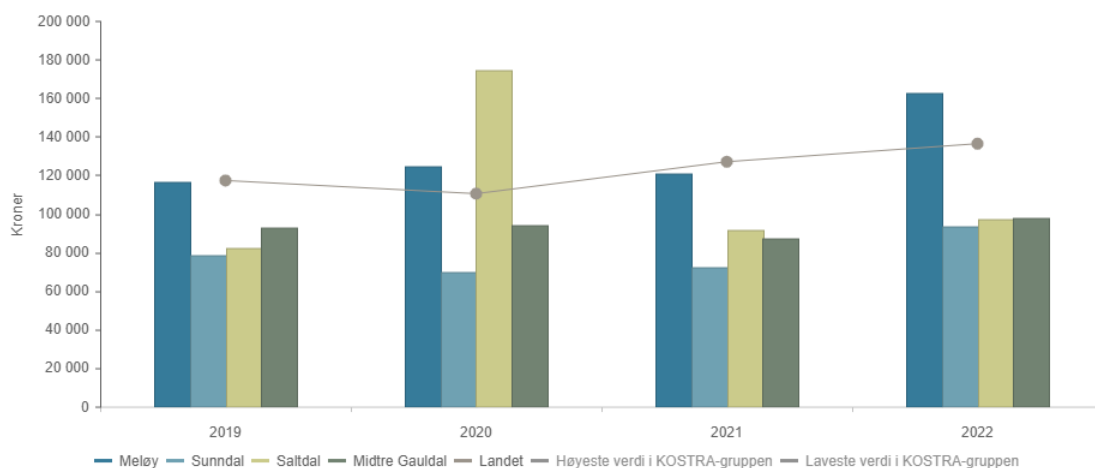

	2019	2020	2021	2022
Meløy	131 128	142 394	143 245	183 298
Sunndal	96 521	96 834	100 717	121 923
Saltdal	113 563	226 429	118 675	124 237
Midtre Gauldal	106 795	109 122	103 576	113 559
Landet	167 317	165 008	188 055	193 989

Tar vi bort avskrivningen (investeringskostnadene) og bare ser på driftskostnadene så ser vi at Meløy fortsatt ligger klart høyest i utvalget med kr 162 595 pr km vei og nå god over landsgjennomsnittet. En reduksjon ned til gjennomsnittet av de andre kommuner ville medført en reduksjon på 8,2 mill kroner. Det fremkommer ikke av KOSTRA hva som er årsaken til denne voldsomme økningen fra 2021 til 2022.

Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

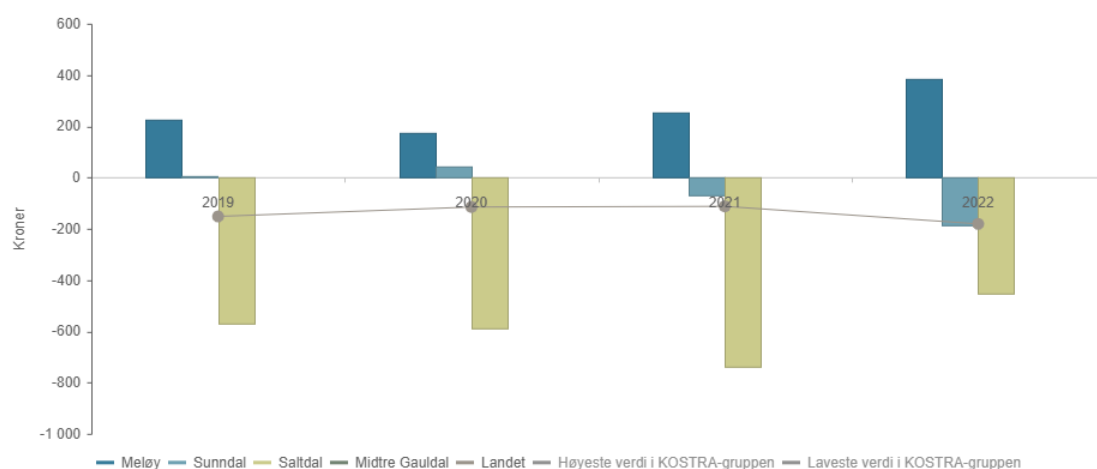

Meløy har også klart høyest kostnader til transporttiltak/samferdselsbedrifter med kr 386 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transporttiltak (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Også her har det vært en markant økning på 1,3 mill fra 2020 til 2022.

13 Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

320 Kommunal næringsvirksomhet

321 Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg

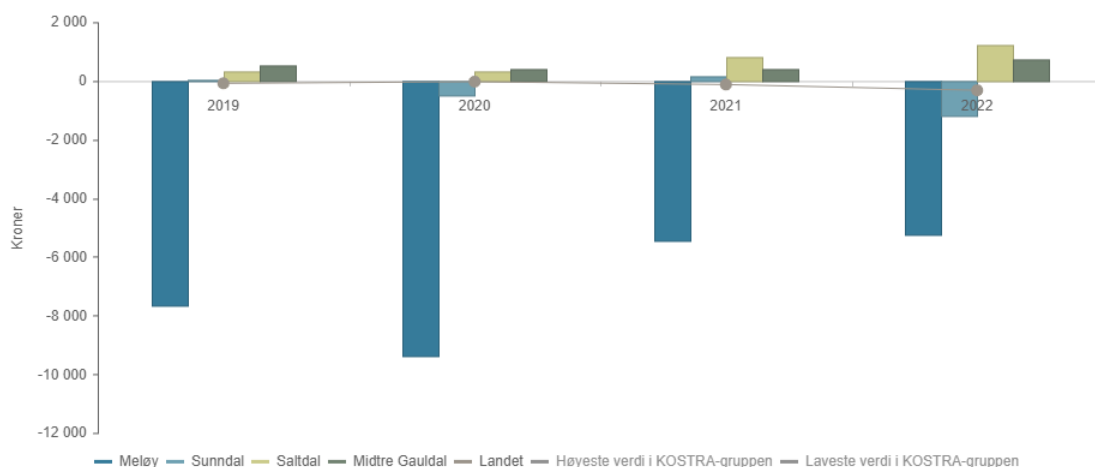
325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet

329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringslivsutvikling

For næringsområdet er det begrenset hva vi finner av nøkkeltall i KOSTRA. Vi starter med å se på totaltallet for området:

Næringsforvaltning, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

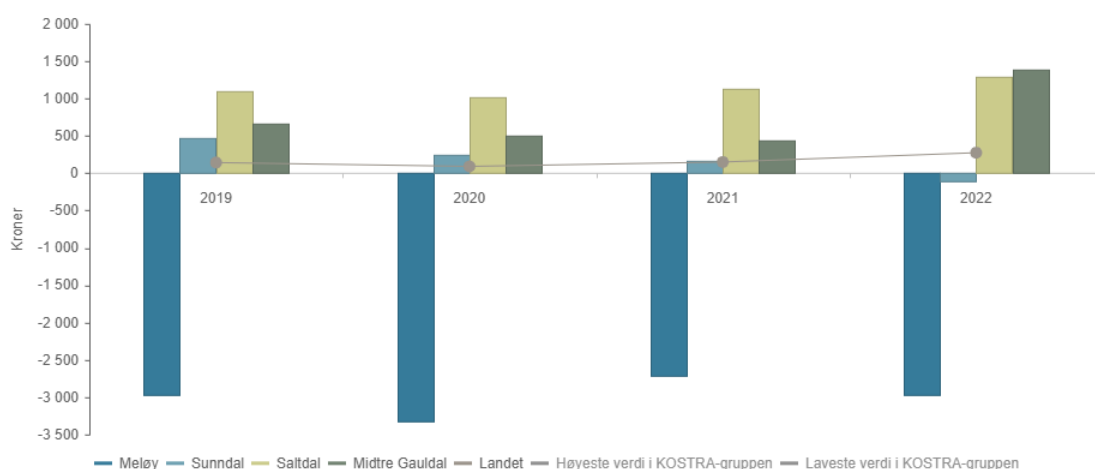
Av diagrammet ser vi at Meløy kommunes tall for næringsforvaltning og konsesjonskraft viser en inntekt på kr 5 231 pr innbygger i 2022. Dette er fordi det er her konsesjonsavgiften og konsesjonskraften inntektsføres. Men nivået er ned fra kr 9 368 pr innbygger i 2020. Dette utgjør en inntektsreduksjon på 25,7 mill fra 2020 til 2022.

Diagrammet over gjelder hele næringsområdet. Ser vi på de ulike funksjonen som inngår i dette, så finner i vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) (Kommunekasse)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

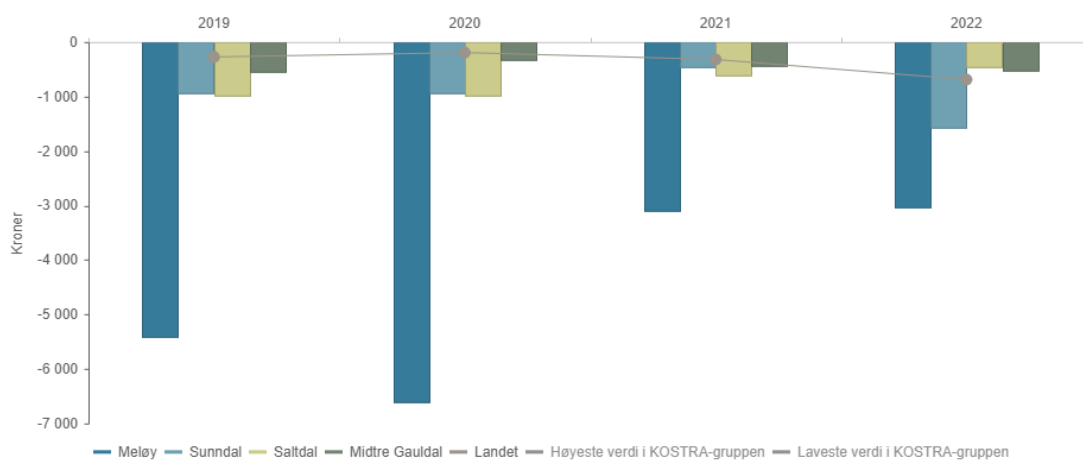
På funksjon 325 tilrettelegging og bistand for næringslivet, hadde Meløy en inntekt på kr 2 964 i 2022. Dette er omtrent på nivå med tidligere år.

På funksjon 321 konsesjonskraftrettigheter og kraft for videre salg hadde Meløy en inntekt på kr 3 030 pr innbygger i 2022:

Netto driftsutgifter per innbygger (321) kons.kraft kraftrettigh. & annen kraft for videresalg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Meløy	-5 410	-6 615	-3 099	-3 030
Sunndal	-945	-948	-458	-1 565
Saltdal	-979	-971	-609	-456
Midtre Gauldal	-549	-334	-436	-522
Landet	-274	-193	-320	-689

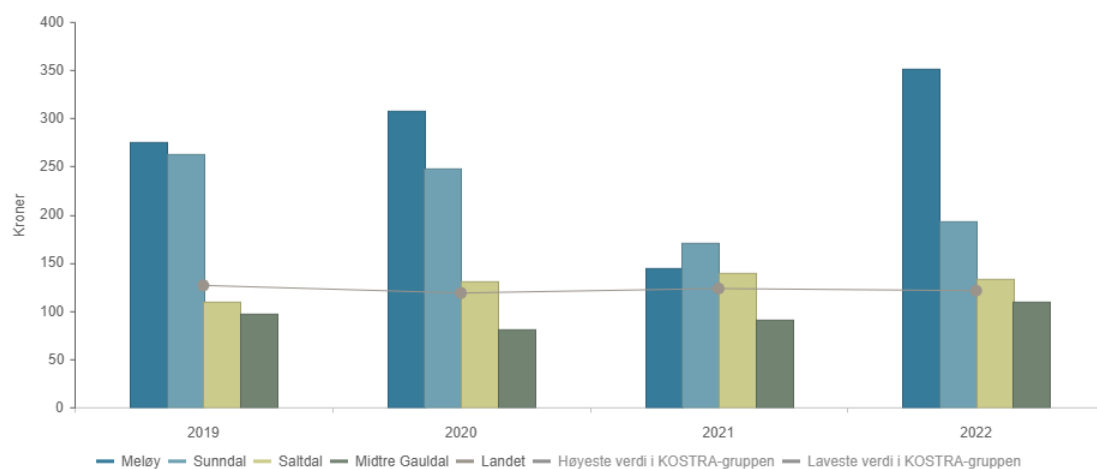
Vi at det er her den kraftige reduksjonen fra 2020 til 2021 har vært. Nedgangen utgjør 22,3 mill.

Ser vi på kostnadene til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling i 2022 så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Meløy ligger her klart høyest i utvalget med kr 352 pr innbygger.

14 Kommunale boliger

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

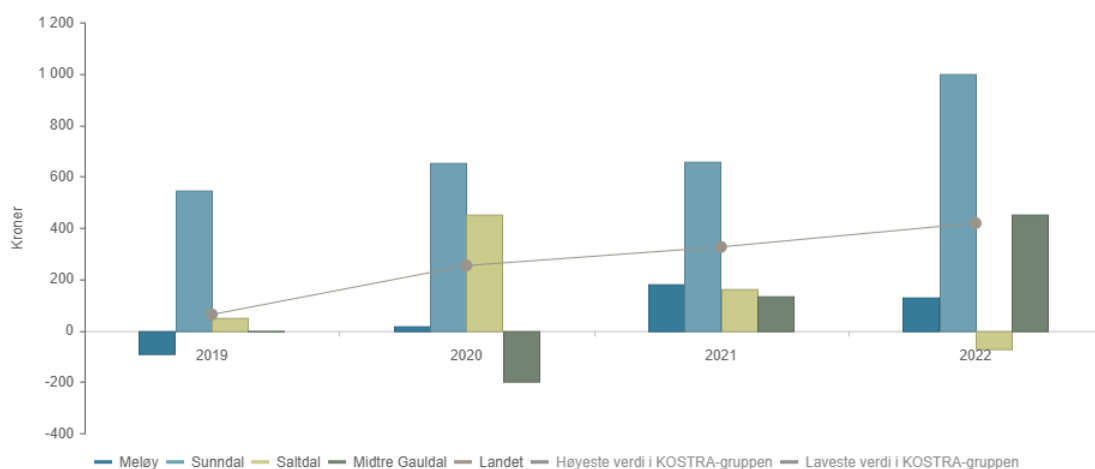
- 265 Kommunalt disponerte boliger
- 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig
- 315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak

Også her starter vi med å se på netto driftsutgifter for området samlet:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

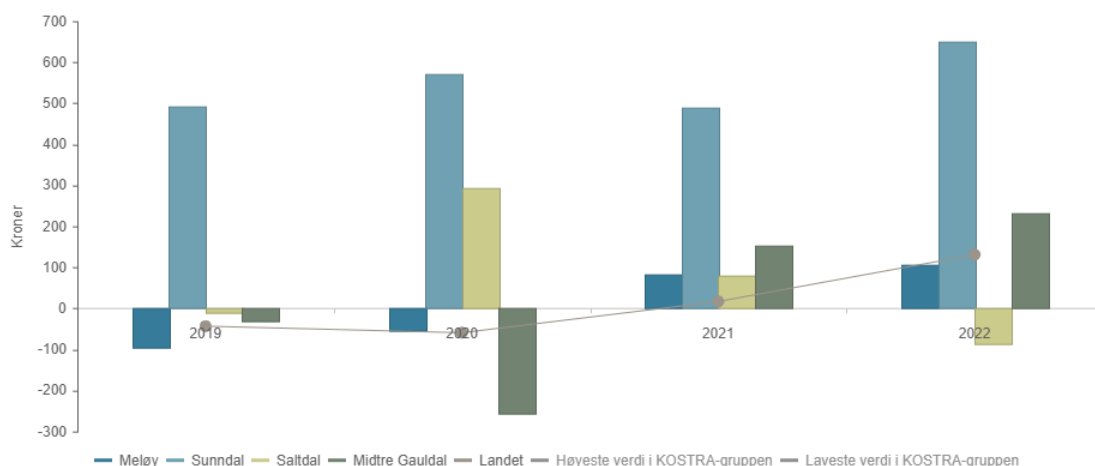
Vi ser i diagrammet over at Meløy hadde en kostnad på kr 130 pr innbygger på dette området i 2022. Dette lavest i utvalget , men det har vært en økning på ca 1,2 mill fra 2019.

Hvis vi ser på de ulike funksjonen som inngår i denne samlegrafen, så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (265) kommunalt disponerte boliger (B)

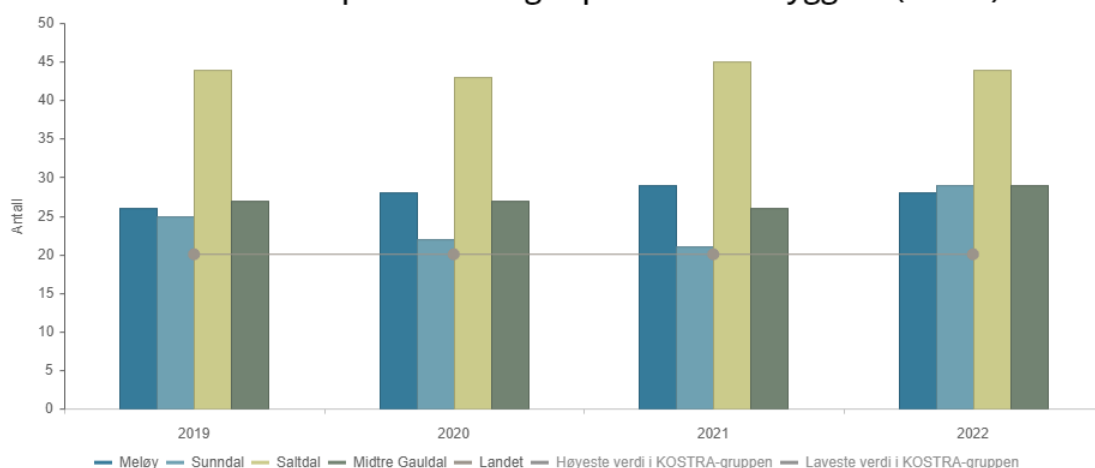
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

På funksjon 265 kommunalt disponerte boliger så hadde man en kostnad på kr 106 pr innbygger i 2022. Dette er en økning fra tidligere år. Meløy har middels antall kommunale boliger sammenlignet med øvrige kommuner i utvalget med 28 kommunalt disponerte boliger pr 1000 innbyggere:

Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)

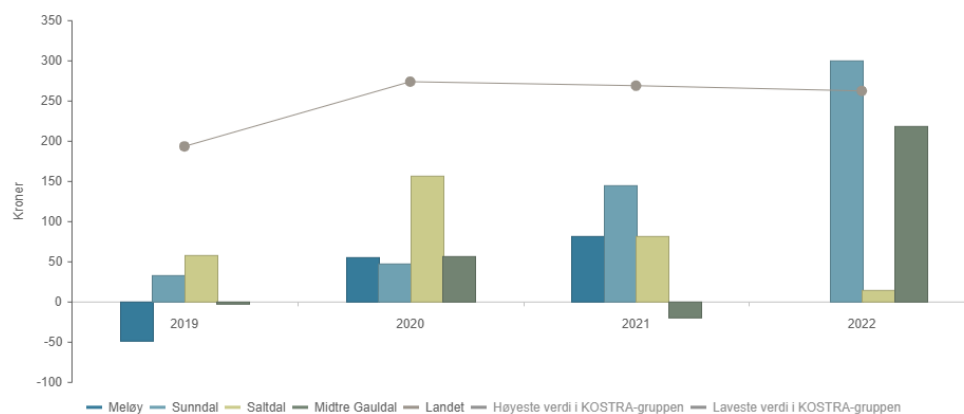
	2019	2020	2021	2022
Meløy	26	28	29	28
Sunndal	25	22	21	29
Saltdal	44	43	45	44
Midtre Gauldal	27	27	26	29
Landet	20	20	20	20

På funksjon 283 bistand til etablering av egen bolig utgiftsførte Meløy ingen kostnader i 2022:

Netto driftsutgifter per innbygger (283) bistand til etabl. og oppretthold av egen bolig (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

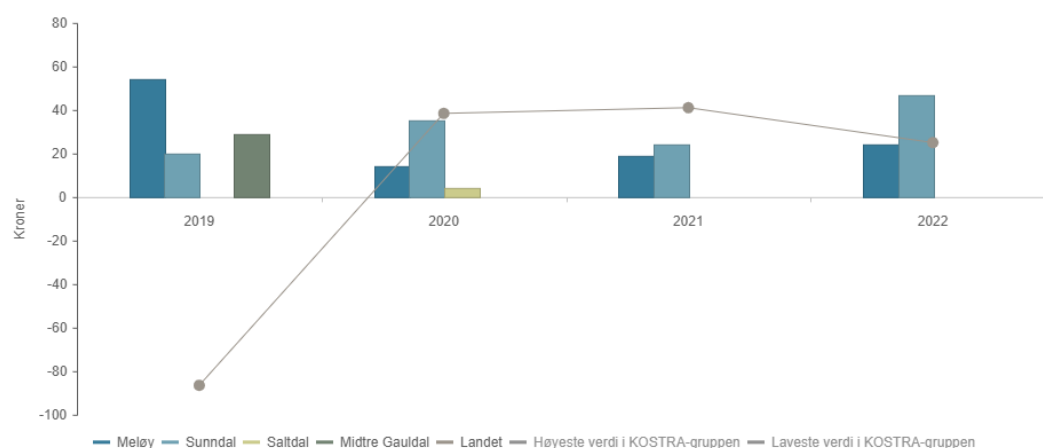

På funksjon 315 – boligbygging og fysiske bomiljøtiltak utgiftsførte Meløy 24 kr pr innbygger i 2022:

Netto driftsutgifter per innbygger (315) boligbygging og fysiske bomiljøtiltak (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

15 Eiendomsdrift

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

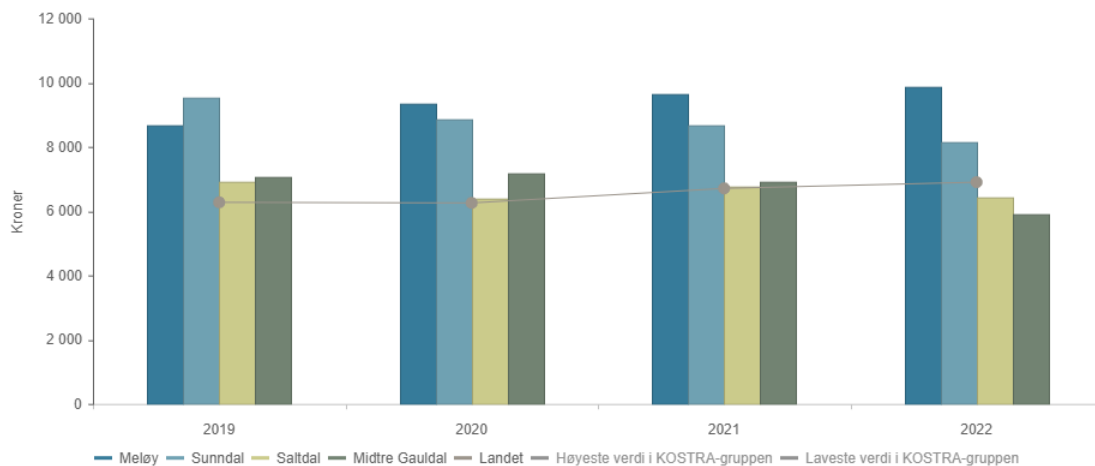
- 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen
- 130 Administrasjonslokaler
- 221 Barnehager / førskolelokaler
- 222 Skolebygg
- 261 Institusjonslokaler
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
- 386 Kommunale kulturbygg

Siste tjenesteområde ut er eiendomsforvaltningen. Dette er et samlekapittel for alle funksjoner som har med eiendomsdrift å gjøre og som det er redegjort for tidligere under de ulike tjenesteområdene. Vi starter med å se på hva den totale eiendomsdriften koster hvert år for alle formålsbyggene samlet:

Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

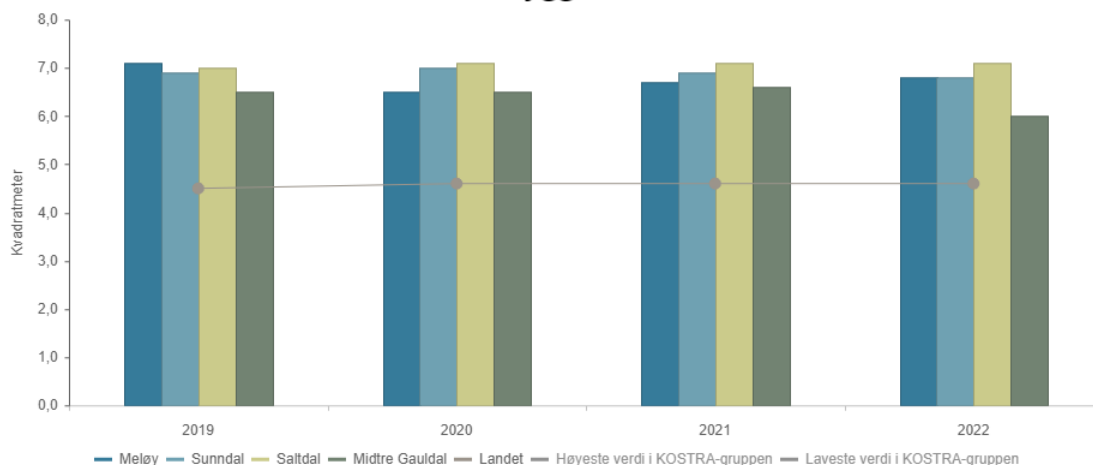
**) Graf er justert med utgiftsbehov

For kommunal eiendomsdrift ser vi at Meløy bruker klart mest i utvalget med kr 9 863 pr innbygger på eiendommer og eiendomsdrift. Dette er 24,7 millioner mer enn det Midtre Gauldal bruker. Tallene i tabellen over er bygget opp av kostanden på alle de kommunale formålsbyggene. Kostnadsnivået er på eiendomsforvaltningen avhenger

både av finanskostnadene (grad av nybygg/investeringer) og driftskostnadene. Driftskostnadene er avhengig både av produktiviteten til driftsorganisasjonene, og av antall kvadratmeter lokaler som kommunen har ansvaret for og leier. Ser vi først på arealer som kommunen eier, så finner vi følgende:

Samlet areal på formålsbyggene kommunen eier i kvadratmeter per innbygger (B)

	2019	2020	2021	2022
Meløy	7,1	6,5	6,7	6,8
Sunndal	6,9	7,0	6,9	6,8
Saltdal	7,0	7,1	7,1	7,1
Midtre Gauldal	6,5	6,5	6,6	6,0
Landet	4,5	4,6	4,6	4,6

I diagrammet over ser vi at Meløy i 2022 har 6,8 kvadratmeter formålsbygg pr innbygger. Dette er omtrent som øvrige kommuner i utvalget.

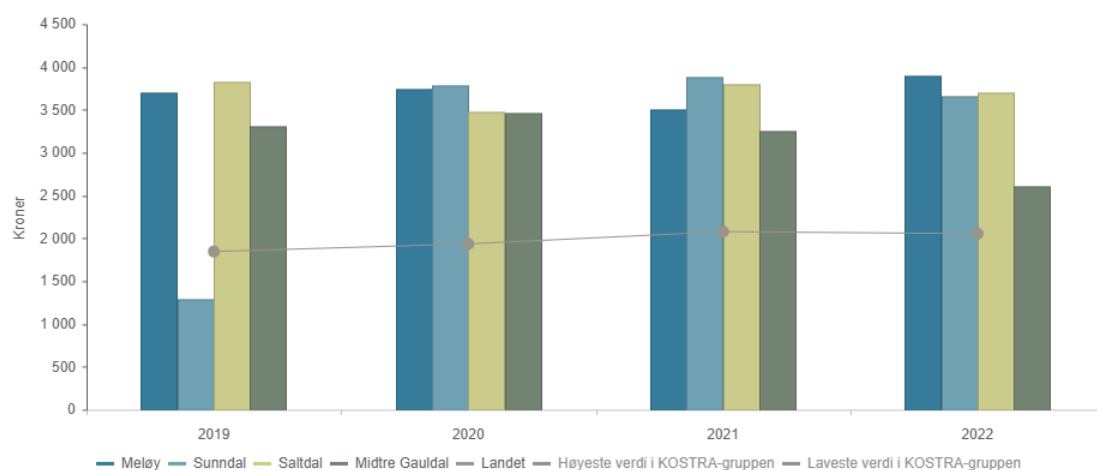
Kostnadene til eiendomsforvaltning avhenger stort sett av tre forhold:

- Avskrivninger («avdrag på lån»)
- Driftskostnader (strøm, renhold, etc)
- Lønn (til drifts og renholdspersonell)

Ser vi på hvor mye Meløy bruker på lønn pr innbygger til eiendomsforvaltning så finner vi følgende:

Eiendomsforvaltning, kommune Lønn ekskl. sykkelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2019	2020	2021	2022
Meløy	3 697	3 742	3 499	3 901
Sunndal	1 290	3 782	3 887	3 652
Saltdal	3 825	3 479	3 804	3 700
Midtre Gauldal	3 306	3 458	3 247	2 604
Landet	1 846	1 935	2 078	2 055

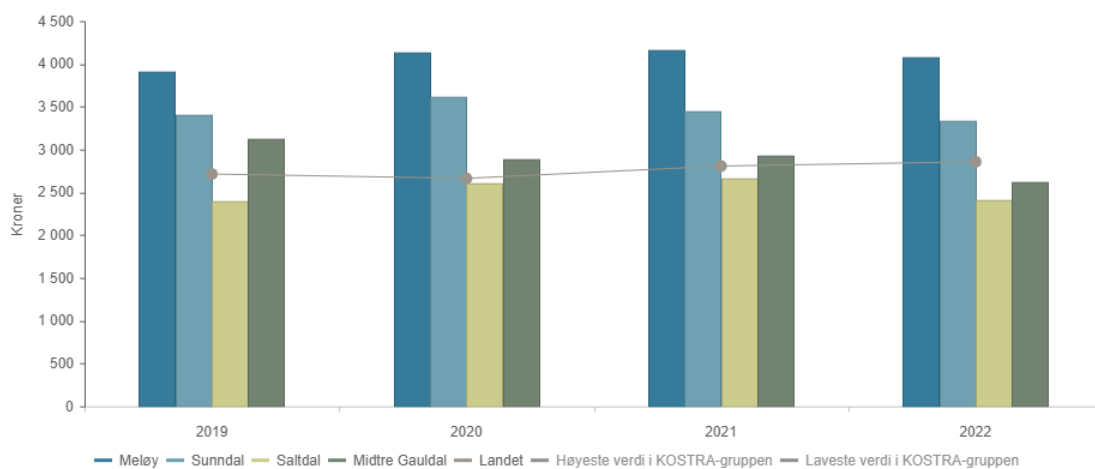
Meløy utgiftsførte kr 3 901 pr innbygger på lønn til eiendomsforvaltning i 2022. Dette er høyest i utvalget. Her ligger Midtre Gauldal lavest med kr 2 604 pr innbygger. Om Meløy skulle lagt seg på nivået til Midtre Gauldal, så måtte man kutte kostnadene her med 8,1 mill i 2022.

Nedenfor ser vi hva Meløy hadde i nettokostnader pr innbygger på de ulike formålsbyggene. Meløy bruker klart mest i utvalget på skolelokaler med kr 4 077 pr innbygger:

Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

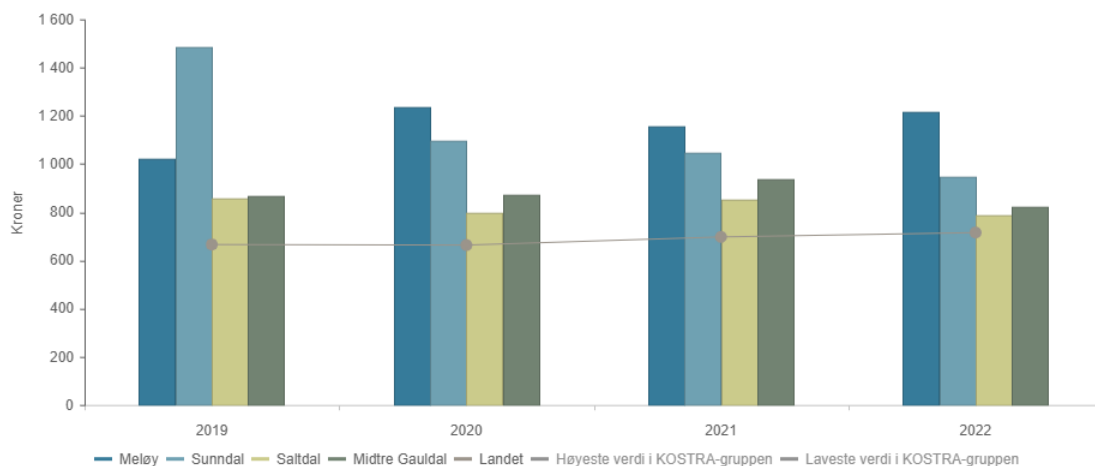
	2019	2020	2021	2022
Meløy	3 909	4 130	4 157	4 077
Sunndal	3 413	3 618	3 454	3 340
Saltdal	2 394	2 611	2 669	2 411
Midtre Gauldal	3 128	2 891	2 935	2 626
Landet	2 714	2 663	2 807	2 857

Man bruker klart mest på barnehagelokaler i 2022:

Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

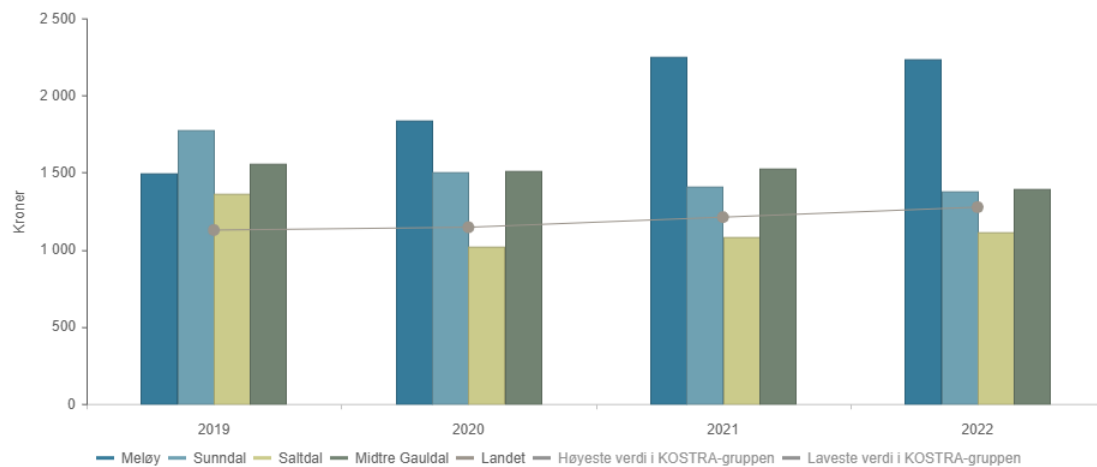
	2019	2020	2021	2022
Meløy	1 019	1 236	1 158	1 218
Sunndal	1 483	1 098	1 048	945
Saltdal	856	797	852	789
Midtre Gauldal	866	872	935	820
Landet	666	663	697	715

Man bruker mest på institusjonslokaler:

Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

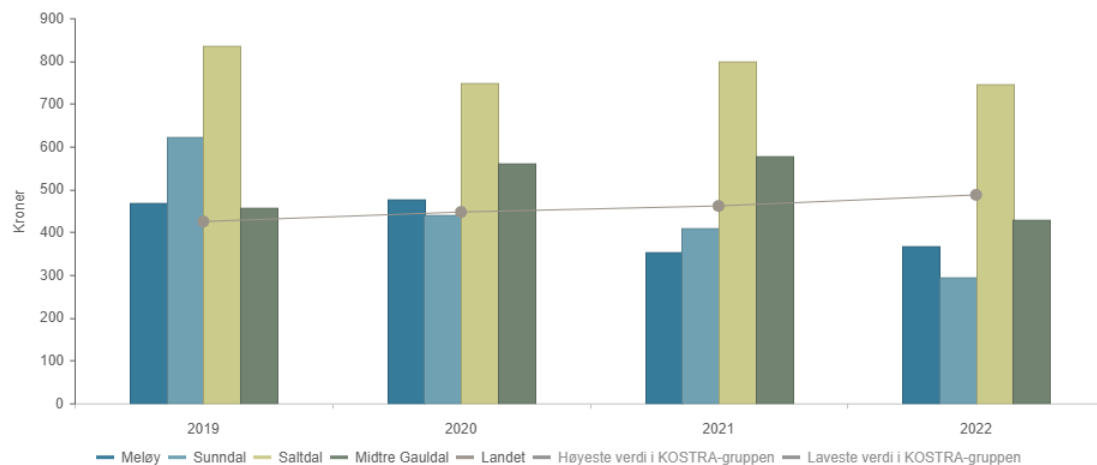

Og man bruker nest minst på administrasjonslokaler:

Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

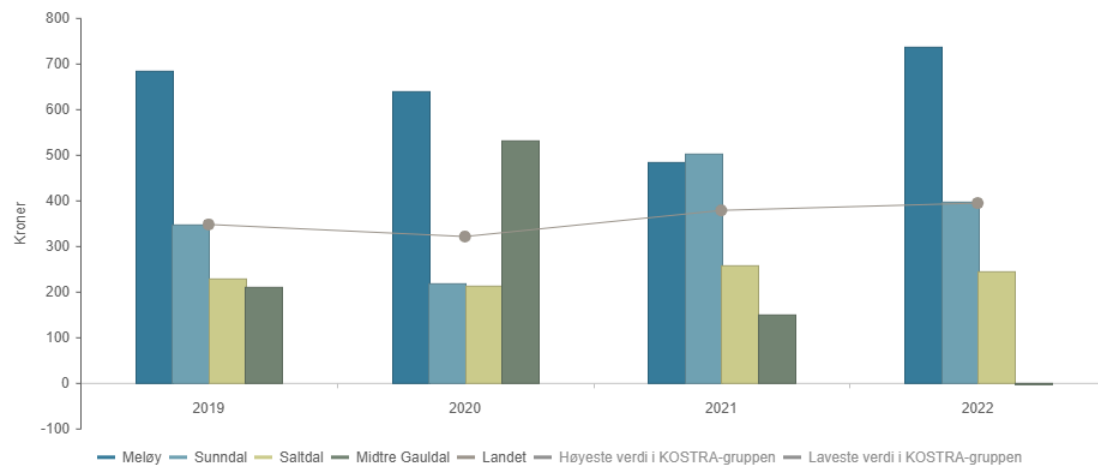

Og man bruker mest på eiendomsadministrasjon/forvaltning:

Netto driftsutgifter per innbygger (121) forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

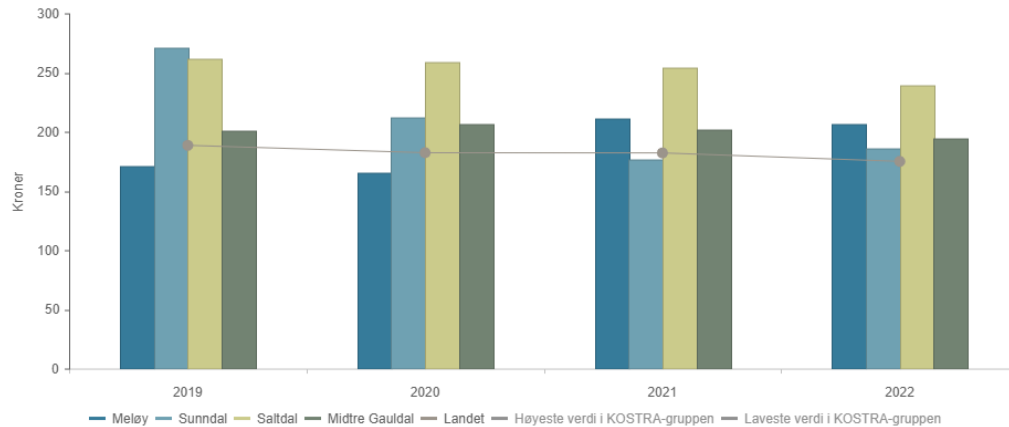

	2019	2020	2021	2022
Meløy	683	639	484	736
Sunndal	347	219	503	399
Saltdal	229	212	258	245
Midtre Gauldal	212	531	149	-3
Landet	347	321	378	394

Meløy utgiftsfører kr 207 på kostnader til renhold pr innbygger, noe som middels i utvalget:

Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

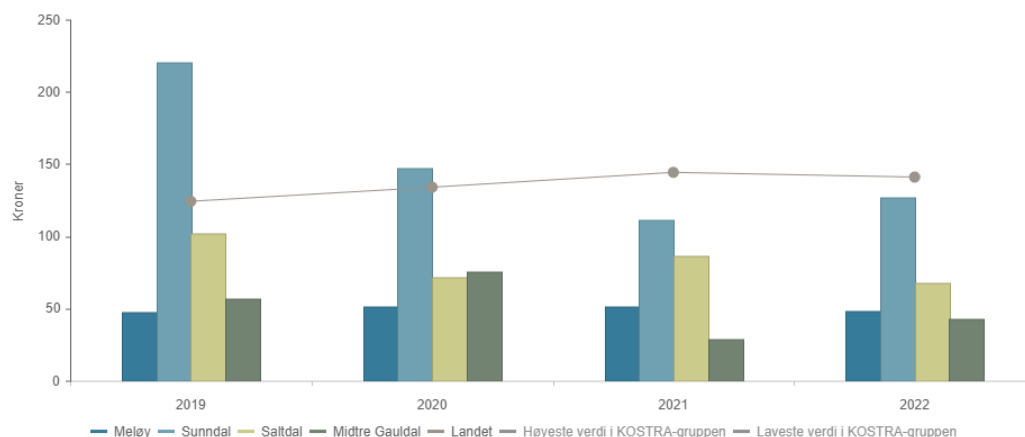
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Når vi til slutt ser på kostnader til vedlikeholdsaktiviteter så finner vi følgende:

Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2019	2020	2021	2022
Meløy	48	52	52	48
Sunndal	221	147	112	127
Saltdal	102	71	86	68
Midtre Gauldal	57	76	28	43
Landet	124	134	144	141

Her ligger Meløy nest lavest i utvalget med kr 48 pr kvadratmeter.

16 Oppsummert

Vi har nå gjennomgått de mest sentrale funksjonen i KOSTRA. Det er mye informasjon og vi har derfor laget en «beste praksis»-matrise for å oppsummere denne rapporten. Dette er ikke en anbefaling på hvor Meløy eventuelt bør kutte/skjære ned, men en enkel sammenstilling for å hvis på hvilke områder ressursbruken i Meløy skiller seg ut:

Tjenesteområde					
Netto driftsutg pr innb (utg. korrigert)	Betsepraksiskommune	2022	Meløy 2022	Diff	Diff beste praksis
Administrasjon og styring	Midtre Gauldal	5 534	9 340	-3 806	-23 642 872
Pleie og omsorg	Midtre Gauldal	20 553	32 821	-12 268	-76 208 816
Helse	Midtre Gauldal	3 455	5 561	-2 106	-13 082 472
Sosial	Midtre Gauldal	5 516	5 997	-481	-2 987 972
Barnevern	Meløy	1 702	1 702	0	0
Grunnskole	Midtre Gauldal	16 290	22 030	-5 740	-35 656 880
Barnehage	Saltdal	9 785	10 388	-603	-3 745 836
Kultur	Midtre Gauldal	2 179	2 457	-278	-1 726 936
Kirke	Meløy	826	826	0	0
Plan, miljø	Meløy	803	803	0	0
Brann	Midtre Gauldal	1 250	1 415	-165	-1 024 980
Samferdsel	Midtre Gauldal	1 889	3 957	-2 068	-12 846 416
				SUM	-170 923 180

Tabellen over viser fra venstre: Tjenesteområde, Hvilke av kommunene i utvalget som brukte minst på dette tjenesteområdet i 2022, Hvor mye denne kommunen brukte på dette tjenesteområdet, Hvor mye Meløy brukte på dette området, Differansen mellom beste praksis-kommune og Meløy kommune sin ressursbruk, Hva dette utgjør samlet i millioner kroner.

Som vi ser av tabellen over er det særlig på tjenesteområdet *Administrasjon og styring*, *Pleie og omsorg* og *Grunnskole* at ressursbruken er vesentlig høyere enn beste praksis-kommunene. Men også på *Helse* og *Samferdsel* er den høy. Meløy har lavest ressursbruk på tjenesteområdene *Barnevern*, *Kirke* og *Plan og miljø*.

Dersom Meløy hadde hatt lavest ressursbruk/lik ressursbruk som beste praksis-kommunene på alle tjenesteområder, så hadde Meløy bruk 170,9 millioner mindre i 2022 enn det man gjorde.

Dersom man ser på utviklingen i ressursbruken oppsummert fra 2021 til 2022 for Meløy, så finner vi følgende:

Tjenesteområde				
	2021	2022	Diff pr innb 21-22	Endring 21- 22
Netto driftsutg pr innb (utg. korrigert)				
<i>Administrasjon og styring</i>	10 349	9 340	-1 009	-6 267 908
<i>Pleie og omsorg</i>	31 816	32 821	1 005	6 243 060
<i>Helse</i>	5 142	5 561	419	2 602 828
<i>Sosial</i>	5 449	5 997	548	3 404 176
<i>Barnevern</i>	1 712	1 702	-10	-62 120
<i>Grunnskole</i>	21 296	22 030	734	4 559 608
<i>Barnehage</i>	9 817	10 388	571	3 547 052
<i>Kultur</i>	2 641	2 457	-184	-1 143 008
<i>Kirke</i>	845	826	-19	-118 028
<i>Plan, miljø</i>	713	803	90	559 080
<i>Brann</i>	1 351	1 415	64	397 568
<i>Samferdsel</i>	2 881	3 957	1 076	6 684 112
	Endring 2021-2022			20 406 420

Ressursbruken gikk opp på alle områder i 2022 med unntak av områdene *Administrasjon, Barnevern, Kultur og Kirke*. Samlet sett gikk ressursbruken opp med 20,4 mill i forhold til 2021.

Alle tall i disse to tabellene er korrigert i forhold til kommunens utgiftsbehov gjennom delkostnadsnøklerne, slik det er gjort i inntektssystemet for kommunesektoren.

17 Avslutning

Vi har i denne analysen gått gjennom ressursbruken til Meløy kommune og sammenlignet de ulike tjenesteområdene med de øvrige kommunene i utvalget, basert på de foreløpige KOSTRA-tallene for 2022.

Analysen viser at kommuneøkonomien i Meløy er svært presset. Man har høyt kostnadsnivå på mange tjenester og da særlig administrasjon, pleie og omsorg, og grunnskole. Men også på helse og samferdsel er ressursbruken svært høy. Produktiviteten er gjennomgående lav (høy bemanningsfaktor som produserer relativt lite mengde tjenester). Kvaliteten (i de få indikatorene som finnes på dette i KOSTRA) ser heller ikke ut til å være påvirket av den til dels svært høye ressursinnsatsen. Med en fremtid der innbyggertallet går ned, skatteinntektene sannsynligvis faller, rente øker (kraftig), samt at det blir flere eldre og færre innbyggere i skolepliktig alder, så ligger det store omstillingsutfordring foran Meløy i årene som kommer.

KS-Konsulent as
Postboks 1378 Vika
0114 OSLO
www.kskonsulent.no
konsulent@ks.no
24 13 26 00